

Azərbaycan qəzeti

2006

Almaniyadakı Nizami Gəncəvi adına Mədəniyyət İnstitutu ümummilli lider Heydər Əliyevin ədəbi obrazı yaradılmış əsərlərin beynəlxalq müsabiqəsini keçirir

Almaniyanın paytaxtı Berlin şəhərində fəaliyyət göstərən Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan Mədəniyyət İnstitutu ümummilli lider Heydər Əliyevin ədəbi obrazını əks etdirən əsərlərin beynəlxalq müsabiqəsini keçirir.

Qaydalara əsasən müsabiqəyə indiyə qədər çap edilməmiş nəsr əsərləri təqdim olunmalıdır. Müəlliflər əsərlərini sentyabrın 1-dən 2007-ci il sentyabrın 1-dək az.hkd@web.de elektron ünvanına göndərməlidirlər.

Əsərə müəllif və onunla əlaqə vasitəsi haqqında məlumat və əlavə olunmalıdır.

Müsabiqənin qalibinə əsərinin kitab halında Almaniyada alman və Azərbaycan dillərində çap olunması şərti ilə 3 min avro mükafat veriləcəkdir. İkinci və üçüncü yerlərin sahibləri isə əsərlərinin Azərbaycanda çap olunması şərti ilə müvafiq olaraq 1500 və 500 avro alacaqlar.

Münsiflər heyətinin tərkibinə Almaniya universitetlərinin professorları, parlamentin üzvləri, tanınmış alman yazıçıları və tənqidçiləri daxildir.

Azərbaycan.- 2006.- 12 avqust.- S. 1.

Heydər Əliyev Muzeyinin açılışı

Noyabrın 1-də Şəmkir şəhərində Heydər Əliyev Muzeyinin açılışı olmuşdur.

Prezident İlham Əliyev açılışı bildirən lenti kəsdi və muzeylə tanış oldu.

Muzeyin direktoru Fəxri Yusibov dövlətimizin başçısına məlumat verdi ki, ümumi sahəsi 567 kvadratmetr olan ikimərtəbəli binanın birinci mərtəbəsində linqafon kabinet, inzibati otaqlar və arxiv yerləşmişdir. İkinci mərtəbədə isə iki ekspozisiya salonu və elektron kitabxana zalı vardır.

Heydər Əliyev Fondunun verdiyi tərtibat əsasında hazırlanmış ekspozisiyada ulu öndərin uşaqlıq və gənclik illərinə, milli təhlükəsizlik orqanlarında çalışdığı illərə, respublikamıza rəhbərliyinin hər iki dövrünə, Azərbaycanın yeni neft strategiyasının hazırlanması və həyata keçirilməsinə, ordu quruculuğu sahəsindəki fəaliyyətinə, xarici ölkələrə səfərlərinə aid fotosəkillər, müxtəlif kitablar nümayiş etdirilir. Ulu öndərin həyat və fəaliyyəti ilə bağlı materiallar kompyuterlərin yaddaşına və disklərə yazılmışdır. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə muzeydə rayonun ən fəal gəncləri, məktəbliləri üçün xüsusi kurslar da açılacaqdır.

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva rəssam Afaq Kərimovanın üzərində ulu öndərin ayrı-ayrı sahələr üzrə tarixi xidmətlərini nümayiş etdirən "Heydər Əliyev və Azərbaycan xilaskarı" adlı rəsm əsərinə maraqla tamaşa etdilər, muzeyin ekspozisiyasına, o cümlədən əbədiyaşar Prezidentin 1972, 1979, 1998 və 2000-ci illərdə Şəmkirə səfərlərini və burada keçirdiyi görüşləri əks etdirən fotosəkillərə, ümummilli liderin xalq rəssamı Natiq Əliyev tərəfindən hazırlanmış büstünə baxdılar.

Prezident İlham Əliyev gənclərin bu cür muzeylərdən mərkəz kimi istifadə edərək Heydər Əliyevin zəngin irsini öyrənməsinin əhəmiyyətli olduğunu bildirdi.

Dövlətimizin başçısı muzeyin fəxri qonaqlar kitabına ürək sözlərini yazdı.

Azərbaycan.-2006.- 4 noyabr.- S. 2.

2007

Xəlilzadə F.

Ənənələrə sadiqlik

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev mədəniyyət və incəsənət işçilərinə xüsusi diqqətlə yanaşar, onlara maddi və mənəvi dəstək göstərər, öz qayğısını əsirgəməzdi. Bu sahənin adamları da həmişə ulu öndərin bu həssas münasibətini ehtiramla xatırlayar, öz məhəbbətlərini bildirərdilər. Cənab İlham Əliyev də bu ənənəni ləyaqətlə davam etdirərək ölkənin mədəni həyatının daha yüksək səviyyədə olması üçün köməyini əsirgəmir. Ötən ilin mədəni hadisələrinə nəzər saldıqda biz bunun bir daha şahidi olduq. Elə bir mədəniyyət və incəsənət xadimi yoxdur ki, ölkə başçısı tərəfindən əməyi müxtəlif yöndən qiymətləndirilməsin. Təkcə insanlar deyil, mədəniyyət ocaqları da diqqət mərkəzində saxlanılıb. Ölkə başçısının göstərişi ilə iki muzey - Azərbaycan Tarixi və Ədəbiyyat muzeylərində ikinci ildir ki, təmir-bərpa işləri yüksək səviyyədə aparılır. Bununla bağlı teatrların da təmir olunmasına start verilmişdir. Opera və Balet, Milli Dram, Rus Dram, Kukla, Gənc Tamaşaçılar teatrları, eləcə də Heydər Əliyev adına Saray yenidən qurulacaqdır. İncəsənət muzeyində də təmir işləri getməkdədir. Muğam mərkəzi tikilir. Xalça muzeyini daha gözəl görünüşlü etmək üçün yeni layihələr hazırlanmışdır. Bu cür bərpa işləri təkcə Bakıda deyil, bölgələrdə də start götürüb. Gəncə şəhərində Filarmoniyanın, teatrın yenidən bərpasına başlanacaq. O cümlədən, Lənkəranda, Naxçıvanda bir sıra mədəniyyət

ocaqları yenidən qurulacaq. Ölkə başçısının digər bir sərəncamı ilə əlaqədar olaraq Bakıda Müasir İncəsənət muzeyinin yaradılması danəzər dətutulub. Ötən ilin mədəniyyət sahəsi ilə əlaqədar yadda qalan mühüm hadisələrdən biri də ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin Rəssamlar İttifaqının 65 illik yubileyilə bağlı tanınmış rəssamlarla görüşü olmuşdur. Dövlətimizin başçısı görüşdən əvvəl xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin R.Mustafayev adına Dövlət İncəsənət Muzeyində yaradılmış xatirə otağında oldu. Görüş zamanı geniş nitq söyləyən möhtərəm Prezidentin hər kəlməsi rəssamlar tərəfindən rəğbətlə qarşılandı. Ölkə Prezidenti böyük ehtiram və məhəbbətlə söylədi: "Azərbaycanı dünyada tanıdan bizim ziyahlarımızdır - alimlərimiz, rəssamlarımız, şairlərimiz, yazıçılarımız, bəstəkarlarımızdır. Azərbaycanı bu insanlar tanıdırlar. Bu insanlar Azərbaycan cəmiyyətinin aparıcı təbəqəsidir, cəmiyyətin elitasıdır. Bütün cəmiyyətlərin və ölkələrin inkişafı müəyyən bir qrup insanın fəaliyyəti ilə bağlıdır. İstər siyasi müstəvidə, istərsə də mədəniyyət, incəsənət sahəsində. Bəzi başqa ölkələrin tarixinə nəzər salanda görürük ki, kim yadda qalır. Şəxsiyyətlər yadda qalır, iqtisadi göstəricilər yadda qalmır. Yaxud da hansısa konkret bir xarakter daşıyan uğurlar yadda qalmır. İnsanlar yadda qalır, əməllər yadda qalır". Vaxtilə Azərbaycan rəssamları unudulmaz Heydər Əliyevi özlərinin ən yaxın dostu adlandırırdılar. Rəssamlar İttifaqının sədri, xalq rəssamı Fərhad Xəlilov görüş zamanı bu hadisəni xatırlayaraq məmnunluğunu bildirdi ki, ulu öndərdən qalan gözəl ənənələr bu gün də yaşadılır. Buna sübut üçün İlham Əliyevin ölkə rəssamlarına, sənətkarlara göstərdiyi böyük diqqət və qayğıdan söz açıldı. Ulu öndərin qoyub getdiyi ənənə bu gün nəinki uğurla davam etdirilir, həm də daha da genişləndirilir. Rəssamlar İttifaqının 65 illiyi ilə əlaqədar bir sıra rəssamların əməyini müxtəlif orden və medallarla, fəxri adlarla qiymətləndirən İlham Əliyev təsviri sənətin nümayəndələrini əlamətdar ildönümü münasibətilə təbrik edərək dedi: "Sizi bu

gözəl yubiley münasibətilə təbrik edirəm. Bu yubileylə əlaqədar burada nümayiş etdirilən sərgi də çox təəssürat bağışlayır. Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycanın incəsənəti, rəssamlıq məktəbi çox zəngindir, çox dərin köklərə əsaslanır və eyni zamanda, indi artıq gənc nəsil də öz yerini tutmaqdadır. Bu da çox vacibdir. Yəni bu əlaqələr qırılmır, bu gözəl ənənələr davam edir. Xüsusilə onu qeyd etmək istəyirəm ki, Rəssamlar İttifaqının fəaliyyəti və peşəkarlığı, rəssamların gördüyü işləri nəticəsində Azərbaycanda bütövlükdə rəssamlıq məktəbi son illər ərzində xeyli dərəcədə güclənmişdir. Bunu Azərbaycan ictimaiyyəti də görür və xarici mütəxəssislər də seyr edirlər". Rəssamlarla söhbət zamanı ölkə başçısının bir fikri də fırça ustalarının ürəyincə oldu. Öz milli ənənələrimizə sadıq qalaraq dünyada gedən proseslərə açıq gözlə baxmağı, ən müsbət, ən mütərəqqi yenilikləri Azərbaycanda tətbiq etməyi məsləhət görən cənab İlham Əliyev bu baxımdan bütövlükdə ölkənin mədəni həyatının çox böyük diqqətdə olduğunu bildirdi. "Mən Prezident kimi çalışıram ki, bu sahə diqqətdən kənar qalmasın... Azərbaycanın mədəni həyatı həm də onun siyasi səviyyəsini əks etdirir". Azərbaycanın iqtisadi potensialının möhkəmlənməsi və zənginləşməsi başqa sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyət məsələlərinin də həllini asanlaşdırır. Bu görüşün yadda qalan məqamlarından biri də bu oldu ki, ölkə başçısı rəssamların görüşünə məmnuniyyətlə gəlmişdi. Prezident hər bir rəssamı dinləmək, onu narahat edən problemləri həll etmək niyyətində olduğunu bildirdi. "Yaxşı olardı bilim ki, sizi ən çox narahat edən məsələlər hansılardır və biz onları operativ qaydada həll edə bilərik". Bu cür səmimi münasibət, diqqət və qayğı fırça ustalarını həqiqətən rıqqətə gətirdi. Onlar bildirdilər ki, özlərini çox bəxtiyar sanırlar. Vaxtilə ümummili liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan ənənələr bu gün belə hərtərəfli inkişafdadır. Görüşün sonunda Rəssamlar İttifaqının 65 illiyi ilə əlaqədar ilk dəfə olaraq təsis edilmiş qızıl medalın ilk nümunəsi ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevə və tanınmış rəssamlara

təqdim edildi. Rəssamlar İttifaqının bu münasibətinə öz təşəkkürünü bildirən İlham Əliyev dedi: "Bu medal mənim üçün əzizdir". Rəssamlar İttifaqının tarixində unudulmaz bir səhifəni təşkil edən bu görüşdə fırça ustaları ölkə başçısı ilə xatirə şəkli çəkdirdilər. Unudulmaz görüşdən yadigar olaraq ulu öndərin çox sevdiyi rəssam Səttar Bəhlulzadənin əsərini Prezidentə təqdim etdilər. Azərbaycan rəssamlıq məktəbinin ən dəyərli nümayəndələrindən biri olan Səttar Bəhlulzadə haqqında maraqlı fikirlər söyləyən İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan rəssamlarının əsərləri təkcə öz məmləkətimizdə deyil, dünyanın neçə-neçə möhtəşəm sərgi salonunun bəzəyidir. Əzim Əzimzadə, Səttar Bəhlulzadə, Mikayıl Abdullayev, Vəcihə Səmədova, Elmira Şahtaxtinskaya, Tahir Salahov, Hüseyn Əliyev, Qəzənfər Xəlqov... kimi rəssamları olan bir xalqın mədəniyyəti həmişə yüksəkdir. Çox yaxşı haldır ki, bu ənənəni davam etdirən yeni nəsil də sənətə gəlməkdədir. Ölkə başçısının söylədiyi nitqdə bu məsələ də öz əksini tapmışdır: "Azərbaycan rəssamları dünyada tanınır. Müxtəlif şəxsi kolleksiyalarda, kataloqlarda Azərbaycan rəssamlarının işləri vardır. Siz bizdən də yaxşı bilirsiniz ki, Azərbaycan rəssamları bu gün doğrudan da, çox böyük şöhrət qazanıblar. Bu, çox sevindirici haldır və onu göstərir ki, Azərbaycan hərtərəfli inkişaf edir". Təbii ki, hər bir dövlətdə hökumətin fəaliyyəti iqtisadi artım, siyasi məsələlərin həlli, təhlükəsizliyin təşkil olunması ilə ölçülür. Həmişə iqtisadi uğurlardan daha çox danışıılır. Maraqlıdır ki, ölkə başçısı dəfələrlə vurğuladı: "Ancaq bununla bərabər, hər bir ölkənin mədəni, mədəni həyatı da ölkənin səviyyəsini göstərir. Bu sahəyə daha da böyük diqqət göstərilməlidir". Bu parlaq fikir deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda milli ənənələrə sadiqlik yüksək səviyyədə davam etməkdədir.

Azərbaycan.- 2007.- 8 fevral.- S. 6.

Heydər Əliyev. Xronologiya (1923-2003)

Prezident Kitabxanasında Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinin xronologiyası tərtib edilmiş və onun elektron versiyası hazırlanmışdır

Müasir Azərbaycan tarixinin 30 ildən artıq bir dövrünü əhatə edən mərhələ, Vətənimizin ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni həyatının bütün sahələrindəki dirçəliş illəri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin adı ilə bağlıdır. Bir qərinəlik bu dövr Azərbaycan tarixinə Heydər Əliyev dövrü kimi əbədi həkk olunmuşdur. Bu illərdə Heydər Əliyevin dəst-xətti ilə Azərbaycanın quruculuq salnaməsinə ən parlaq səhifələr yazılmışdır. Azərbaycanda dövlətçilik ənənələrinin XX əsrin sonlarında bərpa edilib zənginləşdirilməsi, dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, onun əbədi, dönməz xarakter alması, ölkəmizin dinamik iqtisadi inkişaf yolu ilə inamla irəliləməsi, beynəlxalq nüfuzunun sürətlə artması Heydər Əliyevin misilsiz fəaliyyəti sayəsində mümkün olmuşdur. Heydər Əliyev müdrik rəhbərliyi, siyasi uzaqgörənliyi, qətiyyəti və əzmkarlığı ilə zəmanəmizin görkəmli siyasi xadimi kimi tanınmış, Azərbaycan xalqının ümummilli liderinə çevrilmişdir.

Bütün həyatı boyu öz xalqına sədaqətlə xidmət etmiş Heydər Əliyevin ömür yolu hər bir azərbaycanlı üçün örnekdir. Heydər Əliyevin gerçəkləşdirdiyi quruculuq salnaməsinin, dövlətçilik fəlsəfəsinin və azərbaycançılıq məfkurəsinin dərinədən öyrənilməsi üçün öncə onun həyat və fəaliyyətinin bütün sahələrinin araşdırılmasına ehtiyac vardır. Bunları nəzərə alaraq Azərbaycan Respublikası Prezidenti İşlər idarəsinin Prezident Kitabxanası Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinin xronologiyasını tərtib etmiş və onun elektron versiyasını www.preslib.az saytı vasitəsilə istifadəçilərə təqdim etmişdir.

Prezident Kitabxanası yarandığı vaxtdan etibarən ümummilli liderin həyat və fəaliyyətinin bütün sahələrinə dair

sənədlərin toplanması və həmin sənədlərin elektron variantının hazırlanması istiqamətində sistemli iş aparır. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin anadan olmasının 84-cü ildönümü ərəfəsində istifadəçilərə təqdim edilən bu xronologiya kitabxanasının əməkdaşlarının üzərində işlədikləri "Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinin salnaməsi" adlanan böyük bir layihənin birinci mərhələsini əhatə edir.

Xronologiyanın hazırlanması zamanı ümummilli liderimizin ötən əsrin 80-ci illərində SSRİ rəhbərliyində təmsil olunduğu və 90-cı illərin əvvəllərində Naxçıvan Muxtar Respublikasına rəhbərlik etdiyi dövrlərdə həyat və fəaliyyətinin ən önəmli məqamlarına diqqət yetirilmiş, müstəqil Azərbaycanın Prezidenti olduğu dövrdə (1993-2003-cü illər) isə onun gündəlik fəaliyyətinin tam xronologiyası öz əksini tapmışdır.

Layihənin ikinci mərhələsi ümummilli liderin Prezidentliyi dövründə fəaliyyətinin mühüm sahəsi olan xarici ölkələrə səfərləri, keçirdiyi çoxsaylı görüşləri və qəbulları zamanı, həmçinin müxtəlif tədbirlərdə etdiyi çıxışların, nitqlərin, məruzələrin, bəyanatların, müsahibələrin tam mətnlərinin elektron versiyasının hazırlanmasını nəzərdə tutur. Bu istiqamətdə xeyli iş görülmüş, həmin sənədlərin elektron mətnlərinin bir hissəsi artıq kitabxananın saytında yerləşdirilmişdir. Heydər Əliyev irsinin toplanıb saxlanılmasını, gələcək nəsillərin ondan istifadəsini təmin etmək məqsədilə kitabxananın kollektivi bütün səylərini səfərbər etmişdir.

Azərbaycan.- 2007.- 9 may.- S. 5.

Cabbarov S.

Ulu öndərin xatirəsinə dərin ehtiram

Dövlət Əmlakının İdarə Edilməsi üzrə Dövlət Komitəsinin inzibati binasında xalqımızın ümummilli lideri, ulu öndər Heydər Əliyevin büstünün açılış mərasiminə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Tədbirdə komitənin işçiləri, Milli Məclisin üzvləri iştirak edirdilər. Açılış mərasimində çıxış edən komitənin sədri Kərəm Həsənov qeyd etdi ki, 30 ildən artıq bir dövr ərzində ölkəmizə rəhbərlik etmiş ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın məsuliyyətini öz çiyinlərində daşıyan, onu bir dövlət və bir millət kimi tarixin sınaqlarından çıxaran nadir rəhbər, vətəndaş və şəxsiyyətdir ki, vaxtında onun gördüyü bütün işlər indi bizim ümummilli sərvətimizdir. "Bilirəm ki, 30 ildən artıq Azərbaycana bəxş etdiyim töhfələr - zavodlar, buruqlar, binalar, obyektlər, abidələr, yeni qəsəbələrE mən həyatda olmayanda da Heydər Əliyevin izləri kimi yaddaşlarda yaşayacaq" deyən ulu öndər heç də yanılmamışdır. Bu gün hər bir azərbaycanlı müstəqil Azərbaycan dövlətinin Heydər Əliyevin şah əsəri olduğunu fəxrlə qeyd edir. Komitə sədri bildirdi ki, anadan olmasının 84-cü ildönümü ərəfəsində ulu öndər Heydər Əliyevin büstünün açılışı ilə komitənin kollektivi ümummilli liderin hər bir azərbaycanlı üçün örnək olacaq həyat və fəaliyyətini yad etmək və onun xatirəsi üçün kiçik bir töhfə verməklə qürur duyur. Azərbaycanın cari siyasi tarixinin son 35 ili Heydər Əliyevlə, onun çoxtərəfli genişmiqyaslı zəngin əməli-nəzəri və siyasi fəaliyyəti ilə bağlı olmuşdur. Çətin günlərdə həmişə xalqla bərabər olan, dövlətçiliyimizin memarı, xalqımızın xilaskarı, ulu öndər 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra ölkədə tüğyan edən siyasi və iqtisadi böhranın qarşısını qısa müddət ərzində almaqla yanaşı, müasir dövlətçiliyimizin əsasını qoymuşdur. Həmin dövrdə siyasi müstəqilliyin bünövrəsi sayılan iqtisadi siyasət düzgün qurulmadığından, Azərbaycanın nəinki

suveren dövlət, hətta adi coğrafi məkan kimi mövcudluğu təhlükə altında qalmışdır. Belə ağır bir zamanda ulu öndərimiz bütün çətinliklərə, maneələrə mətinliklə sinə gərərək xalqımızı vətəndaş qarşılıqlılarından, müstəqilliyimizi itirmək təhlükəsindən qurtardı, müasir tariximizə dövlətçiliyimizin xilaskarı kimi daxil oldu. Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinə gəlişi həm də siyasi aləmdə ölkəmizə inamın, iqtisadiyyatda inkişaf meyillərinin bərqərar olması, qısa müddətdə respublikada azad sahibkarlıq və biznes fəaliyyətinin genişlənməsi, ölkəyə investisiya axınının güclənməsi, neft strategiyasının reallaşmağa başlaması ilə nəticələndi. Bütün bunlar böyük siyasətçi Heydər Əliyevin dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsi, Azərbaycanın iqtisadi qüdrətinin artırılması, xalqımızın həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması kimi mühüm amilləri ehtiva edən müdrik siyasəti idi. Komitə sədri onu da vurğuladı ki, Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi dövrlərdə ardıcıl və səmərəli islahatlar hesabına formalaşdırdığı inkişaf potensialı bu gün cənab Prezident İlham Əliyevin məqsədyönlü fəaliyyəti nəticəsində reallığa çevrilmişdir. Əsası ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş yeni neft strategiyasının inkişaf etdirilməsi, Azərbaycanın xarici investisiyalar üçün cəlbediciliyinin qorunması, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinə yönələn sərmayələrin qeyri-neft sektoruna, regionların inkişafına doğru istiqamətləndirilməsi, əhalinin sosial rifah halının yaxşılaşdırılması ölkədə həyata keçirilən iqtisadi islahatların prioritet istiqamətini təşkil edir. Bu gün Azərbaycan ümumi daxili məhsulun artım tempinə görə lider dövlətdir. Cənab İlham Əliyevin Prezident seçildiyi vaxtdan 535 min yeni iş yeri açılmışdır ki, bunun da 83 faizi regionların payına düşür. K.Həsənov sonda tədbir iştirakçılarının nəzərinə çatdırdı ki, bu iqtisadi yüksəliş strategiyasının mühüm hissələrindən biri olan dövlət əmlakının idarə edilməsi sahəsində də müvafiq uğurlar qazanılıb.

Tədbirdə YAP-ın icra katibi Əli Əhmədov, Milli Məclisin İqtisadi siyasət daimi komissiyasının sədri, akademik Ziyad Səmədzadə və Milli Məclisin üzvü Xanhüseyn Kazımlı çıxış etdilər.

Azərbaycan.-2007.-10 may.-S.12.

Milli parkda Heydər Əliyevin doğum günü şərəfinə Gül bayramı keçirilmişdir

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin doğum günü şərəfinə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə mayın 10-da Milli parkda ənənəvi Gül bayramı keçirilmişdir. Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov, ictimaiyyətin nümayəndələri əvvəlcə Heydər Əliyev adına Sarayın qarşısındakı parka gələrək müstəqil dövlətimizin xilaskarı və qurucusunun, xalqımızın dahi oğlunun əzəmətli abidəsi önünə əklil qoymuş, gül dəstələri düzmüş, xatirəsinə sonsuz ehtiramlarını bildirmişlər. Sonra Milli parkda - Paraşüt qülləsinin önündə Gül bayramının rəsmi açılışı olmuşdur. Bayramda ölkəmizdə fəaliyyət göstərən diplomatik korpusun nümayəndələri, tanınmış ziyalılar, şəhərimizin sakinləri iştirak etmişlər. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin çoxşaxəli siyasi fəaliyyətindən danışan Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov iftixar və inamla bildirmişdir ki, qədirbilən xalqımız dahi rəhbərimizin xidmətlərini heç vaxt unutmayacaq. İnsanların Heydər Əliyevə olan sonsuz məhəbbətini müxtəlif formalarda nümayiş etdirdiklərini diqqətə çatdıran natiq qeyd etmişdir ki, Gül bayramında iştirak edən yaradıcı şəxslərin, tələbə və məktəblilərin dahi rəhbərimizə həsr etdikləri sənət əsərləri də xalqımızın böyük oğluna olan tükənməz sevgisinin bariz nümunəsidir. Baharın bu gözəl çağında Bakının hər bir rayonu parkda ayrıca təmsil olunmuşdu. İlk qarşılaşdığımız Səbail Rayon

İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Xalidə Bayramova bildirmişdir ki, bağça uşaqlarının, məktəblilərin, müəssisə və şirkətlərin nümayəndələrinin, şəhərimizin sakinlərinin müxtəlif çiçək və otlardan, bitkilərdən, yarpaqlardan hazırladıkları rəngarəng tablolar öz görünüşü və ifadəliyi ilə seçilir, uşaq təxəyyülünün hədsiz imkanlarını nümayiş etdirir, hər kəsdə xoş ovqat yaradır.

Milli parkda dünyanın müxtəlif yerlərindən gətirilmiş, respublikamızın təbiətində təsadüf edilməyən güllər də az deyildi. Təbiəti sevən, təsviri sənətə həvəs göstərən uşaqlar öz istedadlarını birbaşa nümayiş etdirmək imkanı qazanmışdılar. Onlar bayram iştirakçılarının gözü qarşısında asfalt və kağız üzərində gözəl lövhələr yaratmışdılar. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin və Zərifə xanım Əliyevanın portretlərinə güllərdən toxunmuş xalçanın qarşısında xeyli tamaşaçı toplaşmışdı. Xətai Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Xeyrulla Hüseynli bildirmişdir ki, xalçanın müəllifi memar Camal Rəşidəlizadədir. Qaradağ rayonu ərazisində məskunlaşmış məcburi köçkünlərin əl işləri də tamaşaçılar tərəfindən maraqla qarşılanmışdır. Rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Zemfira Şıxəliyeva qeyd etmişdir ki, dahi rəhbərimizin siyasi xəttini uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin söyləri nəticəsində ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa olunacaq və xalqımız ən möhtəşəm Gül bayramını Azərbaycanın dilbər güşəsi olan Şuşada keçirəcəkdir. Gül bayramı uşaq bədii-özfəaliyyət kollektivlərinin rəngarəng konsert proqramları ilə davam etmişdir.

Azərbaycan.- 2007.- 11 may.- S. 4.

Yaşıl teatrın ulu öndər Heydər Əliyevin doğum günündə açılışı olmuşdur

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir

Mayın 10-da, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin doğum günündə Bakıda Yaşıl teatrın əsaslı təmir və yenidənqurmada sonra açılışı olmuşdur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir. Dövlətimizin başçısını və xanımı Mehriban Əliyevanı teatra toplaşan paytaxt sakinləri, dövlət və hökumət nümayəndələri hərarətlə qarşıladılar. Xatırladaq ki, ötən əsrin 60-cı illərində istifadəyə verilmiş Yaşıl teatr Bakıda mühüm mədəni-kütləvi tədbirlərin keçirildiyi, paytaxt sakinlərinin sevimli istirahət yerlərindən biri olmuşdur. Burada dünyanın və keçmiş SSRİ-nin ən məşhur incəsənət ustaları da çıxış etmişlər. Lakin sonradan baxımsızlıq üzündən teatr fəaliyyətini tamamilə dayandırmışdı. 1990-cı ildən isə büsbütün bərhad vəziyyətə düşmüşdü. Teatrın Bakı üçün önəmini nəzərə alan Prezident İlham Əliyev 2005-ci ilin avqustunda onun əsaslı şəkildə yenidən qurulması barədə göstəriş vermişdi. Dövlətimizin başçısı burada işlərin gedişi ilə şəxsən maraqlanırdı. Bu diqqət və qayğı, habelə inşaatçıların səyləri sayəsində Yaşıl teatr simasını tamamilə dəyişmişdir. Açılış mərasiminə toplaşanlar bunu minnətdarlıqla vurğulayırdılar. Dövlətimizin başçısı açılış mərasimində nitq söylədi.

Azərbaycan.- 2007.- 11 may.- S. 2.

Xalq rəssamı ulu öndərin həyat və fəaliyyətindən söhbət açmışdır

Rəssamlıq Akademiyasının rektoru, xalq rəssamı Ömər Eldarov mayın 11-də "Xəbər-lər" Beynəlxalq mətbuat mərkəzində keçirdiyi mətbuat konfransında ümummilli lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinin az məlum olan səhifələrindən danışmışdır. Ö.Eldarov demişdir ki, Heydər Əliyevin mədəniyyətə və ümumiyyətlə, sənətə, bu sahədə çalışan insanlara xüsusi münasibəti vardı. Axı, o, hələ gənclik illərində özünü memarlığa həsr etmək istəyirdi. O uzaq illərdə Heydər Əliyevin rəsm müəllimi olan Şamil Qaziyev onun qeyri-adi bacarığından tez-tez söhbət açardı. Ona görə də Heydər Əliyev məktəbi bitirib Sənaye İnstitutunun (indiki Neft Akademiyası) memarlıq fakültəsinə daxil olmuşdu. Lakin taleyin hökmü ilə o, institutda təhsilini dayandırdı və bu, onun gələcək üçün planlarını dəyişdirdi. Xalq rəssamı vurğulamışdır ki, Heydər Əliyev mədəniyyət və incəsənətin inkişafına təkan verən insanları həmişə dəstəkləyirdi. Bu dahi şəxsiyyət belə insanlara və onların çətin əməyinə yüksək ehtiramla yanaşırdı. Heydər Əliyev rəssamların qurultay və plenumlarında fəal iştirak edirdi. Ö.Eldarov demişdir ki, bu böyük şəxsiyyətlə ilk görüşü o, ikinci dəfə Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görüldə olmuşdu. Mövcud qaydalara görə, ikiqat qəhrəmanın vətəninə onun büstü qoyulmalı idi. Onda bu işin yerinə yetirilməsi Ö.Eldarova həvalə edilmişdi. Ümummilli liderin böyük və çox zəngin, mənalı həyatından danışaraq bildirmişdir ki, onun kədərli günlərinin də şahidi olmuşdur. Heydər Əliyev ömür-gün yoldaşı Zərifə xanım Əliyevanın abidəsini hazırlamağı da ona tapşırırmışdı. Görkəmli rəssam vurğulamışdır ki, Heydər Əliyevlə bağlı xatirələrin sonu yoxdur, onun həyatının hər bir səhifəsi ayrıca söhbət mövzudur.

Azərbaycan.-2007.-12 may.-S.4.

Dahi lider Heydər Əliyev haqqında sənədli film Macarıstan ictimaiyyətində böyük maraq doğurmuşdur

Azərbaycan səfirliyi mayın 22-də Budapeştin "Uraniya" mədəniyyət mərkəzində ölkənin populyar "Duna TV" telekanalı ilə birlikdə ulu öndər Heydər Əliyevə həsr olunmuş "Bir həsədin tarixi" sənədli filminin macar dilinə tərcümə edilmiş variantının təqdimatını keçirmişdir.

Ötən il bu film "Duna TV" telekanalı ilə nümayiş etdirilmiş və ictimaiyyətdə böyük əks-səda doğurmuşdur. Azərbaycan səfirliyi və "Duna TV" yaradıcılıq qrupu Macarıstan teleauditoriyasının filmə böyük marağını nəzərə alaraq onun DVD variantını buraxmışdır.

Azərbaycanın Macarıstandakı səfiri Həsən Həsənov çıxışında bildirmişdir ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin müstəqil, demokratik və çiçəklənən dövlət qurulmasına yönəldilmiş xətti hazırda onun layiqli varisi Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir.

Azərbaycan diplomatı vurğulamışdır ki, Macarıstanın xarici işlər naziri xanım Kinqa Göntsın mayın 17-19-da Bakıya rəsmi səfəri, Prezident İlham Əliyev və digər rəsmi şəxslərlə görüşləri, habelə imzalanmış sənədlər münasibətlərimizin tarixində yeni üfüqlər açmışdır.

Həsən Həsənov "Bir həsədin tarixi" filminin macar dilinə dublyaj edilməsinə, ümumilikdə Azərbaycanın Macarıstanda təbliğinə görə "Duna TV"-nin prezidenti Laslo Çeleniyə təşəkkürünü bildirmişdir.

Təqdimat mərasimində "Bir həsədin tarixi" filmindən parçalar nümayiş etdirilmişdir.

Azərbaycan ədəbiyyatının klassiki İlyas Əfəndiyevin adını daşıyan fondun prezidenti Tural Əfəndiyev tədbirdə "Duna TV" telekanalının rəhbəri Laslo Çeleniyə "Azərbaycan mədəniyyətinin və incəsənətinin xaricdə təbliğinə görə" mükafatını təqdim etmişdir. Laslo Çeleni əmin etmişdir ki, Azərbaycan-Macarıstan

münasibətlərinin inkişafına və Azərbaycan həqiqətlərinin Macarıstanda təbliğinə bundan sonra da töhfə verəcəkdir. O, Azərbaycana ötənlik səfərini xatırladaraq Prezident İlham Əliyevlə unudulmaz görüşündən, səfər zamanı "Duna TV"-nin jurnalist qrupunu və onu əhatə edən xeyirxah və qonaqpərvər mühitdən danışıdır.

Toplaşanlar Azərbaycan təsviri və tətbiqi sənət nümunələrindən ibarət sərgi ilə də maraqla tanış olmuşlar.

Tədbirdə Macarıstanın tanınmış alimləri, mədəniyyət xadimləri, Azərbaycan səfirliyinin əməkdaşları, diasporumuzun üzvləri və Macarıstan KİV-in nümayəndələri iştirak etmişlər.

Azərbaycan.- 2007.- 26 may.- S. 11.

Heydər Əliyev muzeyinin açılış mərasimi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 23-də Neftçala rayonuna gəlmişdir. Prezident İlham Əliyevi və xanımı Mehriban Əliyevanı rayon sakinləri böyük hörmət və ehtiramla, hərərətli alqışlarla qarşıladılar. Onların əllərində ulu öndər Heydər Əliyevin, Prezident İlham Əliyevin portretləri, Azərbaycanın dövlət bayraqları, ümummilli liderin müdrik kəlamları yazılmış transparantlar var idi. Dövlətimizin başçısı və xanımı əvvəlcə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Neftçala şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək gül qoydular. Məlumat verildi ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin adını daşıyan bu abad və müasir park cari ilin əvvəlində salınmışdır. Parkın ərazisi 7 min kvadratmetrdir. Burada sakinlərin istirahəti üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Bu parkın yanında isə daha bir istirahət guşəsi - Neftçilər parkı salınmışdır. Ulu öndərin heykəlinin hündürlüyü postamentlə birlikdə 6,4 metrdir. Sonra Prezident İlham Əliyev Neftçalada Heydər Əliyev muzeyi ilə tanış oldu. Dövlətimizin başçısı muzeyin rəmzi açılışını

bildirən lenti kəsdi. Bildirildi ki, tikintisinə 2006-cı ilin oktyabrında başlanmış muzey bu ilin fevralında istifadəyə verilmişdir. Ancaq rəsmi açılışı bu gün keçirilir. Muzey bir ekspozisiya zalından, 14 fotostenddən, 10 vitrindən ibarətdir. Fotostendlərdə ulu öndərin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərinə aid şəkillər, vitrinlərdə isə kitablar və sənədlər nümayiş etdirilir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1979-cu il mayın 30-da ilk dəfə Neftçalaya gəlişini və burada keçirdiyi görüşləri əks etdirən materiallar iki xüsusi ekspozisiyada nümayiş etdirilir. Muzeydə həmçinin Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətini, ölkəmizin, o cümlədən Neftçalanın sosial-iqtisadi inkişafını əks etdirən kitablar və digər materiallar da toplanmışdır. Prezident İlham Əliyev muzeyin Xatirə kitabına öz ürək sözlərini yazdı.

Azərbaycan.-2007.-24 avqust.-S.2.

Xəlilzadə F.

Mənəvi dəyərlərin ucalığında

Millətin mənəvi dəyərlərinin daim yaşaması, qorunması, unudulmaması yolunda fədakarcasına çalışmaq çox çətin olsa da, ümummilli liderimiz Heydər Əliyev bütün fəaliyyəti boyu bu missiyanı şərəflə yerinə yetirdi. Hələ sovet quruluşunun ağır təzyiqləri və diktələri altında çalışdığı illərdə belə milli-mənəvi dəyərlərin hişz edilməsi naminə çox gərəkli addımlar atdı. Azərbaycan musiqisinin, incəsənətinin, ədəbiyyatının inkişafında böyük xidmətləri olan korifey sənətkarlarımızın nəinki SSRİ məkanında, hətta dünyada tanınmasına, şöhrətlənməsinə nail oldu. Ürəyimiz qürur və fərəhlə döyünür ki, bu şərəfli yolu indi ləyaqətlə davam etdirən ölkə başçımız cənab İlham Əliyev Prezident kimi fəaliyyətə başladığı ilk günlərdən imzaladığı

sərəncamların bir qismi də məhz milli-mənəvi dəyərlərimizlə bağlı oldu. Möhtərəm Prezident İlham Əliyev mədəniyyətimiz və ədəbiyyatımız üçün vacib əhəmiyyət daşıyan bir sərəncam imzaladı. "Milli ensiklopediyanın və latın qrafikasında kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi" ilə bağlı olan yeni sərəncam bütün ədəbiyyatsevərlərin, yazıçıların, oxucuların ürəyincə oldu. Məlumdur ki, yeni əlifba ilə əlaqədar olaraq müasir oxucular, xüsusilə də gənclər Azərbaycan ədəbiyyatının gözəl nümunələrini oxumaqda bir növ çətinlik çəkirdilər. Bu səbəbdən də müstəqillik dövründə təhsil alan uşaqların folklorumuzdan, dünya ədəbiyyatının incilərindən mükəmməl xəbərdar olmaları üçün kütləvi nəşrlərin latın qrafikasında həyata keçirilməsi böyük əhəmiyyət daşıyır. Çünki müasir və gələcək nəsillər mədəniyyətin, ədəbiyyatın ən gözəl nümunələrindən layiqincə bəhrələnmək, tərbiyə almaq üçün mütləq onları oxumalıdırlar. Sərəncam həyata keçirildi. Azərbaycanın tanınmış yazıçı və şairlərinin, folklorşünaslarının kitabları yeni qrafikada işıq üzü gördü. Məhz bu sərəncamın davamı kimi 2007-ci ildə dünya ədəbiyyatı incilərinin bir qisminin latın qrafikasında çap edilməsi üçün ölkə başçısı növbəti sərəncam verdi. Ədəbiyyata, mədəniyyətə göstərilən bu xüsusi diqqət və qayğı yenə də ictimaiyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılandı. Məlumdur ki, ümummilli lider Heydər Əliyev İçərişəhərin mühafizəsi ilə bağlı vaxtilə bir neçə sərəncam imzalamışdır. 2006-cı il avqustun 18-də Prezident İlham Əliyev bu işin uğurlu davamı kimi "Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində tarixi memarlıq abidələrinin bərpası və qorunması haqqında" sərəncam verdi. İçərişəhərlə bağlı imzalanan bu sərəncamda Bakının nadir tarixi memarlıq abidələri ilə bağlı bir sıra ciddi məsələlər qaldırılaraq əlaqədar təşkilatların diqqətinə çatdırıldı. Cənab İlham Əliyevin 2 aprel 2007-ci ildə imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında monumental heykəltəraşlıq abidələri, xatirə, monumental və memarlıq kompleksləri haqqında" imzaladığı sərəncamda deyilir: "Monumental heykəltəraşlıq xəzinəmizin qızıl fonduna daxil

olmuş bütün abidələr, xatirə memorial və memarlıq kompleksləri öz plastik forma rəngarəngliyi, koloriti və estetik təsir gücü ilə səciyyələnir. Həmin əsərlər insanların tarixini - mənəvi dəyərlərə hörmət və məhəbbət ruhunda tərbiyə olunmasında, onlarda vətənpərvərlik hisslərinin gücləndirilməsində böyük əhəmiyyət kəsb edir". Bu sərəncamla əlaqədar müəyyən strukturlar, aidiyyəti təşkilatlar ölkə başçısının tövsiyələrini yerinə yetirmək üçün həqiqi mənada fəallıq göstərdilər. Bu sahədə maraqlı müqayisələr də aparmaq olar. Məlumdur ki, Azərbaycan Dövlət Filarmoniyası fəaliyyətə başladığı (XIX əsrin əvvəllərində) gündən XX əsrin sonlarınaqədər o qədər də ciddi təmir edilməmişdi. Bu mədəniyyət ocağının bu gün şəhərin qızıl tacına çevrilməsi ümummillilik liderimiz Heydər Əliyevin birbaşa zəhmətidir. Filarmoniya məhz ulu öndərin sərəncamı əsasında yenidən həyata qaytarıldı. Filarmoniyanın yaxınlığında yerləşən Yaşıl Teatr da baxımsızlıq ucbatından, demək olar ki, tamamilə sıradan çıxmışdı. Vaxtilə şəhərin çox qaynar və sevilən mədəniyyət ocaqlarından biri olan Yaşıl Teatrın yenidən tamaşaçıların ixtiyarına verilməsi məhz İlham Əliyevin göstərdiyi diqqət və qayğının nəticəsində mümkün oldu. Yaşıl Teatr bu gün dünya standartlarına cavab verən açıq səma altında yerləşmiş, əsrarəngiz gözəlliyə malik bir konsert salonudur. Burada təkcə azərbaycanlı sənətçilər deyil, xarici ölkələrdən gəlmiş ifaçılar da böyük məmnuniyyətlə konsert verirlər.

Mədəni irsin qorunması və təbliğ olunması işində muzeylərin rolu əvəzsizdir. Ən qədim zamanlardan müasir dövrdə xalqımızın tarixini və mədəniyyətini əks etdirən nadir sənət incilərinin muzeylərdə hifz olunması, nümayiş etdirilməsi ənənəvi illərdir ki, öz ahəngindədir. Dövlət müstəqilliyimizi bərpa etdikdən sonra Azərbaycanda muzey işinin inkişaf etdirilməsi istiqamətində lazımi tədbirlər həyata keçirilir. Ulu öndərimiz hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra bu sahədə əsaslı dönüş yarandı. İlk növbədə bu qiymətli incilərin, mədəniyyətlə, tarixlə bağlı eksponatların, etnoqrafik əşyaların qorunub saxlandığı muzeylərin

özünün qorunması diqqət mərkəzinə çəkildi. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev də bu siyasəti uğurla davam etdirir. 18 dekabr 2006-cı ildə "Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində İstiqlal muzeyinin yaradılması və İstiqlal abidəsinin ucaldılması haqqında" sərəncam imzaladı. Dövlət başçısı bungan bir gün sonra "Müasir İncəsənət muzeyinin yaradılması haqqında" növbəti sərəncama imza atdı. Bu, muzey işinə dövlət qayğısının aydın təzahürü və yeni çalarlarıdır. Maraqlıdır ki, bu sərəncamlar həyata keçdikcə qarşıya yeni problem və vəzifələr də çıxmaktadır. Bu səbəbdən cənab İlham Əliyev 6 mart 2007-ci ildə "Azərbaycanda muzey işinin yaxşılaşdırılması haqqında" növbəti sərəncam imzaladı. Həmin sərəncamda deyilir: "EÖlkə muzeylərinin mövcud vəziyyəti bu sahədə təxirəsalınmaz əlavə tədbirlərin həyata keçirilməsi zərurətini doğurmuşdur. Bir çox muzeylərin yerləşdiyi muzey mərkəzinin hazırkı mənzərəsi onun son dərəcə ciddi təmirə ehtiyacı olduğunu göstərir. 40 il əvvəl dünyada ilk dəfə olaraq yaradılan, unikal eksponatlarla zəngin Azərbaycan Xalçası və Xalq Tətbiqi Sənəti Dövlət Muzeyi müasir, beynəlxalq standartlara cavab vermir". Ölkəmizin mədəni həyatının inkişafı baxımından çox əhəmiyyətli olan bu sərəncamda əlaqədar təşkilatlara, xüsusilə də Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə bir vəzifə olaraq tapşırıldı ki, muzeylərin fəaliyyətinin müasir prinsiplər əsasında dünya standartlarına müvafiq olaraq yenidən qurulması, nümayiş etdirilən eksponatların azərbaycançılıq məfkurəsinə uyğunlaşdırılması təmin edilsin. Hazırda Azərbaycan tarixi və Azərbaycan ədəbiyyatı muzeylərində əsaslı yenidənqurma və təmir işləri getməkdədir. Cənab İlham Əliyevin özü şəxsən həm muzeylərin təmiri ilə, həm də Heydər Əliyev adına sarayda gedən yenidənqurma işləri ilə tanış olaraq orada çalışan insanlara lazımı məsləhətlərini vermişdi.

Tarixin maraqlı və yaddaqalan səhifələrinə çevrilən son dörd il müxtəlif sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyət sahəsində də diqqətçəkən hadisələrlə zəngindir. Hər dəfə ötən illərə nəzər

salanda bir fərəhin şahidi oluruq ki, mədəniyyət həmişə dövlətin və cəmiyyətin diqqətində dayanmışdır. Mədəniyyətə göstərilən qayğı, diqqət, çəkilən xərc bəhrəsini verməkdədir. Bu səbəbdən də hər bir milli mədəniyyət hadisəsi Azərbaycan dövlətçiliyinin, Azərbaycan müstəqilliyinin təntənəsi kimi dəyərləndirilir. Xalqları və millətləri bir-birinə daha çox yaxınlaşdıran, isti münasibətlərə qovuşduran mənəvi dəyərlərdir. Demək olar ki, son dörd ilin hər ayında mədəniyyət tariximizin müəyyən səhifələrini naxışlayan, ürəkaçan tədbirlərin, mərasimlərin şahidi olmuşuq. Doğma xalqına ünvanladığı bayram təbriklərinin birində dövlət başçısı İlham Əliyev belə bir ifadə işlətməmişdir: "Dəfələrlə demişəm ki, Prezident başda olmaqla bütün məmurlar xalqın xidmətçiləridir". Bu dörd ildə həyata keçirilən tədbirlər göstərdi ki, cənab Prezident öz vədinə sadıq qaldı. Bu illər ərzində Azərbaycanın bütün bölgələrində elə yeniləşmə baş verdi ki, bu da fərəh, sevinc doğurdu. İmzalanan sərəncamlarda milli ədəbiyyata, musiqiyə, sənətə böyük məhəbbət və qayğı duyuldu. "Molla Nəsrəddin" jurnalının nəşr edilməsinin 100 illik yubileyinin dövlət tərəfindən qeyd edilməsi, müxtəlif yazıçı və şairlərin yubileylərinin unudulmaması mədəni həyatımızın zənginliyindən xəbər verir.

2005-ci ildə Rusiyada Azərbaycan ili, 2006-cı ildə Azərbaycanda Rusiya ili keçirildi. Hər iki tədbirdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Prezidenti Vladimir Putin iştirak etdilər. Milli mədəniyyətləri zənginləşdirən və genişləndirən bu cür tədbirlərin keçirilməsi ictimaiyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılandı.

Heydər Əliyev Fondunun Azərbaycan muğamlarına göstərdiyi sonsuz məhəbbət və diqqət həm bu sahənin bilicilərini, həm də xalqımızı ürəkdən sevindirdi. Hətta muğam ustaları inana bilmirdilər ki, qədim mədəniyyət incilərimizə bu dərəcədə ehtiramla yanaşmaq, onu şouların əlindən xilas etmək mümkün olar. Cənab İlham Əliyevin Bakıda Muğam evinin tikilməsi ilə bağlı imzaladığı sərəncam sənət fədailərini hədsiz dərəcədə

məmnun etmişdir. Xalq artisti Arif Babayev söyləyir ki, nəhayət, bizim də gedəcək yerimiz olacaq.

Dörd ilin yaddaqalan məqamlarından biri də müxtəlif ölkələrdə Azərbaycan mədəniyyəti günlərinin keçirilməsi oldu. Bu günlərin uğurlu alınmasında əsas səbəb ilk növbədə ölkə başçısının göstərdiyi diqqət və qayğıdır.

Əgər dörd il ərzində Azərbaycan mədəniyyət, incəsənət, ədəbiyyat, elm xadimlərinə göstərilən xüsusi qayğını, verilən mükafatları, fəxri adları və başqa təltifləri ardıcıl siyahıya alsaq, çox böyük bir rəqəm alınar. Onlarla sənətkara müxtəlif fəxri adlar verildi, Prezident mükafatçısı, Prezidentin fərdi təqaüdçüsü sevincini yaşayanlar da çoxdur. Neçə-neçə insanın mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılmasına ölkə başçısı tərəfindən diqqət göstərilmişdir. Mədəniyyət sahəsində çalışan insanların əmək haqlarının artırılması haqqında dövlət başçısı bir neçə dəfə sərəncam imzaladı. Dövlət büdcəsindən maliyyələşən mədəniyyət müəssisələrində çalışan işçilərin sosial müdafiəsini daha da gücləndirmək üçün aylıq vəzifə maaşları 2006-cı il dekabrın 1-dən orta hesabla 25 faiz artırıldı. Mədəniyyət xadimləri göstərdiyi xidmətə və yubileyləri ilə əlaqədar vətənin müxtəlif orden və medallarına layiq görüldülər.

6 il öncə İçərişəhərin YUNESKO-nün Dünya İrs siyahısına salınması tarixi bir hadisəyə çevrildi. Sevindik ki, İçərişəhər təkcə Azərbaycanın deyil, bəşəriyyətin mədəniyyət incisidir. Bu il isə Qobustan Dövlət Tarixi Bədii Qoruğu Dünya İrs siyahısına salındı.

Dörd il boyunca baş verən hadisələri nəzərdən keçirdikcə gəldiyimiz qənaət belə oldu ki, bu istiqamətdə atılan hər bir addımın məqsədi mənəvi dəyərlərimizə yaxınlaşmaq, onu qorumaqla müasirliyə qovuşmaq və bütün bunları ləyaqətlə gələcək nəsələ çatdırmaqdır. Azərbaycan mədəniyyəti dünyaya sürətlə inteqrasiya olunmaqdadır. Bu işin daha da uğurla həyata keçməsində ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin şəxsi təşəbbüsü,

eləcə də Heydər Əliyev Fondunun hazırladığı faydalı layihələrin səmərəsi danılmazdır.

Azərbaycan.- 2007.- 28 oktyabr.- S.7.

**Londonun məşhur Madam Tüso Muzeyində
ümummilli lider Heydər Əliyevin mumdan hazırlanmış
heykəl-fiquru qoyulmuşdur**

Dekabrın 15-də Londondakı məşhur Madam Tüso Muzeyinin "Dünya liderləri" salonunda Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin mumdan hazırlanmış heykəl-fiquru müxtəlif ölkələrin və epoxaların görkəmli dövlət xadimləri və siyasətçilərinin fiqurları sırasında öz fəxri yerini tutmuşdur. Xatırladaq ki, Rusiyadan savayı, muzeydə indiyədək MDB ölkələrindən heç birinin liderinin fiquru qoyulmamışdı. Bu münasibətlə keçirilən təntənəli mərasimdə çıxış edən Azərbaycanın Böyük Britaniyadakı səfiri Fəxrəddin Qurbanov demişdir ki, Heydər Əliyev müasir demokratik Azərbaycanın siyasi və ideoloji təməlini qoymuşdur. Ümummilli liderin nəvəsi Arzu Əliyeva isə bildirmişdir ki, Heydər Əliyev nəinki böyük siyasətçi, həm də sadə, xeyirxah insan idi, öz doğmalarını və yaxınlarını çox sevir və ailə dəyərlərini son dərəcə qiymətləndirirdi.

Böyük Britaniyanın Azərbaycandakı keçmiş səfiri Rocer Tomas demişdir ki, Heydər Əliyevlə aparılan danışıqlar bəzən çətin, lakin həmişə yaxşı olurdu. "Yunkom" Teatr Mədəniyyət Mərkəzinin prezidenti Fərid Haqverdiyev isə əmin olduğunu bildirmişdir ki, bu hadisə britaniyalıların və başqa ölkələrin vətəndaşlarının Azərbaycanı daha yaxından tanımalarına kömək edəcəkdir.

Heydər Əliyevin mum heykəl-fiquru üzərində iş Madam Tüso Muzeyinin təşəbbüsü ilə bir il əvvəl başlanmışdı. Ulu öndərin ailə

üzləri və Heydər Əliyev Fondu bu işdə britaniyalı mütəxəssislərə böyük kömək göstərmişdir.

Mum-fiqurun müəllifi, muzeyin əməkdaşı Stiv Sueys (o, kraliça II Elizavetin və Kuba lideri Fidel Kastronun fiqurlarının da müəllifidir) demişdir: "Mən heykəl-fiqur üzərində işə başlayanda bu şəxsiyyət haqqında geniş informasiya əldə etmək üçün Bakıya getdim. Heydər Əliyev Fondunda oldum, xeyli arxiv materialını öyrəndim, minlərlə fotosəklə baxdım. Mən onu şəxsən tanıyan adamlarla görüşdüm". Heykəltəraş bildirmişdir ki, Heydər Əliyevin xarakterinin müxtəlif xüsusiyyətlərini açmağa, onu həm Prezident, həm də adi insan kimi təsvir etməyə çalışmışdır. Fiqur üzərində iş ümumən yarım ilədək çəkmişdir. Ümummilli liderin heykəl-fiquru bütün boyu hündürlüyündə hazırlanmışdır. Onun əynində smokin, ağ köynək və yaxasında kəpənək-qalstuk var. Heydər Əliyevin müdrik baxışları uzaqlara dikilmiş, üzündə yüngül təbəssüm, qamətində arxayınlıq və əminlik hiss edilir. Qoluna ulu öndərin sağlığında gəzdirdiyi saat taxılmışdır.

Mərasimdə Milli Məclisin Böyük Britaniyada səfərdə olan bir qrup deputatı, Türkiyənin bu ölkədəki səfiri Mehmed Albuğan iştirak edirdilər.

1835-ci ildə fransalı xanım Mari Tüssonun şəxsi mum fiqurlar kolleksiyası əsasında yaradılmış Londonun bu məşhur muzeyi Britaniya paytaxtının görməli yerlərindən biri sayılır. Muzeyə və onun Vaşinqton, Nyu-York, Las-Veqas, Amsterdam, Hon-Konq və Şanxaydakı şöbələrinə hər il on milyonlarla tamaşaçı gəlir.

Azərbaycan.- 2007.- 16 dekabr.- S. 2.

2008

Azərbaycan xalqının ümummillî lideri Heydər Əliyevin 85 illik yubileyi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2008-ci il may ayının 10-da müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin banisi Heydər Əliyevin 85 illiyi tamam olur.

Azərbaycan tarixinin taleyüklü hadisələrlə dolu otuz ildən artıq bir dövrü Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Bu dövr ərzində Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətini və millətini zamanın ən çətin sınaqlarından çıxararaq ölkənin ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni-mənəvi tərəqqisinə nail olmuş qüdrətli şəxsiyyətdir.

1969-cu ildə Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişindən etibarən respublikamızın həyatında geniş vüsət alan ictimai-siyasi proseslər və iqtisadi islahatlar müsbətə doğru radikal dəyişikliklərə təkan vermişdir. Qısa müddətdə iqtisadiyyat sahəsində nailiyyətlər əldə olunmuş, mədəniyyətin yüksəlişi və milli-mənəvi dəyərlərin dirçəlişi istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır. O illərdə Heydər Əliyev idarəetmə fəlsəfəsinin başlıca ideya istiqamətini milli özünüdərkən güclənməsinə imkan verən sürətli inkişaf strategiyası təşkil etmişdir.

Heydər Əliyev həmin dövrdə özünün dövlət idarəçiliyi strateji proqramında mədəni və mənəvi intibahı həmişə iqtisadiyyatda və sənayedəki uğurlarla əlaqələndirərək, vahid məcrada həyata keçirmişdir. 1969-1982-ci illərdə həyatımızın bütün sahələrində baş vermiş köklü dəyişikliklər öz miqyasına görə Azərbaycanın quruculuq salnaməsində ən dolğun səhifələri təşkil edir. Ölkəmizin müstəqilliyinin və dünya iqtisadiyyatına dərin inteqrasiyası proseslərinin hazırkı möhkəm təməli Heydər Əliyev tərəfindən həmin illərdə yaradılmış potensiala əsaslanır.

Heydər Əliyevin idarəçilik istedadı, tükənməz enerjisi və misilsiz işgüzarlığı 1982-ci ildən SSRİ-nin dövlət başçılarından biri kimi fəaliyyət göstərdiyi və irimiqyaslı layihələrə rəhbərlik etdiyi vaxtlarda özünü xüsusilə parlaq surətdə təzahür etdirmişdir. Həmin dövrdə Heydər Əliyev fenomeni ümumittifaq miqyasında etiraf olunurdu. O, ölkədə baş verən ən ekstremal vəziyyətlərin aradan qaldırılmasının bilavasitə iştirakçısı olması sayəsində dövlətin ən nüfuzlu siyasi xadimlərindən birinə çevrilmişdi.

Qanlı Yanvar faciəsi ilə bağlı Heydər Əliyev tərəfindən verilən kəskin bəyanat artıq Azərbaycan tarixində yeni siyasi dövrün başlanmasını bildirirdi. O, kommunist partiyası sıralarından çıxmasına dair ərizəsində kommunist rejiminin ölkəni uçuruma apardığını, SSRİ-nin dağılmasının labüdlüyünü açıq bəyan etmişdi.

Heydər Əliyevin Azərbaycan parlamentindəki çıxışları, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri olarkən qəbul etdiyi qərarlar və Naxçıvan Ali Məclisinin binası üzərində üçrəngli bayrağımızı ucaltması suverenliyin qazanılması istiqamətində atılmış ilk addımlardandır.

Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən az sonra, xarici təzyiqlər və daxili çəkişmələr nəticəsində 1993-cü ilin iyununda vətəndaş qarşudurması ilə üz-üzə qaldığı bir vaxtda xalqımız öz taleyini yalnız Heydər Əliyevə etibar etmişdir. Onun təkidli istəyi ilə hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyev siyasi təcrübəsi, uzaqgörənliyi və sarsılmaz iradəsi sayəsində ölkəni vətəndaş müharibəsi təhlükəsindən və ictimai-siyasi pərakəndəlikdən qurtarmış, qanunçuluğu bərpa etmiş və cəmiyyəti vahid məfkurə ətrafında birləşdirmişdir. Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişi ilə milli birliyin təmin edildiyi günü xalq özünün əsl xilaskarı şərəfinə Azərbaycanın ən yeni tarixinə Milli Qurtuluş günü kimi yazmışdır.

Ölkəmizdə müstəqil dövlət təsisatlarının yaradılması, beynəlxalq normalara əsaslanan demokratik, hüquqi dövlət quruculuğunun böyük vüsət alması, suveren Azərbaycanın əsas

qanunu olan Konstitusiyanın qəbul edilməsi, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdırılması, milli təhlükəsizliyin təmin olunması və yeni iqtisadi kursun müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı proseslərin müvəffəqiyyətli həlli şəxsən Heydər Əliyevin xidmətləridir.

1994-cü ildə Heydər Əliyevin neft strategiyasının reallaşdırılmasını təmin edən “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanması Azərbaycan xalqının öz maddi sərvətlərinin, o cümlədən neftin həqiqi sahibi kimi çıxış etməsinin təntənəsinə çevrilmişdir. Bu müqavilə ölkəmizin tarixində yeni dövr açmış, dinamik inkişafın təməlini təşkil edərək müstəqilliyimizin iqtisadi bünövrəsinin möhkəmlənməsi və Azərbaycanın bu gün dünyada analoqu olmayan tempdə davamlı inkişafı üçün zəmin yaratmışdır. Hazırda Heydər Əliyevin adını daşıyan Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri xalqımızın ümummilli liderinin ideyalarının gerçəkləşməsinin parlaq təcəssümüdür.

Müstəqil dövlətçiliyimizin Heydər Əliyev tərəfindən formalaşdırılan mənəvi-ideoloji əsası dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinə möhkəmləndirilməsində həlledici rol oynamışdır. Azərbaycan ziyalisını son əsrlərdə ciddi düşündürən milli dirçəliş problemləri bütöv şəkildə Heydər Əliyevin fəaliyyəti sayəsində strateji dövlət siyasətinə, əməli siyasi müstəviyə keçmiş və nəticədə azərbaycançılıq məfkurəsi şüurlara hakim kəsilmişdir. İki əsrin və iki minilliyin qovuşuğunda xalqımız məhz onun sayəsində milli-mənəvi dəyərləri layiqincə qoruyaraq, üçüncü minilliyə inamla qədəm qoymuşdur. Heydər Əliyevin adı bu gün bölgədə və dünyada layiqli mövqe qazanmış Azərbaycan dövlətinin rəmzi kimi səslənir.

2003-cü il dekabrın 12-də əbədiyyətə qovuşmuş Heydər Əliyevi son mənzilə yola salmağa yüz minlərlə soydaşımız gəlmişdi. Vida mərasimində ardı-arası kəsilməyən həmin insan seli isə on il əvvəl - 1993-cü ildə Vətən darda ikən millətin nicat yolunu Heydər Əliyevin simasında görənlərin birliyindən yaranmışdı. Bu möhtəşəm izdihamı ilə xalq ən kədərli günündə

həmrəylik nümayiş etdirməklə Heydər Əliyevin ruhu qarşısında mənəvi borcunu ödəyir, Heydər Əliyev ideyalarına sonsuz sədaqətini ifadə edirdi.

Çoxəsrlik dövlətçiliyimiz tarixində xüsusi yeri olan Heydər Əliyevin fəaliyyəti öz əhəmiyyəti etibarilə Azərbaycanın hüduqlarından çox-çox kənara çıxır. Beynəlxalq aləmdə cərəyan edən proseslərə təsiri baxımından həmişə seçilən və global dünyanın ən aktual çağırışlarına cavab verən Azərbaycan rəhbəri zəmanəmizin tanınmış siyasi xadimləri sırasında şərəfli yer tutmuşdur.

Özünün zəngin siyasi fəaliyyəti sayəsində ölkəmizin hərtərəfli inkişafı prosesinə qüvvətli təkan verərək, onu daimi yüksəliş yoluna çıxaran Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısında misilsiz tarixi xidmətlərini, o cümlədən xalqımızın müstəqillik arzusunun həyata keçməsində, milli dövlətçilik ideyasının gerçəkləşdirilməsində və müasir Azərbaycan dövlətinin yaşadılmasında müstəsna rolunu nəzərə alaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasında Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin 85 illik yubileyi dövlət səviyyəsində geniş qeyd edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatı və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti aidiyyəti qurumlarla birlikdə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin 85 illik yubileyinin keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 11 mart 2008-ci il

Azərbaycan.- 2008.- 12 mart.- S. 1.

Əliyev Q.

Azərbaycançılıq ideologiyasının banisi

Heydər Əliyev: "Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam"

Azərbaycan xalqı qədim tarixə, zəngin mədəniyyətə malikdir. Xəzərin sahillərində yerləşən, Qərblə Şərqi qovuşduğu bir məkan olan Azərbaycan qədim dövrlərdən təkcə tükənməz təbii sərvətlər mənbəyi və neft diyarı kimi yox, həm də böyük tarixi şəxsiyyətlər, elm, mədəniyyət və incəsənət xadimləri yetirən bir məmləkət kimi tanınmışdır. Qədim dövrlərdən başlayaraq bugünümüzə kimi Azərbaycan xalqının gözəl adət-ənənələrini, milli-mənəvi dəyərlərini, etnik psixoloji xüsusiyyətlərini özündə yaşadan və birləşdirən bir baxışlar sistemi kimi azərbaycançılıq ideologiyası yaranmış və formalaşmışdır. Babək, Koroğlu, Qaçaq Nəbi, Mehdi Hüseynzadə kimi qəhrəmanlarımız, Nizami, Füzuli, Nəsimi, Sabir, Cəlil Məmmədquluzadə, Hüseyn Cavid, Səməd Vurğun, Nəsirəddin Tusi, Yusif Məmmədəliyev, Bəhmənyar kimi dahi şair və yazıçılarımız, Cavanşir, Məhəmməd Cahan Pəhləvan, Şah İsmayıl Xətai, Nəriman Nərimanov, Fətəli Xan Xoyski, Əlimərdan bəy Topçubaşov kimi dövlət xadimlərimiz azərbaycançılıq ideyalarının yaranmasında, formalaşmasında, qorunmasında və yayılmasında mühüm rol oynamışlar. Azərbaycançılıq ideologiyası XX əsrin

ikinci yarısında özünün daha dinamik və yüksək inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Bu, bilavasitə XX əsrin ikinci yarısından başlayaraq dövlət və siyasət səhnəsinə çıxmış, özünün titanik fəaliyyəti ilə dünya siyasətinin korifeylərindən birinə çevrilmiş, zəmanəmizin görkəmli ictimai-siyasi və dövlət xadimi, böyük tarixi şəxsiyyət və dünya azərbaycanlılarının ümummilli lideri olan Heydər Əliyevin adı və fəaliyyəti ilə bağlı olmuşdur.

1969-cu il iyul ayının 14-də Azərbaycan rəhbəri seçilən Heydər Əliyev sonrakı 34 illik fəaliyyəti dövründə Azərbaycan xalqının və millətinin şanını, şöhrətini, qururunu və iftixarını bütün dünyaya tanıtmış və dünyanın ən böyük azərbaycanlısı və dünya azərbaycanlılarının ümummilli lideri adını qazanmışdır. Dünya şöhrətli siyasətçi olan Heydər Əliyev siyasi həyatın və dövlət quruluşunun digər sahələrində olduğu kimi, azərbaycançılıq ideologiyasının formalaşmasında və inkişafında da misilsiz xidmətlər göstərmişdir.

Bəs azərbaycançılıq ideologiyasının formalaşmasında Heydər Əliyevin oynadığı özünəməxsus rol nədən ibarətdir? İlk növbədə Heydər Əliyevin uzun müddət dövlət idarəçiliyi sistemində fəaliyyət göstərən bir tarixi şəxsiyyət kimi əldə etdiyi nailiyyətlər bütün dünyada "Azərbaycan" və "azərbaycanlı" sözlərinin mahiyyətini, dəyərini və tutumunu xeyli artırmışdır. Heydər Əliyev dünya siyasətində mühüm rol oynayan və o dövrdə ABŞ-ın Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsi ilə bərabər səviyyədə götürülən SSRİ Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsində 20 il fəaliyyət göstərdikdən, Azərbaycan DTK-nın sədri olduğdan və həmin sistemdə ilk azərbaycanlı olaraq general-mayor hərbi rütbəsi aldıqdan sonra, Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi kimi və 14 il bu ağır vəzifədə işləyərək SSRİ-nin o zaman geridə qalmış aqrar bir respublikası olan Azərbaycanı həmin dövrdə qabaqcıl və inkişaf etmiş bir respublika səviyyəsinə gətirib çıxardıqdan sonra və ən nəhayət, yenə də dünyada ilk azərbaycanlı kimi SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini və Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosunun üzvü kimi bütün türk-müsəlman dünyasının təmsilçisi olaraq bu mühüm dövlət və partiya postunda Azərbaycan dövlətini və xalqını bütün dünyada tanıdandan və şöhrətini bütün dünyaya yayandan sonra iftixar hissi ilə belə demişdir: "Mən həmişə fəxr etmişəm və bu gün də fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam".

Bütün dünyanın nəzərində Azərbaycan xalqı dahi elm, sənət, mədəniyyət xadimləri yetirən bir xalq olmaqla bərabər, həm də böyük siyasətçi və dövlət xadimi yetirə bilən bir xalq imici qazandı. Və o zaman SSRİ-nin bir çox regionlarında azərbaycanlılara adətən qara fəhlə və yaxud bazarda alver edən xalq kimi baxan insanların da baxışlarında köklü dəyişikliklər baş verdi. Heydər Əliyev öz varlığı və siyasi fəaliyyəti ilə bütün dünyada olan azərbaycanlılara hörmət və ehtiram qazandırdı. Onun azərbaycançılıq qarşısında ən böyük xidmətlərindən biri məhz bundan ibarətdir.

Bundan əlavə, Heydər Əliyev azərbaycançılıq ideologiyasının elmi-nəzəri bazasının müasir dövrün tələbləri əsasında formalaşmasında da mühüm rol oynamışdır. Heydər Əliyev demişdir: "Milli ideologiyamız tarixi keçmişimizlə, millətimizin adət-ənənələri ilə, xalqımızın, dövlətimizin bugünü və gələcəyi ilə bağlı olmalıdır. Bu ideologiya bütün xalqın, dövlətin mənafeyinə uyğun olmalı, müxtəlif sosial təbəqələrin, siyasi partiyaların bir ideya ətrafında birləşməsinə yol açmalıdır".

Başqa sözlə, "kim müxalifətdə durursa-dursun, ancaq Vətəninə, xalqına, mənəviyyətinə, məsləyinə müxalifətdə durmasın" deyərək o, bütün azərbaycanlıları vahid bir ideya ətrafında birləşməyə, milli birliyə çağırırdı. Heydər Əliyev milli ideologiyamızın əsasını təşkil edən azərbaycançılıq ideologiyasının əsas prinsiplərinin "dövlətçilik" və "milli vətənpərvərlik"dən ibarət olduğunu dəfələrlə vurğulamışdır. Onun söylədiyi "Dövlətçilik Azərbaycanın müstəqilliyini, ərazi bütövlüyünü qoruyub saxlamaqdır, Azərbaycanın müstəqilliyini möhkəmləndirməkdir, dövlətçilik hər bir vətəndaşın qəlbində olmalıdır. Ona görə hər bir vətəndaş vətənpərvərlik hissləri ilə yaşmalıdır" fikri hər bir azərbaycanlının qəlbinə hakim kəsilmişdir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev müxtəlif yığıncaqlardakı çıxışlarında dəfələrlə vurğulamışdır ki, bizim bütün təbliğatımız, bütün dövlət orqanları Azərbaycanda dövlətçiliyi inkişaf etdirmək

üçün hər bir vətəndaşda milli vətənpərvərlik hissləri yaratmalıdır. Milli vətənpərvərlik hissləri hər bir vətəndaşda o qədər güclü olmalıdır ki, o, milli mənafeyi şəxsi mənafeyindən, öz şəxsi yaşayışından, öz şəxsi həyatından - hər şeydən üstün tutsun. Heydər Əliyevin söylədiyi bu fikirlər hansısa şairin, yazıçının, alimin və yaxud dövlət işçisinin haradasa söylədiyi fikirlər deyil, bu, ömrünün 50 ildən çoxunu dövlət işində işləmiş və yuxarıda söylənilən prinsipləri öz siyasi fəaliyyətində əsas qanun kimi götürmüş dünya şöhrətli bir şəxsiyyətin həyat fəaliyyətinin əsasını təşkil edən prinsiplərdir. Heydər Əliyevin Vətəni sevməsi adi bir vətəndaşın öz vətəni sevməsi demək deyildir. Bu, bütün ömrünü canından artıq sevdiyi Vətəninə həsr etmiş tarixi bir şəxsiyyətin sevgisidir: "Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam" kəlamı Heydər Əliyevin dilindən səsləndikdən sonra dünyanın bütün ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar da öz milli mənşəyini, azərbaycanlı olduqlarını gizlətmədən, iftixar və qürur hissləri ilə bəyan etməyə başladılar. Dahi rəhbərin "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi dönməzdir, əbədidir, sarsılmazdır" kəlamı da bu gün bütün dünya azərbaycanlılarının mübarizə simvoluna çevrilib. Heydər Əliyevin milli qeyrətindən və vətənpərvərliyindən qaynaqlanan bu fikir bizim gələcəyə inamımızı artırır, bizi mübarizələrə səsləyir və zaman-zaman da səsləyəcəkdir. Heydər Əliyevin azərbaycançılıq ideologiyasının bütün sahələrinə daxil olan hər bir məsələ ilə əlaqədar fəaliyyətilə bağlı cild-cild kitablar yazılmışdır və bundan sonra da yazılacaqdır. İlk növbədə Azərbaycan xalqı və milləti ilə bağlı onun göstərdiyi xidmətə nəzər salaq. 70-ci illərə qədər Azərbaycan xalqı əsasən kənd yerlərində yaşayan, kустar əkinçiliklə, qoyunçuluq-maldarlıqla, xırda sənətkarlıqla və ticarətlə məşğul olan bir xalq idi. 70-80-ci illərdə Azərbaycanın bütün şəhər və kəndlərində sistemli və məqsədyönlü şəkildə işə salınan saysız-hesabsız zavod və fabriklər bütün əhalini nizam-intizamlı, bilikli və təhsilli, sənaye əsaslı əməyə cəlb etdi. Respublikamızda nizam-intizam möhkəmləndi, cinayətkarlıq xeyli azaldı və qeyri-sağlam həyat

tərzinə imkan və şərait qalmadı. Azərbaycan xalqı keçmiş SSRİ məkanında və dünyada işgüzar, əməksevər xalq imici qazandı. Əhalinin sosial tərkibində köklü dəyişiklik baş verdi. Sənaye müəssisələrində işləyən fəhlələrdən, texniklərdən, mühəndislərdən, ustalardan və s. ibarət böyük sosial qruplar formalaşdı.

Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqının təhsillənməsi, maariflənməsi və savadlanması istiqamətində apardığı düşünülmüş siyasəti təqdirəlayiq idi. Bütün rayonlarımızda və kəndlərimizdə saysız-hesabsız məktəblər, uşaq bağçaları, klub və mədəniyyət evləri, kinoteatrlar, kitabxanalar və s. kimi mədəni-maarif müəssisələri və ictimai-iaşə obyektləri tikildi. Azərbaycan xalqının böyük bir hissəsini təşkil edən əmək adamlarının, fəhlə və kəndlilərin balaları yüksək səviyyədə orta təhsil alaraq Heydər Əliyevin birbaşa rəhbərliyi, qayğısı və nəzarəti, "Qoy ədalət zəfər çalsın" devizi altında apardığı siyasətin nəticəsində ali məktəblərə qəbul olundular. Təkcə azərbaycanlı gənclərin keçmiş SSRİ-nin ali məktəblərinə seçilib göndərilməsi (hər il 800-900-a qədər ən savadlı, qabiliyyətli azərbaycanlı gənclər yola salınırdı) siyasəti ilə onun azərbaycançılığa etdiyi xidməti heç nə ilə ölçmək olmaz. Bu gün həmin gənclər həm müstəqil Azərbaycan Respublikasının dövlət quruculuğunda, həm də bütün dünyaya səpələnərək bir çox sahələrdə böyük fəaliyyət göstərirlər. Azərbaycanlı neftçi ailələrinin Qərbi Sibirə, Tümenə və keçmiş SSRİ-nin digər müxtəlif regionlarına göndərilməsinin arxasında da böyük siyasət dayanırdı. Bu siyasət özlüyündə dünyada Azərbaycan diasporunun yaranmasında və formalaşmasında mühüm rol oynamışdır.

Sovetlər Birliyi tərkibində olduğumuz zamanlarda Azərbaycan şampan şərabının sədası Fransa sərgilərindən, Ağdam, Şamaxı çaxırlarının, Tovuz, Göyçay, Kəpəz, Gəncə konyaklarının şöhrəti Kremləndən gəlir, SSRİ elitasının süfrəsini bəzəyirdi. SSRİ Xalq təsərrüfatı malları sərgisində hər il yüzlərlə növ məhsul Azərbaycan emblemi ilə nümayiş etdirilirdi. Azərbaycan

əməkçiləri 12 il dalbadal Ümumittifaq sosializm yarışının qalibi kimi bütün dünyada əməksevər xalq imici qazanmışdı. Hər il SSRİ iqtisadiyyatına 200-dən artıq sənaye məhsulları göndərilirdi. Azərbaycan üzümçülərinin, pambıqçılarının, tütünçülərinin, meyvə-tərəvəzçilərinin şöhrəti bütün dünyaya yayılırdı. SSRİ dağıldıqdan sonra biz keçmiş SSRİ miqyasında bir çox sahələrdə, o cümlədən də neft maşınqayırması sahəsində olan mövqelərimizi itirdik. Sovet İttifaqının müxtəlif ərazilərində, Qərbi Sibir, Tümen, Uzaq Şərq kimi neft-qaz rayonlarında əsas neft qazma-kəşfiyyat işlərini aparmış, Azərbaycanın neftçi alimləri, eləcə də Xəzər dənizinin Türkmənistan, Qazaxıstan və Rusiya sektorlarında aşkar edilən bütün neft və qaz yataqlarını Azərbaycan neftçi alimləri, geoloqları, fəhlələri aşkar etmişdilər. Azərbaycan neft maşınqayırması məhsulları ilə bütün SSRİ məkanını təmin edirdi. Azərbaycan Neft və Kimya Akademiyası bütün SSRİ-ni, Afrikanı, Yaxın və Orta Şərq ölkələrini neftçi alim və mütəxəssislərlə təmin edirdi. Həmin institutun yetirməsi Eduard Duş Santuş Həbəşistan Respublikasının Prezidenti seçilmişdi.

SSRİ-nin dağılması ilə sadalanan nailiyyətlərin bir çoxunu Azərbaycan Respublikası itirdi, bu, özlüyündə xarici dövlətlərlə respublikamızın iqtisadi, siyasi və mənəvi əlaqələrinin zəifləməsinə və beynəlxalq aləmdən təcrid olunmasına gətirib çıxardı. Azərbaycan Respublikası 1988-1993-cü illərdə beynəlxalq aləmdə ancaq ərazisində müharibə gedən, qeyri-stabil inkişaf edən, iqtisadiyyatı geriləyən və tənəzzül edən bir respublika imici qazandı.

1993-cü il 15 iyunda ümummilli lider Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıdışı ilə bütün bu geriləmələrə son qoyuldu. İlk öncə Azərbaycan neftinin əvvəlki şöhrətini qaytarmaq, onun zəngin neft və qaz ehtiyatlarına dünyanın aparıcı dövlətlərini və şirkətlərini cəlb etmək xətti götürüldü. 1994-cü il sentyabrın 20-də imzalanan "Əsrin müqaviləsi"ndə dünyanın 8 qabaqcıl ölkəsinə məxsus olan 11 transmilli şirkət iştirak edirdi.

Daha sonra qısa zaman kəsiyində dünyanın 15 aparıcı ölkəsinə məxsus olan 33 şirkəti ilə 20-dən artıq beynəlxalq əhəmiyyətli neft müqavilələri bağlandı ki, bu müqavilələrin nəticəsində 30 il müddətinə Azərbaycan neft sənayesinə 100 milyard ABŞ dollarından artıq vəsait qoyulması və 4 milyard tondan çox neft çıxarılması nəzərdə tutulurdu.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin müdrik siyasəti nəticəsində hazırlanmış yeni neft strategiyasının həyata keçirilməsi nəticəsində qısa müddət ərzində Bakı-Novorossiysk və Bakı-Supsa, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərləri çəkilmişdir. Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin, Bakı-Batumi-Qars dəmir yolunun, Yeni İpək yolunun çəkilişinə başlanılması ilə Azərbaycan dünyanın nəzərində yenidən öz tarixi şöhrətini bərpa etdi. Bu gün Azərbaycan iqtisadi inkişaf tempinə görə dünyanın ən yüksək sürətlə inkişaf edən dövlətlərinin cərgəsində özünə yer almışdır. Azərbaycan neftinin şan-şöhrəti bərpa olunmuş, onun qeyri-rəsmi pasportu rolunu oynayan "Odlar yurdu" "neft ölkəsi" adı ilə yenidən dünyanın nəzərini cəlb etmişdir. Bir sözlə, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin yeni neft strategiyasının uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində Azərbaycan yenidən dünyada tanınmış və məşhurlaşmışdır.

Ümummilli liderimiz müasir dünyada idmanın oynadığı rolu düzgün dəyərləndirərək Azərbaycan idmanının dirçəlməsi, ölkəmizdə olimpiya hərəkatının başlaması üçün də təxirəsalınmaz tədbirlər görülməsinin vacibliyini vurğulayaraq demişdir: "İdman kimi Azərbaycanın müstəqilliyinin rəmzlərini nümayiş etdirən ikinci bir vasitə yoxdur".

Cənab İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinə prezident seçilmiş, nəticədə qısa zaman ərzində Azərbaycanda idman və olimpiya hərəkatı böyük vüsət almış, dünya idmanı sırasında layiqli yer tutmuşdur. Azərbaycan 2013-cü ildə Beynəlxalq Yay Olimpiya Oyunlarına ev sahibi olmaq təşəbbüsü ilə çıxış etmişdir. Artıq bunun üçün hər cür şərait var. Əgər bu, baş tutarsa, Azərbaycan Respublikasının dünyada nüfuzunun nə qədər

artacağına təsəvvür etmək çətin deyil. Heydər Əliyevin azərbaycançılıq ideologiyası qarşısında xidmətlərindən biri də keçmiş SSRİ-nin Moskva, Sankt-Peterburq, Ulyanovsk, Rostov, Taqanroq kimi şəhər və vilayətlərində Azərbaycanla bağlı abidələr qoyulması, elm və incəsənət xadimlərinin yubileylərinin keçirilməsi, Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin adlarına heykəllərin qoyulması, küçə və meydanlara adların verilməsi sahəsində göstərdiyi xidmətdir. SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini və Sov.İKP MK Siyasi Bürosu üzvü kimi Moskvada fəaliyyət göstərərək Nizami Gəncəvinin "Xəmsə"sinin Moskvada çap edilməsi, Qara Qarayevin SSRİ Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Tahir Salahovun SSRİ Rəssamlar İttifaqının birinci katibi kimi fəaliyyəti, Fikrət Əmirovun "Min bir gecə" baletinin bütün İttifaq televiziyası ilə göstərilməsi, "Nizami", "Dədə Qorqud", "Babək", "Nəsimi" və digər milli ruhlu tarixi bədii filmlərin SSRİ ekranlarına çıxması, xarici ölkələrə səfərlər zamanı azərbaycanlıların da nümayəndə heyətlərinin tərkibinə daxil edilməsi Heydər Əliyevin bu ideologiya sahəsində göstərdiyi xidmətlər sırasındadır. Müstəqillik dövründə Azərbaycana rəhbərlik edərkən Heydər Əliyevin təşkilatçılığı ilə Bakıda Məhəmməd Füzulinin 500 illiyinin, "Dədə Qorqud" dastanının 1300 illiyinin dünya səviyyəsində qeyd olunması, dünya şöhrətli musiqiçi M.Rostropoviçin Azərbaycana dəvət olunub dəfələrlə konsertlərinin təşkil edilməsi, xarici səfərlərdə dünyanın Vaşinqton, Paris, London, Tokio, Roma, Moskva və s. böyük şəhərlərində neft müqavilələrinin imzalanmasıyla dünyanın diqqətini Azərbaycana yönəltməsi onun azərbaycançılıq ideologiyasına verdiyi layiqli xidmət nümunələridir. Heydər Əliyev Siyasi Büro üzvü kimi Moskvada fəaliyyət göstərərək Azərbaycan mədəniyyəti ilə bağlı tədbirləri tez-tez təşkil edir, özü şəxsən həmin tədbirlərdə digər dövlət xadimləri ilə bərabər iştirak edir, tabeliyində olan qurumların rəhbərlərini də bu işə şəxsən cəlb edirdi. Bu onun milli vətənpərvərlik hisslərinin yüksək

olmasından, öz xalqına və millətinə nə qədər bağlı olmasından xəbər verirdi.

Azərbaycan dilinin dövlət dili statusu alması, onun bir ünsiyyət vasitəsi kimi bugünkü səviyyədə inkişaf etməsi, qrammatik elmi əsaslarının yaradılması, latın qrafikinə keçilməsi məsələləri də Heydər Əliyevin birbaşa xidməti sayəsində mümkün olmuşdur.

Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi sovet hakimiyyəti dövründə o, qədim tarixi adlarımızın, milli ziyalılarımızın qorunub-saxlanmasında mühüm xidmətlər göstərmişdir. O zaman Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Kirovabadın bir hissəsində Yeni Gəncə qəsəbəsi salındı. Şəhərin köhnə hissəsi iki inzibati rayona bölündü. Şəhərin qədim hissəsi olan bir rayona Kəpəz adı, digər bir rayona isə Nizami adı verildi.

Milli ziyalılarımızın qorunması sahəsində Heydər Əliyevin göstərdiyi xidmətlər Azərbaycanda milli oyanışın baş verməsinə, milli ruhun dirçəlməsinə səbəb olurdu. Heydər Əliyev uzaqgörənliklə sanki SSRİ-nin yaxın gələcəkdə dağılacağını görmüş kimi ziyalılarımızı hər cür təzyiqlərdən məharətlə qoruyurdu. Bir zaman "Gülüstan" poemasını yazan Bəxtiyar Vahabzadə dövlət mükafatı olaraq Azərbaycanın xalq deputatı seçilməklə toxunulmazlıq statusu qazandı. Ziya Bünyadov Azərbaycanın Rusiya tərkibinə daxil olmasının 150 illiyi tamam olarkən müstəmləkəyə çevrildiyimiz tarixi özümüzə bayram etdirərək guya Azərbaycanın çar Rusiyası tərkibinə könüllü daxil olduğunu yazan alimlərə cavab olaraq bildirmişdi ki, Azərbaycan Rusiyanın tərkibinə könüllü deyil, zorakılıqla daxil edilmişdi, daha doğrusu, çar Rusiyası Azərbaycanı işğal etmişdi. Həmin dövrdə Ziya Bünyadov da məhz Heydər Əliyevin qaygısı sayəsində dövlət mükafatı almışdı. 70-80-ci illərdə keçmiş SSRİ rəhbərlərindən heç biri milli məsələyə, milli hisslərə Heydər Əliyev qədər dərin bələd olmamış və diqqət göstərməmişdir.

Ümummillî liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı və dövləti, eləcə də azərbaycançılıq ideologiyası qarşısında göstərdiyi çox mühüm əhəmiyyətli məsələlərdən biri də

Azərbaycan diasporunun inkişaf etdirilməsi və təşkilatlandırılması olmuşdur. Dünyanın müxtəlif ölkələrinə səpələnmiş, on illərlə başqa millət və xalqların içərisində yaşayaraq öz milli-mənəvi dəyərlərinə yadırgamış olan dilini, dinini, adət-ənənələrimizi unutmaq dərəcəsinə gələn minlərlə soydaşımızın yenidən bir araya gəlməsi üçün Heydər Əliyev kimi dünyada tanınan şəxsiyyətə ehtiyac var idi. Maraqlıdır ki, xaricə axının statistikasına görə XX əsrin 60-70-ci illərinə qədər Azərbaycan Respublikası və azərbaycanlılar aşağı yerlərdən birini tuturdular. Buna səbəb kimi azərbaycanlıların öz vətəninə, torpağa, əkin-biçinə bağlılığını, habelə həmin dövrdə Azərbaycanın əsasən geridə qalmış aqrar kənd təsərrüfatı ölkəsi olmasını, azərbaycanlıların isə təhsil səviyyəsinin aşağı olmasını, rus və başqa Avropa dillərini zəif bilmələrini göstərmək olar. Məhz 70-80-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının coşqun sosial-iqtisadi inkişaf sürəti götürməsi, ölkədə sənayeləşmənin, aqrar-sənaye komplekslərinin inkişaf etdirilməsi və hər il minə qədər ən savadlı Azərbaycan gəncinin SSRİ-nin qabaqcıl təhsil mərkəzlərinə oxumağa göndərilməsi nəticəsində bütün SSRİ məkanında güclü Azərbaycan diasporunun təşkilatlanması və inkişafı üçün zəmin yarandı. Eyni zamanda məhz Heydər Əliyevin birbaşa rəhbərliyi və qayğısı sayəsində Azərbaycanda 70-80-ci illərdə milli özünüdərkini yüksəlişi başlandı. Yazıçı və şairlərin əsərlərində, milli ruha, millət və xalq anlayışlarına, Azərbaycan dili ilə bağlı məsələlərə önəm verildi. Heydər Əliyevin hakimiyyətinin sovet dövründə dünya azərbaycanlılarının təşkilatlanması, onlarla Azərbaycan arasında əlaqələrin qurulması istiqamətində xeyli iş görüldü.

Xaricdə yaşayan həmvətənlərimizlə Azərbaycan Mədəni Əlaqələr Cəmiyyətinin yaradılması həmvətənlərimizin birliyinə xidmət edən mühüm bir addım idi.

Məhz bütün bunların nəticəsində 80-ci illərin sonlarında SSRİ-nin dağılması ərəfəsində Azərbaycan xalqının yüksək milli-

azadlıq ruhu özünü qabarıq şəkildə büruzə verdi. 1989-cu ilin 31 dekabr günündə o taylı-bu taylı azərbaycanlılar Azərbaycan-İran və Azərbaycan-Türkiyə sərhədi boyunca uzanan tikanlı məfilləri söküb bir xalqın ikiyə bölünməsinə etiraz edərək öz həmrəyliklərini bildirdilər. Bu, Azərbaycan tarixində ən əhəmiyyətli hadisələrdən biri idi. Azərbaycanlıların nümayiş etdirdikləri bu milli həmrəylik dünyanı lərzəyə saldı. 1991-ci il dekabr ayının 16-da o vaxt Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri işləyən Heydər Əliyev 31 dekabr gününün Azərbaycan tarixinə milli həmrəylik günü kimi daxil olmasının təşəbbüskarına çevrildi. Naxçıvan MR Ali Məclisinin sessiyasında Heydər Əliyevin təşəbbüsü əsasında milli həmrəylik və birlik gününün təsis olunması ilə bağlı qərar qəbul edildi. Qərarla deyilirdi: "Çoxəsrlik zəngin tarixə malik olan Azərbaycan öz inkişafının müxtəlif mərhələlərində dəfələrlə xarici istilaya məruz qalmış, onun torpaqları zəbt edilmiş və parçalanmış, dövlət müstəqilliyi və suverenliyi əlindən alınmışdır..."

Qərarla göstərilirdi ki, Naxçıvanda təşkil olunan "Sərhəd hərəkatı" Azərbaycanın ikiyə bölündüyü 150 ildən artıq bir dövr ərzində ilk dəfə olaraq Arazın o tayında, bu tayında olan həmvətənlərin ünsiyyətini yaratdı. 1989-cu il dekabrın 31-i dünya azərbaycanlılarının həmrəylik bayramına çevrildi. Odur ki, 31 dekabr gününün hər il geniş qeyd edilməsi təklifi irəli sürüldü.

Müstəqillik dövründə Heydər Əliyev azərbaycançılığın bayraqdarı olmuş, müstəqil dövlətimizin simvolu olan üçrəngli bayrağımızı BMT-nin, Avropa Şurasının və digər beynəlxalq təşkilatların və dövlətlərin ən görkəmli yerlərində qaldırmış və Azərbaycanın himnini dəfələrlə səsləndirmişdir. Ümummillə lider Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində Azərbaycan bu gün dünya miqyasında sivil, hüquqi, demokratik, dünyəvi bir respublika kimi tanınır və böyük perspektivlərə malik bir ölkə kimi qəbul edilir.

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının Prezidenti olduqdan sonra artıq daha böyük səlahiyyətləri olan Heydər Əliyev xaricdə məskunlaşmış soydaşlarımızla əlaqələri dövlətimizin xarici siyasətinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevirdi. Dünya azərbaycanlılarının əsl həmrəyliyinə yaradılması yolunda 1997-ci il dekabrın 27-də Respublika sarayında keçirilən toplantı əsas addımlardan biri oldu. Həmin toplantıda ümummilli liderimizin dərin məzmunlu çıxışında deyilirdi: "Biz - bu torpaqda yaşayan azərbaycanlılar başqa ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız haqqında həmişə düşünmüşük, onlarla əlaqə yaratmaq istəmişik və onlarla həmrəyliyimizi bildirməyə çalışmışıq... Bugünkü müstəqil Azərbaycan Respublikası bütün dünya azərbaycanlılarının dayağıdır və bütün dünya azərbaycanlıları üçün örnəkdir... Azərbaycan xalqı, Azərbaycan milləti yaşayıb, yaşayır və yaşayacaqdır!" Heydər Əliyev dünya azərbaycanlılarının tarixi Vətənlə hərtərəfli münasibətini, milli özünəməxsusluğunu qorumağı, diasporlararası əlaqələri genişləndirməyi və xaricdə yaşayan soydaşlarımızın hüquqlarının müdafiəsini çox önəmli hesab edirdi. 2001-ci ilin 9-10 noyabrında Dünya azərbaycanlılarının Bakıda keçirilmiş I qurultayı dünya azərbaycanlılarının vahid ideya - azərbaycançılıq ideyası ətrafında daha sıx birləşməsi yolunda əhəmiyyətli bir addım oldu. 2002-ci ilin 5 iyulunda Prezident Heydər Əliyevin fərmanı ilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması Azərbaycan diasporunun formalaşmasında və təşkilatlanmasında müstəsna əhəmiyyət kəsb etdi. Komitə qısa müddət ərzində dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinə, soydaşlarımızın mənəvi birliyinin yaradılmasına əhəmiyyətli tökan verdi.

Azərbaycan Prezidentinin və Azərbaycan dövlətinin dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinə öz siyasətinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevirməsinin daha bir bariz nümunəsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İcra Aparatı ictimai-siyasi şöbəsinin nəzdində xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla iş üzrə

sektorun yaranmasıdır. Bu qurum Azərbaycan diasporunun inkişafına dövlət qayğısını nümayiş etdirən növbəti addımdır. 2002-ci il dekabr ayının 27-də Heydər Əliyev Azərbaycan diasporunun tam formalaşması və təşkilatlanması yolunda növbəti bir əhəmiyyətli addım atdı. "Xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı dövlət siyasəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edildi. Bu qanun xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız qarşısında çox geniş perspektivlər açdı və onların Azərbaycanın mənafeyi ətrafında daha sıx birləşməsinə şərait yaratdı.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin başladığı bu nəcib işi indi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev uğurla davam etdirməkdədir. Azərbaycan diasporunun inkişafı və möhkəmlənməsi müasir dövrümüzdə də öz aktuallığını saxlayan əsas məsələlərdən biridir. Prezident İlham Əliyev Rusiya, Qazaxıstan, Türkiyə, Ukrayna, Gürcüstan, Moldova, Özbəkistan və digər ölkələrə səfərləri zamanı Azərbaycan diasporunun üzvləri ilə görüşmüş, onların qayğı və problemləri ilə maraqlanmışdır.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan diasporunun əldə etdiyi mühüm əhəmiyyətli nailiyyətlərin sırasında 2004-cü ilin oktyabrında Moskvada Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin iştirakı ilə keçirilən Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresinin II qurultayını, 2006-cı il mart ayının 16-da Bakıda keçirilən Dünya azərbaycanlılarının II qurultayını və 2007-ci il noyabr ayının 17-19-da yenə Bakıda keçirilən Türk dövlət və cəmiyyətlərinin XI dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlıq qurultayını qeyd etmək olar.

2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakıda keçirilən Dünya azərbaycanlılarının I qurultayında Heydər Əliyev bəyan etdi: "Dünyada yaşayan bütün azərbaycanlıların bir Vətəni vardır, o da Azərbaycandır". O, bütün dünyada yaşayan 50 milyondan çox azərbaycanlıyı vahid ideya ətrafında birləşərək milli birliyə çağırdı. "Azərbaycan xalqı qəhrəman xalqdır. Biz ya ayağa qalxıb

torpaqlarımızı azad etməli, ya məhv olmalı, ya da millət olmadığımızı etiraf etməliyik. Xalqımız çoxəsrlik tarixində milli mənliliyini, Vətəni qoruyub-saxlamağa qadir olduğunu dəfələrlə sübut edibdir" deyən Heydər Əliyevin ən böyük arzusu, niyyəti və məqsədi Dağlıq Qarabağ problemini həll etmək, Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərini işğaldan azad etmək idi. O, dəfələrlə vurğulamışdı ki, "biz nəyin bahasına olursa-olsun, lazım gələrsə son damla qanımıza qədər vuruşaraq torpaqlarımızı azad edəcəyik". Tale imkan versəydi, Heydər Əliyev, şübhəsiz ki, həlli yollarını aydın gördüyü bu problemi də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qorunub-saxlanması şərtilə həll edəcək, tarixi torpaqlarımızı erməni işğalından azad edəcəkdə. Əfsus ki, bu tarixi missiya ümummilli liderimiz Heydər Əliyevə nəsib olmadı. Lakin müdrik dövlət xadimi Dağlıq Qarabağ probleminin və Ermənistan-Azərbaycan münəqişəsinin həll olunması üçün bütün siyasi, iqtisadi, hərbi və mənəvi bazanı yaratmışdır. Onun müəyyən etdiyi düzgün xarici siyasət və bünövrəsini qoyduğu, qurub-yaratdığı güclü Azərbaycan Respublikasının bu gün dünyada olan nüfuzu, Heydər Əliyev siyasi kursunun layiqli davamçısı cənab İlham Əliyevin Prezident olduğu müddətdə atdığı uğurlu addımlar bu ümummilli problemin də tezliklə həll olunacağını deməyə və azərbaycanlıların milli qürurunun tapdalanmayacağına inam yaradır. Heydər Əliyev təsadüfən söyləmişdir: "...İnanıram ki, mənim axıra çatdırma bilmədiyim taleyüklü məsələləri, planları, işləri xalqın köməyi və dəstəyi ilə İlham Əliyev başa çatdırma biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm".

Azərbaycan.- 2008.- 11 aprel.- S. 3.

Brüsseldə ümummilli lider Heydər Əliyevin 85 illik yubileyinə həsr olunmuş poçt markaları çap edilib

Belçika-Azərbaycan Evi və "Euro Xəbər" qəzeti ümummilli lider Heydər Əliyevin 85 illik yubileyi münasibətilə Brüsseldə poçt markaları çap etdirmişdir.

Belçikada dövriyyəyə buraxılmış markaların birinin üzərində Azərbaycanın Dövlət bayrağının fonunda ümummilli lider Heydər Əliyevin şəkli verilmiş, "1923-2008" və "85 Year" (85 il) sözləri, digərinin üzərində isə ulu öndərin və onun siyasi xəttinin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin şəkilləri və "85 Year" sözləri çap olunmuşdur.

Bu markalardan dünyanın bütün ölkələrinə göndərilən məktublarda istifadə oluna bilər.

Qeyd edək ki, 2004-cü ildə də Belçika-Azərbaycan Evi üzərində ümummilli liderimizin və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin şəkilləri olan poçt markaları çap edərək dövriyyəyə buraxmışdı. Bu poçt markaları əhali arasında məmnunluqla qarşılanmış və geniş istifadə edilmişdir.

Belçika-Azərbaycan Evindən bildirmişlər ki, markaların Avropanın mərkəzi hesab edilən Brüsseldə çap olunması avropalıların Azərbaycanı yaxından tanıması istiqamətində yeni bir addım olacaqdır. Markaların Belçika Poçt İdarəsi tərəfindən təsdiqi isə onların dünyanın istənilən ölkəsinə göndərilməsinə imkan yaratmışdır.

Yeni poçt markalarını Belçika-Azərbaycan Evinin Bakı ofisindən əldə etmək olar.

Azərbaycan.- 2008.- 26 aprel.- S. 3.

İnformasiya kommunikasiya texnologiyalarının inkişafında Heydər Əliyev siyasətinin rolu

Aprelin 24-də Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyinin Bakı Telefon Rabitəsi İstehsalat Birliyində (BTRİB) müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi Heydər Əliyevin anadan olmasının 85-cü ildönümü geniş qeyd olunmuşdur.

Rabitə və informasiya texnologiyaları nazirinin müavini İltimas Məmmədov, Milli Məclisin deputatı Siyavuş Novruzov, BTRİB-in baş direktoru Beytulla Hüseynov və digər natiqlər parlaq və təkrrarsız şəxsiyyət, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin qurucusu Heydər Əliyevin çoxşaxəli fəaliyyətindən, xalqımız qarşısında misilsiz xidmətlərindən danışımlar. Qeyd olunmuşdur ki, ümummilli lider informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının əhəmiyyətini daim yüksək qiymətləndirmiş, bu sahədə inkişafa nail olmaq üçün ardıcıl səylər göstərmişdir. Azərbaycanda mobil rabitənin bugünkü yüksək inkişaf səviyyəsi də məhz Heydər Əliyevin səylərinin bəhrəsidir. 1994-cü ildə "Bakcell", 1996-cı ildə "Azercell" birgə müəssisələrinin yaradılması Azərbaycanda mobil rabitənin inkişafının əsasını qoymuşdur.

İkənin rabitə sektoruna ilk investisiyaların cəlb edilməsi də ümummilli liderin adı ilə bağlıdır. Heydər Əliyev Azərbaycanda radio-televiziya yayımının dünya standartlarına uyğun təşkili istiqamətində lazım olan bütün tədbirləri görmüşdür. Əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş işlər bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir, informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı üçün məqsədyönlü addımlar atılır.

Tədbirdə birliyin bir sıra əməkdaşına Yeni Azərbaycan Partiyasına üzvlük vəsiqəsi verilmişdir.

Azərbaycan.- 2008.- 25 aprel.- S. 5.

Əfəndiyev T.

Ürəklərdə ucalan abidə

Müstəqil Azərbaycanın banisi, ümummilli lider Heydər Əliyevin əziz xatirəsi hər birimizin qəlbində əbədi ünvan tapıb. Ulu öndər Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün dövrlərdə mədəniyyətin, milli-mənəvi dəyərlərin himayədarı olmuşdur. Heydər Əliyevin mənəvi dəyərlərin qorunmasında Azərbaycan tarixinin unudulmayacaq səhifələrini yazan şəxsiyyətlərin qiymətləndirilib üzə çıxarılması istiqamətində göstərdiyi ardıcıl fəaliyyət misilsizdir. Heydər Əliyevin mədəniyyətə, incəsənətə, eləcə də bu sahədə çalışan insanların dəyərləndirilməsinə göstərdiyi diqqət əbədi bir proqramdır. Bu proqramın maddələri, bölümləri elə zəngindir ki, ondan istifadə etdikcə tükənmir, əksinə, daha geniş fəaliyyət üçün yeni imkanlar açır.

1969-cu ildən - ölkəyə rəhbərlik missiyasını yerinə yetirdiyi vaxtdan etibarən Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevin simasında əsl liderini tapdı. Ulu öndərin elə həmin ildə Azərbaycan dramaturqu Cəfər Cəbbarlının anadan olmasının 70 illiyinin keçirilməsinə təşəbbüs göstərməsi, az sonra ədibin yubileyinin Moskvada İttifaqlar evinin Sütunlu salonunda təşkil olunması çox mətləblərdən xəbər verir. Bu, faktdır ki, Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərliyə başlaması ilə bərabər Azərbaycan mədəniyyətinin yeni inkişaf mərhələsinin əsası qoyuldu. Təsadüfi deyil ki, tədqiqatçılar ötən əsrin 70-ci illərini "Azərbaycan mədəniyyətinin intibah dövrü" adlandırdılar. Həmin intibahı şərtləndirən yüzlərlə fakt var ki, onların əsl yaradıcısı, təşəbbüskarı, xeyir-dua verəni məhz Heydər Əliyev olub.

Türkiyə Cümhuriyyətinin banisi Mustafə Kamal Atatürkün bir kəlamı var: "Xalqa əfəndilik etmək yoxdur, xalqa xidmət etmək vardır, kim xalqa xidmət edə bilirsə, yalnız o, xalqa əfəndilik edə bilər". Bu kəlmələrin mahiyyətinə diqqət yetirilsə, onu məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin fəaliyyətinə aid

etmək olar. Bu da səbəbsiz deyildi. Bütün xarici ölkə siyasətçiləri dəfələrlə söyləyiblər ki, Heydər Əliyev qədər öz vətəninə - doğma Azərbaycanı sevən ikinci bir liderə rast gəlinməyib. Buna görə də xalqın ürəyində Heydər Əliyevin abidəsi əbədi ucalmışdır.

Könüllərdə öz abidəsinə əbədi yer almış Heydər Əliyev bu məhəbbəti qazanmamışdan öncə Azərbaycanın çox məşhur simalarının, tarixi şəxsiyyətlərinin, ədib və şairlərinin həm heykəllərinin ucalmasına, həm də ev-muzeylərinin yaradılmasına, yubileylərinin keçirilməsinə, kitablarının nəşrinə şərait yaratdı.

1974-cü ildə Azərbaycan teatrının yüz illik yubileyi ilə əlaqədar Heydər Əliyevin geniş məruzəsi böyük əks-səda doğurdu. Azərbaycan teatrının bir əsrlik inkişaf yolu haqqında ulu öndər elə mükəmməl, səriştəli və parlaq məruzə etdi ki, teatrşünaslar da, ömrünü-gününü bu sahəyə bağlamış sənətkarlar da, tamaşaçılar da, qonaqlar da heyrət içində qaldılar. Heydər Əliyev adı məruzəçi deyildi. Əsl teatrşünas, sənət bilicisi kimi danışdı. Həm tarixin müəyyən məqamlarına toxunurdu, həm günün nailiyyətlərindən söz açırdı, həm də tərəqqiyə nail olmaqdan ötrü mədəniyyət xadimlərinin qarşısında yeni tələblər qoyurdu. Təsadüfi deyildi ki, biz həmin məruzədən bu günə kimi universitetimizdə dərslük vəsaiti kimi istifadə edirik. O ildən üzü bəri onlarla tədqiqat əsəri yaranıb, dərsləklər meydana çıxıb. Amma heç birində problemlər ulu öndərin həmin məruzədə toxunduğu kimi mükəmməl şərh edilməyib. Heydər Əliyev deyirdi: "Görkəmli mədəniyyət xadimləri Mirzə Fətəli Axundov, Həsən bəy Zərdabi, Nəcəf bəy Vəzirov, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, Nəriman Nərimanov, Cəlil Məmmədquluzadə, Üzeyir Hacıbəyov mədəniyyət tariximizdə ilk dərin şırım açaraq Azərbaycan teatr sənətinin toxumunu səpmiş, onun cüvərtilərini əsiddətli qasırgılardan hidz edib qorumuşdular. Azərbaycan teatrının beşiyi başında dayanan bu mütəfəkkirlər sənət, xalq naminə mərdlik, cəsərət, hünər və rəşadət göstərmişlər".

Dramaturqların, rejissor və aktyorların qarşısında mühüm vəzifələr qoyan ulu öndər teatr sənətinin estetik təsir gücündən,

səviyyəsindən məzmunlu söz açaraq bildirirdi: "Teatr dərin düşüncələr, böyük hisslər, güclü dramatik vəziyyətlər yaratmalıdır. Əgər teatrımızın tarixinə nəzər salsaq, fərəhlə deyə bilərik: Azərbaycan dramaturgiyası həmişə böyük ictimai konfliktlərə, əhəmiyyətli mövzulara dərinləndirilib. Teatr tamaşası həmişə bayrama çevrilib. Elə bir insan çətin tapılar ki, səhnə sənəti onun taleyində, dünyagörüşünün, estetik zövqünün formalaşmasında böyük rol oynamasın. Şübhə etmirik ki, incəsənətin formaları daim nə qədər zənginləşirsə-zənginləşsin, televiziya və kino nə qədər yayılır və kütləvi hal alırsa-alsın, cəmiyyət inkişaf etdikcə teatrın rolu da artacaqdır. Səhnənin bilavasitə tamaşa salonu ilə ünsiyyəti prosesinə əsaslanan, tamaşaçılarla birlikdə həyəcan keçirən teatr həyatın özü qədər əbədidir".

Heydər Əliyev hələ 34 il öncə təəssüf edirdi ki, tamaşa salonları heç də həmişə adamlarla dolu olmur. Ulu öndər bunun səbəbini həm bəzi pyeslərin və tamaşaların keyfiyyətində, həm də əsərlərin səhnə təcəssümünün forma və üsullarının daha rəngarəng olmasına imkan verən müasir texniki vasitələrə münasibətdə axtarmağın lazım gəldiyini qeyd edirdi. Həm mətbuatın, həm də pedaqoji ictimaiyyətin qarşısında bir vəzifə olaraq tapşırırdı ki, teatr sənəti düzgün təbliğ olunmalı, uşaqlara həm ailədə, həm məktəbdə bu sənətə məhəbbət yaradılmalıdır. Elə bu kamil münasibətin və qayğının nəticəsində respublikanın müxtəlif bölgələrində qısa müddət ərzində 14-dən artıq dövlət teatri yaradıldı. Ulu öndərin qayğısı nəticəsində yeridilən mədəniyyət siyasəti öz bəhrəsini verirdi. Münbit zəmin, əlverişli şərait nəticəsində dünya şöhrətli sənət adamlarının yetişməsi və hərtərəfli fəaliyyət göstərməsi sadəcə istedadın gücü deyildi. Həmin şəxsiyyətlər üçün məhz Heydər Əliyev tərəfindən yaşıl işıq yandırılmışdı. Xatırladaq ki, Azərbaycan o zaman sovet imperiyasının tərkibində kiçik bir respublika idi. Amma həmin vaxt on yazıçı, şair, memar, rəssam və müğənnimizin Sosialist Əməyi Qəhrəmanı kimi yüsək ad alması sadəcə bir iş deyildi. Bu

nailiyyətlər o zaman Azərbaycanca rəhbərlik edən ulu öndərin nüfuzunun, sənətə münasibətinin, ən başlıcası isə millətində olan sevgisindən doğan qeyri-adi cəsarətinin nəticəsi idi. Müqayisə üçün deyək: o zaman Ukrayna kimi bir respublikanın cəmi iki Sosialist Əməyi Qəhrəmanı var idi. Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, maestro Niyazi, Mirzə İbrahimov, Süleyman Rüstəm, Süleyman Rəhimov, Rəsul Rza, Rəşid Behbudov, Mikayıl Hüseynov, Tahir Salahov kimi görkəmli insanların soyadlarının yanında yazılmış o fəxri ad hər bir azərbaycanlının ürəyində qürur hissi doğururdu. Heydər Əliyevin bu fədakarlığı sanki 1937-ci ildə köksünə yaralar vurulmuş Azərbaycanın repressiyalardan zillət çəkmiş ovqatına təskinlik gətirirdi. Cavidləri, Müşfiqləri gedər-gəlməzə aparan yollar ulu öndərin cəsarəti nəticəsində Azərbaycanın sənət aləminə indi də dünya şöhrəti, yeni fəxri adlar, mükafatlar gətirirdi. Tarixin müəyyən qaranlıq məqamları haqqında fikirləşəndə istər-istəməz Heydər Əliyevin həqiqətən misilsiz qəhrəmanlıq missiyasını ləyaqətlə yerinə yetirdiyinin şahidi olursan.

Hələ sovet dövründə ən cəsarətli ədəbiyyat Azərbaycanda yarandı. Yazıçılar tərəfindən cəmiyyətdə olan neqativ hallara kəskin ədəbi-bədii münasibət göstərildi. Sovet rejimində Azərbaycanda dissident ədəbiyyatının yaradılması Heydər Əliyevin uzaqgörənliyi və onun daxilən demokratik ruhlu şəxsiyyət olmasını təsdiqlədi. Bu faktı heç kəs inkar edə bilməz ki, Azərbaycan ədəbiyyatında ilk demokrat yazıçı əgər Mirzə Cəlildirsə, ilk demokrat ölkə rəhbəri də Heydər Əliyev olub. Rusiyada dissident ədəbiyyatına cəhd göstərənlər təqib edilirdi, təzyiqə məruz qalırdı, son anda ünvanı zindanlar olurdu. Azərbaycanda isə Heydər Əliyev belə ruhlu insanları həmişə himayə edirdi. Məsələn, Bəxtiyar Vahabzadə, Abbas Zamanov, Xəlil Rza Uluturk, İlyas Əfəndiyev, Anar və başqaları. Bəzi misallara fikir verək. Bəxtiyar Vahabzadə "Gülüstan" poemasını yazdı. Məzmunundan bəllidir ki, sovet dövründə bu cür müəllifi nə gözləyərdi. Amma onun xilaskarı Heydər Əliyev oldu. "Cənubi

Azərbaycan" sözünə görə adamı ciddi cəzalandırardılar, amma professor Abbas Zamanov həm ədəbiyyata, həm də mətbuata "Cənubi Azərbaycan" mövzusu gətirdi. O da Heydər Əliyevdən dəstək alırdı. Xəlil Rzanın bütün fəaliyyəti məlumdur. Onun da kürəyində Heydər Əliyevin əli var idi. İlyas Əfəndiyev "Natəvan" pyesində müstəqil Azərbaycan ideyasından danışdı. 1976-cı ildə bu pyes tamaşaya qoyulanda xalq artisti Amalya Pənahovanın (Natəvan) üzünü salona tutaraq: "Biz müstəqil Azərbaycanı mütləq görəcəyik!" nidası səslənəndə çoxu eyhamlı baxışlar ulu öndərə sarı boylanırdı. Onun sifətində isə qəribə bir razılıq və nur var idi. O gecənin müdhiş olacağı haqqında çoxları bədgüman idi. 1993-cü ildə yenidən hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyev "Natəvan"a tamaşa edəndə o hadisəni xatırlatmışdı. Xalq yazıçısı Anarın 60 illik yubileyində ulu öndər bir qaranlıq məqama da işıq saldı: "Yaxşı yadımdadır. O vaxtlar Anar haqqında Azərbaycan MK-ya nələr yazıb göndərmirdilər? Pantürkistdir, sovet hökumətinin düşmənidir. Amma biz bunlara fikir vermədik".

Heydər Əliyev bu sözləri elə sadə və səmimi ifadə edirdi ki, sanki heç nə olmamışdı. Halbuki bu fikirlərin arxasında repressiyaya tuş gələcək insan taleyi dayanırdı. Bu taleyi yaşayanlardan biri də Heydər Əliyev ola bilərdi. Ümummilliyet lideri təkcə siyasi karyerasını, vəzifəsini deyil, həm də həyatını millətinin xoş gələcəyi uğrunda təhlükə altında qoymuşdu. Onu qalib edən də məhz bu keyfiyyəti və nüfuzu idi. Bugünkü dövlət müstəqilliyimizin əsası məhz 1970-ci illərdə qoyulub. Bunu sübut etmək üçün yüzlərlə misal gətirmək olar. Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənəti həmişə Heydər Əliyev şəxsiyyətinin himayəsində olub.

Azərbaycan mədəniyyətinin müxtəlif sahələri üçün ixtisaslı kadrlar hazırlayan universitetin fəaliyyətinin genişlənməsində, çoxprofilli ixtisasların yaradılmasında, maddi-texniki bazasının möhkəmlənməsində ulu öndərin çox böyük xidməti var. Bu ali məktəbdə rəngkarlıq, heykəltəraşlıq, qrafika ixtisasları yox idi. Sovet dövründə bu ixtisaslar mütləq Moskva tərəfindən müəyyən

edilirdi. Bu razılığı almaq da asan deyildi. Belə ziddiyyətli bir şəraitdə universitetdə həmin ixtisasların açılması yenə də Heydər Əliyevin köməyi nəticəsində mümkün oldu. Ötən müddət ərzində bu ixtisaslar üzrə yüksək səviyyəli mütəxəssislər yetişib, müəyyən uğurlar qazanılıb. İndi yerləşdiyimiz gözəl bina da Heydər Əliyevin göstərişi ilə universitetə verilib. Həmişə qayğımıza qalan, problemlərimizlə maraqlanan və onun aradan qaldırılması üçün tövsiyə və məsləhətlər verən Heydər Əliyev deyərdi: "Xalq bir çox xüsusiyyətləri ilə tanınır, bu xüsusiyyətlərin ən yüksəyi, ən böyüyü mədəniyyətdir. Yüksək mədəniyyətə malik olan xalq həmişə irəli gedəcək, həmişə yaradacaq, həmişə inkişaf edəcək".

1980-ci illərin ikinci yarısından 1993-cü ilə qədər olan dövrdə ziyalılar, böyük sənətkarlar maddi baxımdan çox acınacaqlı vəziyyətə düşmüşdülər. Ölkədə baş alıb gedən anarxiya, iqtisadi böhran bu insanları diqqətdən kənar saxlamışdı. Ölkədə təkcə iqtisadiyyat deyil, mədəniyyət də sıradan çıxmaqda idi. Heydər Əliyevin xalqın tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıtması bu qaranlığa bir aydınlıq gətirdi. Ulu öndərin ilkin olaraq xilas etdiyi, yaşaması, hərtərəfli fəaliyyət göstərməsi üçün şərait yaratdığı insanlar mədəniyyət xadimləri oldu. Prezident təqaüdü təsis edildi. İnsan əməyini qiymətləndirən meyarlar yaradıldı. Elmə, mədəniyyətə əsl qiymət verildi. Bütün zamanlarda olduğu kimi, Heydər Əliyev yenə də mənəvi ucalığın fəvqündə dayanaraq xeyirxah əlini varlığından artıq sevdiyi xalqının ziyalılmasına uzatdı. Ölkənin mədəni həyatında əsl dirçəliş baş verdi. Vaxtilə Azərbaycanı tərk etmiş ziyalılar, söz-sənət sahibləri, sənətkarlar vətənə qayıtdılar. Azərbaycan mədəniyyətinin vüsəti genişləndi. Beynəlxalq mədəni əlaqələrin yaradılması, xarici ölkələrdə Azərbaycan mədəniyyəti günlərinin keçirilməsi, bir sıra yeniliklər ulu öndərin arzularını gerçəkləşdirdi.

Sevinirik ki, həmişə mədəniyyətimizin himayədarı kimi dəstəyinə arxalandığımız ulu öndərin ənənələri bu gün də yaşamaqdadır. Azərbaycan mədəniyyəti yenə də etibarlı

əllərdədir. İstər ölkə Prezidenti İlham Əliyevin, istərsə də Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın bu istiqamətdəki fəaliyyətləri Azərbaycan mədəniyyətinin üfqlərini daha da genişləndirdi. İndi Azərbaycan yazıçısının, bəstəkarının, rəssamının yubileyləri YUNESKO tərəfindən qeyd edilir. Tarixi abidələr YUNESKO-nun İrs siyahısına salınır. İncəsənət və musiqi xadimlərinin xoş sorağı dünyanın möhtəşəm konsert salonlarından gəlir. Azərbaycan bəstəkarı beynəlxalq "Sülh artisti" fəxri adına layiq görülür. Müxtəlif ölkələrdə Azərbaycan ili start götürür. Bütün bunlar bir daha təsdiqləyir ki, Heydər Əliyevin böyük uzaqgörənliklə həyata keçirdiyi və keçirmək arzusunda olduğu məqsədlər, məramlar dəyərli varislər tərəfindən həqiqətən də əbədi proqrama çevrilib. Bu proqramın həyatda gerçəkləşməsi Azərbaycan xalqına iftixar və yeni sevinclər gətirməkdədir.

Azərbaycan.- 2008.-25 aprel.- S. 4.

**Azərbaycanın Polşadakı səfirliyi bu ölkənin
Milli Kitabxanasında Ümummillə lider
Heydər Əliyev haqqında kitabların
təqdimatını keçirmişdir**

Azərbaycanın Polşadakı səfirliyindən AzərTAc-a bildirmişlər ki, aprelin 21-də Varşava Milli Kitabxanasında xalqımızın ümummillə lideri Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən kitabların təqdimat mərasimi olmuşdur.

Azərbaycan, rus və ingilis dillərində çap olunmuş 20-dən çox kitabı Milli Kitabxananın direktoru Tomaş Makovskiyyə təqdim edən səfir V.Quliyev, ulu öndər Heydər Əliyevin zəngin və çoxşaxəli fəaliyyətindən, onun Azərbaycanın iqtisadi və mədəni inkişafında, dövlət

müstəqilliyinin möhkəmlənməsi və ölkənin beynəlxalq miqyasda tanınması istiqamətində gördüyü böyük işlərdən danışıbmışdır.

İndiyə qədər səfirlik tərəfindən Milli Kitabxanaya onlarla kitabın bağışlandığını və həmin kitablar əsasında Azərbaycan fondunun yaradıldığını qeyd edən Tomaş Makovski Heydər Əliyev haqqındakı əsərlərin həmin fondada fəxri yer tutacağını bildirmişdir.

Azərbaycan.- 2008.- 22 aprel.- S. 2.

**Beynəlxalq festivalda Firəngiz
Əlizadənin Heydər Əliyevə həsr
etdiyi «İthaf» əsəri
səsləndirilmişdir**

Bəstəkarlar İttifaqının mətbuat xidmətindən AzərTAc-a, bildirmişlər ki, aprelin 11-dən 20-dək Kiyevdə Ukrayna Bəstəkarlar İttifaqının təşkilatçılığı ilə keçirilən "Mövsümün musiqili premyerası" adlı XVII Beynəlxalq Musiqi Festivalı keçirilmişdir.

Festivalın Ukrayna Dövlət Filarmoniyasındakı açılış mərasimində Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadənin ulu öndərimiz Heydər Əliyevə həsr etdiyi "İthaf" əsəri ifa olunmuşdur. Əsər Ukraynanın xalq artisti, dirijor Vladimir Sirenkonun rəhbərlik etdiyi Ukrayna Dövlət Simfonik Orkestrinin ifasında səsləndirilmişdir.

Aprelin 13-də isə Pavlo Strutsun rəhbərliyi ilə Kreşşatik Xoru Azərbaycanın əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Rauf Əliyevin "Ballada" əsərini ifa etmişdir.

Azərbaycan.- 2008.- 22 aprel.- S. 4.

Rəhimli İ.

Quruculuq missiyası

Tarixi şəxsiyyətlərin əsl miqyası gördükləri və görmək istədikləri işlərin tarixi əhəmiyyəti, önə çəkdikləri ideyaların inkişaf potensialı müəyyən zaman məsafəsindən daha aydın, daha parlaq, daha mənalı görünür. Görkəmli rus şairi Aleksandr Blokun mudrik kəlamı var: "Üz-üzə üz görünməz. Böyük uzaqdan görünər". Bu mənada XX əsrdə və XXI əsrin ilk illərində həqiqi böyük şəxsiyyət kimi Heydər Əliyev dühasının Azərbaycan tarixində əzəmətli rolu, cəhəngşümlü əhəmiyyəti və ən ümdəsi bir rəhbər, bir öndər kimi qüdrətli tarixi missiyası çağdaş günümüzdə daha aydın, daha parlaq, daha möhtəşəm görünür. Görünür və son dərəcə geniş, dərin, fəlsəfi təhlilə əsas verir. Heydər Əliyevin siyasi və dövlətçilik fəaliyyətinin özəl təhlili üçün ilk növbədə mürəkkəb, politoloji terminlərlə ifadə olunan ideyalar sistemi lazımdır. Çünki onun qüdrət və mahiyyətini açmaq üçün əsrlərlə təsdiqlənmiş dünya ölçülərinə böyük ehtiyac var. Heydər Əliyevin mədəniyyət quruculuğunda gördüyü işlər onu layiqincə və asanlıqla dəyərləndirmək üçün daha əlverişlidir. Bunun isə vacib və tutarlı, əsaslı dayaq üzərində bərqərar olan üç əsas səbəbi var.

Birincisi. Heydər Əliyevin mədəniyyət quruculuğu sahəsində gördüyü möhtəşəm və ardıcıl işlər göz qabağındadır. Göz qabağındadır və həmin həqiqətə hamının, o cümlədən ulu öndərin siyasi opponentlərinin də münasibətləri eyni dərəcədə müsbətdir, qəbul olunur.

İkincisi. Bu səbəb bilavasitə mədəniyyət və incəsənət hadisələrini hissələrimizlə qavramaqla bağlıdır. Həmin mənada Heydər Əliyevin milli mədəniyyətimiz və incəsənətimiz sahəsində gördüyü işlər hamıda sevinc, fərəh, qürur, ictimaiyyət kimi xoş duyğular oyadır.

Üçüncüsü. Mədəniyyət quruculuğu bir canlı, qırılmaz proses kimi

özü-özlüyündə məhsuldardır. Yəni mədəniyyət quruculuğu prosesini əkinçiliklə müqayisə etmək olar. Bu gün əkdüyün ağac yaxşı qulluq nəticəsində uzun illər bar-bəhər verir. Hələ vaxtilə dahi yazıçı Lev Tolstoy deyirdi: "Ək, o zaman həyatın başlıca qanununa uyğun olarsan".

Bu mənada bir tarixi şəxsiyyət kimi Heydər Əliyevin bəşər tarixinin dahi şəxsiyyətləri ilə bir sırada durduğunu bu günün zaman məsafəsindən daha aydın görürük. Şərq və Qərb tarixini səhifələyəndə adları qızıl hərflərlə yazılan hökmdarlar, dövlət rəhbərləri bir qayda olaraq məhz mədəniyyət quruculuğunda gördükləri işlərlə əbədiləşiblər. Amerika Birləşmiş Ştatlarının dörd dəfə prezidenti seçilmiş Franklin Ruzvelti (1882-1945) və Türkiyə Respublikasının yaradıcısı Atatürk Qazi Mustafa Kamalı (1881-1938) xatırlamaqla buna istənilən qədər misal gətirmək olar. Ancaq mənim üçün Heydər Əliyev şəxsiyyətini ilk Azərbaycan dövlətinin qurucusu Şah İsmayıl Xətai ilə müqayisə etmək tarixilik baxımından daha tutarlı və daha korrekt (həssas və incə, dəqiq və mənalı) olar. Böyük inamla demək olar ki, Heydər Əliyevin mədəniyyət və incəsənətin bütün sahələrində gördüyü fundamental işlər, etdiyi təşəbbüslər hələ uzun müddət Azərbaycanın milli mədəniyyətinin və incəsənətinin sarsılmaz dayaqları olacaq.

Şah İsmayıl Xətəinin sarayında musiqi, miniatür sənəti məktəbləri formalaşdırdı, elm mərkəzi fəaliyyət göstərirdi. Sənət adamları dövlətin diqqət və himayəsindəydi.

Heydər Əliyev sovet dönəmində müttəfiq respublika katibləri arasında yeganə rəhbər idi ki, ölkəmizin Ali Qanununa dövlət dilinin Azərbaycan dili olduğu bəndini daxil etdi. Daxil etdi və bu prosesə təkan verdi, mətanətlə onun arxasında dayandı və son nəticədə istəyinə qətiyyətlə nail oldu.

Heydər Əliyevin böyük qətiyyəti və iradəsi, uzaqgörən müdrik siyasəti ilə SSRİ-nin ən məşhur ali məktəblərinə ilbəl daha çox gənclər müxtəlif ixtisaslar üzrə təhsil almağa göndərildilər. Bu gün onların böyük bir dəstəsi müstəqil Azərbaycanın qüdrətli

dövlət kimi formalaşmasında müxtəlif sahələrdə səylə çalışır. Bir daha yada salmalıyıq ki, ölkəmizin prezidenti İlham Əliyev də məhz Azərbaycandan kənarda təhsil almış həmin insanların sırasındadır.

Heydər Əliyev Azərbaycanda müxtəlif respublikaların ədəbiyyat və incəsənət günlərini keçirirdi. Bununla da yazıçılarımızın, rəssamlarımızın, bəstəkarlarımızın əsərləri özgə xalqlara təbliğ olunurdu, dünya miqyasına çıxırdı.

Heydər Əliyevi böyük tarixi şəxsiyyət kimi fərqləndirən ən böyük amillərdən, özəllikdən biri odur ki, ulu öndər mədəniyyət quruculuğu ilə iki müxtəlif və son dərəcə fərqli ictimai-siyasi formasıyada məşğul olub. İkisində də ən böyük amalı, milli mədəniyyətin qüdrətli təəssübkeşi olduğunu gördüyü işlərin əzəmətilə dönə-dönə təsdiqləyib.

1969-cu ildə Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçiləndə unitar dövlət sistemi (SSRİ) kifayət qədər möhkəm və sərt qanunlarla mərkəzdən idarə olunan qaydalarla yaşayırdı. Olduqca mürəkkəb ictimai-siyasi konyuktura çərçivəsində milli mədəniyyət quruculuğu ilə məşğul olmaq o qədər də asan məsələ deyildi. Ən başlıca çətinlik isə milli mədəniyyət quruculuğunun məqsəd və vəzifələrini marksizmlenin sət ideoloji tələb-prinsipləri içərisində gerçəkləşdirmək idi. İndi dərk edirik ki, Heydər Əliyev bu çətin işi fəvqəladə məharətlə, coşqun vətənevərlik eşqilə gerçəkləşdirə, reallaşdırma və inkişaf etdirə bilib. Məhz özünəməxsus məharətlə!!!

Belə bir deyim var: informasiyaya mükəmməl sahib olan şəxs tam şəkildə situasiyaya hakimdir. Ölkəmizin ali vəzifəsinə seçilməmişdən əvvəl Heydər Əliyev Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (o vaxtı DTK - Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsi adlanırdı) ilk azərbaycanlı rəhbəri idi. O, Azərbaycanda, SSRİ-də və bütün dünyada gedən ictimai-siyasi, həmçinin digər prosesləri dərinləndirən bilirdi. Bilib analitik təfəkkürlə təhlil etmək qüdrətində idi. Təhlil edib müdrik qərarlar çıxarmaq iqtidarı vardı.

Qənaətlərini həssaslıqla, uzaqgörənliklə reallaşdırmaq gücündəydi. Bu dühalıq keyfiyyətlərinə və belə məlumatlı olduğuna görə də Heydər Əliyevin mədəniyyət quruculuğunda atdığı inamlı addımların hamısı sərrast, tutarlı və məhsuldar oldu. Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının rəhbərliyinə 1969-cu ilin iyun ayında seçildi. Artıq elə həmin ilin sonunda hamıya aydın oldu ki, Heydər Əliyev əvvəlcədən tərtib etdiyi və güclü elmi əsaslara söykənən mədəni quruculuq proqramını ardıcıl olaraq gerçəkləşdirir.

Sovetlər dönəmindəki keçmişimizi birmənalı qara rənglə təsvir edənlər unutmamalıdır ki, "Sovet Sosialist Mədəniyyəti" quruculuğu proqramı mütərəqqi prinsiplər əsasında tərtib edilirdi. Müttəfiq respublikaların rəhbərləri bu proqramı necə var eləcə də adekvat gerçəkləşdirəndə, bir qayda olaraq, müsbət nəticələrə gəlirdilər. Özünün fərdi proqramını partiyanın qurultaylarında və digər ali məclislərində təsdiqlənmiş mədəniyyət quruculuğu proqramı ilə məharətlə uzlaşdırmağı bacaran Heydər Əliyev milli mədəniyyətimizin üzvi inkişafı üçün münbit zəmin yaratmışdı. Heydər Əliyevin sovet dövründə mədəniyyət sahəsində gördüyü möhtəşəm işləri zaman məsafəsindən tədqiqata, təhlilə çəkəndə bu işin uğurlu olmasının əsasında üç amilin dayandığını açıq-aydın görürük.

Birinci amil: Danılmaz qüdrətli idarəçilik istedadı.

İkinci amil: Milli mədəniyyətin səmimi təəssübkeşliyi.

Üçüncü amil: Milli mədəniyyət və incəsənətə fərdi marağı.

Bu amilləri bir qədər geniş açmağa ehtiyac var.

Heydər Əliyevin idarəçilik prinsipləri bu sahənin obyektiv qanunlarını mükəmməl bilməsi və onları sistemli struktur formasında həyata keçirməsi ilə qırılmaz tellərlə bağlıdır. Gənc yaşlarından sistemli düşünməsi ilə fərqlənən Heydər Əliyev inzibati amirlik idarəetmə üsulunun bütün şərtlərini, imkan və yasaqlarını, hətta yeri gələndə fəndlərini mükəmməl mənimsəmişdi. Bu sahədə əldə etdiyi zəngin təcrübəni o, məharətlə mədəniyyət quruculuğu istiqamətindəki məqsədyönlü

və ardıcıl, səngiməz fəaliyyətində heyranlıq doğuran vüsət və reallıqla gerçəkləşdirirdi.

Heydər Əliyevi o dövrdəki bütün rəhbərlərdən fərqləndirən cəhət uzun zaman kəsiyindən parlaq bir keyfiyyət kimi görünür. Bu keyfiyyət onun ana südü ilə, ata qanı ilə canına, ruhuna, varlığına hopduğu milli qeyrət vüsətidir, milli təəssübkeşlik səciyyəsidir. Sovet amiranə inzibati sistemində siyasi karyeranı qurmaqdan ötəri bu cəhət əslində tələb olunmurdu. Respublika rəhbərliyindən yalnız partiya xəttinə sadıq olmaq və bunu hər vəchlə sübuta yetirmək tələb edilirdi. Sovet dönəmində partiya nomenklaturaları bunu çox gözəl bilirdilər və necə deyərlər, başlarını cəncələ salmaq istəmirdilər.

Heydər Əliyevin böyüklüyü həm də onda idi ki, o, dövrün gerçəkliklərini gözəl anlayırdı və siyasi oyunlarda məharətlə iştirak etməsi ilə yanaşı həm də öz doğma milli mədəniyyətinin aktual və perspektivli məsələləri ilə fəal məşğul olmağa imkan və vaxt, qətiyyət və cəsarət, hünər və fədakarlıq tapırdı. Hamıya məlum olan bir faktı xatırlamaq istəyirəm.

Rüstəm İbrahimbəyovun ssenarisi əsasında çəkilişi 1968-ci ildə tamamlanmış "Bir cənub şəhərində" filmi öz ideya kəskinliyi və forma orijinallığı ilə respublikamızın o dövrdəki siyasi rəhbərliyini əməlli-başlı qorxutmuşdu. DTK sədri Heydər Əliyev həmin məsələyə qarışıb onu müsbət həll etməsəydi, bu gün böyük sənətkar səviyyəsinə yüksələn, "Oskar" mükafatı laureatı Rüstəm İbrahimbəyov və görkəmli rejissor Eldar Quliyev haqqında yəqin ki, söz açə bilməzdik. Yalnız elə bu danılmaz faktla Heydər Əliyevin hələ o vaxt öz üzərinə götürdüyü mədəniyyət quruculuğu missiyasının əzəmətini aydın görmək mümkündür. Halbuki belə faktlar onlardır, yüzlərldir.

Sonralar Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi işləyəndə Heydər Əliyevin bu sahədə tutduğu sərt və inamlı, aydın və işıqlı mövqeyi nəticəsində Azərbaycanda "dissident" anlayışı və onunla bağlı mənfur kampaniyalar baş vermədi. Mövlud Süleymanlının "Dəyirman" əsəri ətrafında qalxan 1937-ci il ab-havalı hay-küyün

qabağını Heydər Əliyevin müdrik mövqeyi kəsdi. Belə faktları musiqi və rəssamlıq, teatr və kino incəsənəti ilə bağlı da xatırlamaq olar. Ancaq məsələ faktların çoxluğunda yox, onların mahiyyətindədir.

Dünya xalqlarının hamısında müxtəlif şəkildə deyimlər var ki, istedadlı adam bütün sahələrdə istedadlıdır. Heydər Əliyevin bədii sənət, bədii yaradıcılıq ehtirası yeniyetmə yaşlarından baş qaldırıb. Məsələn, xalq artisti, mərhum rejissor və aktyor İbrahim Həmzəyev böyük sevinclə danışdı ki, mənim Naxçıvanda başçılıq etdiyim dram dərnəyinin ən parlaq istedadlı şagirdi Heydər Əliyev idi. Həmişə də Qəhrəman və sərkərdə rollarını heyrətamiz cazibədarlıqla oynayırmış. Haqqında yazılanlardan, müəllimlərinin xatirələrindən bilirik ki, Heydər Əliyevin fəvqəladə rəssamlıq qabiliyyəti də varmış. Mərhum teatr rəssamı, uzun illər Gəncə teatrında işləmiş aktrisa Barat xanım Şəkinskayanın qardaşı Süleyman Hacıyev danışdı ki, biz tələbəlik illərində Heydər Əliyevlə bir yerdə kirayə qalırdıq. Onun rəsmləri və akvarel işləri rəssamlıq məktəbinin tələbələrini də heyrətləndirirdi.

Həyatının məcrası başqa səmtə, siyasi fəaliyyətə yönəldiyi üçün Heydər Əliyev səhnə sənətinə vurğunluğunu, rəssamlığa məhəbbətini və ən əsası hər iki sahədə olan istedadını davam etdirmədi. Lakin təbiətindəki fəvqəladə yaradıcılıq istedadı, yüksək estetik zövqü, ruhundakı coşqun sənət ehtirası, incəsənətə səngiməz və ülvi məhəbbəti heç vaxt sönmədi. Əksinə, transformasiya olundu və o, istedadlı, zövqlü, bilikli, ehtiraslı və obyektiv tamaşaçıya çevrildi. Onun tamaşalarda, müxtəlif xarakterli konsertlərdə, bədii tədbirlərdə iştirak etməsi yalnız protokol tədbiri deyildi. Hamıya aydın görünürdü ki, Heydər Əliyev bu tədbirlərdə həvəslə, maraqla, sönməz sənət ehtirası ilə iştirak edirdi. İndi keçən zaman kəsiyindən daha aydın görürük, daha dərindən anlayırıq ki, Heydər Əliyevin mədəniyyətə, incəsənətə, ədəbiyyata könüllü bağlılığı, mədəniyyət və incəsənət faktlarından dərin zövq və ləzzət ala bilmək səriştəsi, bacarığı

onun siyasi uzunömürlüyünün rəhni oldu.

Mən vaxtilə "Kommunist" (indiki "Xalq qəzeti") redaksiyasının ədəbiyyat və incəsənət şöbəsində işləmişəm. Buna görə də Heydər Əliyevin yazıçıların, rəssamların, bəstəkarların, jurnalistlərin, teatr xadimlərinin qurultaylarında etdiyi çıxışların canlı şahidi və dinləyicisi olmuşam. Sırr deyil ki, yaradıcı adamlar müəyyən qiymətvermədə həssas olurlar və hər şeyi də bəyənmişlər.

Qurultaylardan sonra müsahibələr almışam. Onda görmüşəm ki, Süleyman Rəhimov, Rəsul Rza, Əli Vəliyev, Süleyman Rüstəm kimi şair və nasirlər, Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, Tofiq Quliyev, Soltan Hacıbəyov, Niyazi, Cövdət Hacıyev kimi bəstəkarlar, Səttar Bəhlulzadə, Mikayıl Abdullayev, Tahir Salahov, Elmira Şahtaxtinskaya, Maral Rəhmanzadə, Toğrul Nərimanbəyov kimi rəssamlar, Nəsir İmanquliyev, Ağababa Rzayev, Adil Cavadlı kimi jurnalistlər, Mehdi Məmmədov, Tofiq Kazımov, Hökümə Qurbanova, Nəsimə Zeynalova, Ağasadıq Gəraybəyli, İsmayıl Osmanlı kimi səhnə xadimləri Heydər Əliyevin sənət bilgisindən necə heyranlıqla danışmışlar.

Məsələn burasındadır ki, Heydər Əliyev incəsənətin və mədəniyyətin hansısa sahəsindən danışanda özünün zəngin biliyi ilə hamıda heyranlıq doğururdu. Yadımdadır, rəssamların növbəti qurultayında müasir boyakarlıqdan danışdı. Gözlənilmədən improvizə etdi və məruzə vərəqlərini bir kənara qoyub İntibah dövrünün dahiləri Leonardo da Vinçidən, Rafaeldən, Battičellidən söz saldı, Kurbe, Van Qoq, Qogen kimi impressionistlərdən, kubizmdən və Pikassodan danışdı. Danışdı onların sənət estetikalarını yığcam şəkildə xarakterizə etdi. Onun dünya incəsənətinə beş-on dəqiqəlik ekskursu emosiyalarını üzə çıxarmaqda "xəsislik" göstərən fırça və tişə ustalarının dəfələrlə gurultulu alqışlarına səbəb oldu.

Heydər Əliyev ehtiraslı və diqqətçil tamaşaçı idi. Akademik Milli Dram Teatrında dövlət rəhbərləri üçün xüsusi loja var. Ancaq Heydər Əliyev xoşlayırdı ki, hansısa sənət əsərinə tamaşaçıların arasında baxsın. O, salonun səhnə əsərinə reaksiyasını çox

həssaslıqla duyurdu. Xalq artisti Şəfiqə Məmmədovanın vaxtilə mənə söylədiyi fikirlər yadıma düşür. Aktrisa deyir ki, Heydər Əliyev 1978-ci ilin əvvəllərində teatra Anarın "Şəhərin yay günləri" əsərinin tamaşasına baxmağa gəlmişdi. Pərdə arxasında hamımız həyəcanlı idik. Həm əsərin kəskin tənqidi ruhuna, həm də onun qarşısında çıxışımıza görə həyəcanımız daha da artmışdı. İlk pərdənin ikinci şəklinin axırlarına yaxın mən, eləcə də tamaşada oynayan Həsən Turabov, Sofya Bəsirzadə və Səməndər Rzayev gözucu Heydər Əliyevin səhnədəki hadisələrə reaksiyasını izləməyə çalışırdıq. O qədər heyranlıqla və diqqətlə səhnəyə baxırdı ki, tezliklə hamımızın həyəcanı sovuşdu. Yadıma Moskvada SSRİ xalq artisti, dünya şöhrətli teatr və kino aktyoru Mixail Ulyanovla olan görüşüm düşdü. Onda Heydər Əliyev haqsızlığa məruz qalmışdı və SSRİ Nazirlər Soveti Sədrinin birinci müavini vəzifəsindən çıxarılmışdı. Söhbət hərlənib-fırlanıb Heydər Əliyevin üzərinə gəldi. Mixail Ulyanov təəssüflə dedi: Heyf Heydər Əliyeviçdən, çox heyf. Bir çətinliyimiz olan kimi ona çıxırdıq və bizi həssaslıqla dinləyib bütün müşğül məsələlərimizi, problemlərimizi həll edirdi. Eləcə də kino işçilərinin, həkimlərin, bir sözlə, humanitar sahənin problemlərinə böyük diqqət və həssaslıqla, nəzakət və ehtiramla yanaşırdı.

Heydər Əliyevin mədəniyyət quruculuğu missiyasının ikinci dövrü 1993-2003-cü illəri əhatə edir. İkinci dəfə respublika rəhbərliyinə qayıdan Heydər Əliyev tamam yeni siyasi-ictimai, sosial-iqtisadi formasiyada fəaliyyətə başladı. Həmin dövrdə ölkədə çox kəskin siyasi iqlim vardı və öndər əvvəlki rəhbərlikdən ona "miras" qalan mürəkkəb, ziddiyyətli çətinliklərlə üzləşmişdi. Lakin inamla dövlət quruculuğunun təməllərini möhkəmlətməyə, monolit dayaqlar qurmağa başladı. Eyni zamanda qısa müddətdə Heydər Əliyevin mədəniyyət quruculuğu konsepsiyasının çevik çarxı iş düşdü. Tez bir zamanda mədəniyyət quruculuğu missiyası yeni vüsət aldı. Məhz Heydər Əliyevin istedadına, qüdrətinə, dühəliyinə məxsus əzəmətli

işgüzarlıq nəticəsində prosesin möhtəşəmliyi hamının diqqətini çəkdi.

Şəxsən bir teatrşünas kimi məni Heydər Əliyevin teatra olan xüsusi diqqəti və tələbkarlığı daha çox maraqlandırır. Bu yaxınlarda böyük alman mütəfəkkiri Hötenin elmi-publisist yazılarını vərəqləyirdim. Onun ilk baxışda qəribə səslənən aforizmi diqqətimi çəkdi. Höte yazır: "Milləti yaratmaqdan öncə teatr yaratmaq lazımdır". Ani çaşqınlıqdan özümə gəlib bu aforizmin dərin mənasını anladım. Tarixdən məlumdur ki, Almaniya ərazisində yaşayan əhalini vahid xalq səviyyəsinə yüksəldən ilk növbədə böyük alman şair və dramaturqlarının yaradıcı səyləri oldu. Aydınır ki, bir teatr tamaşasında ədəbi dil, milli-mənəvi əxlaqi dəyərlər, bədii-estetik sistemlər bariz şəkildə təqdim olunur və duyğu-düşüncənin sintezi halında insanlar tərəfindən qavranılır. Qavranılır və onları birləşdirir. Göründüyü kimi, Heydər Əliyev bu həqiqəti çox-çox əvvəllər özü üçün təsdiqləyib və onu mütləq anlamda həyata keçirməyə çalışıb. Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıdırdan sonra Akademik Milli Dram Teatrında İlyas Əfəndiyevin "Hökmdar və qızı" (20 sentyabr 1997), Səməd Vurğunun "Fərhad və Şirin" (7 iyun 1997), Bəxtiyar Vahabzadənin "Hara gedir bu dünya?!" (7 noyabr 1997), "Özümüzü kəsən qılınc" (12 aprel 1998), Nəbi Xəzrinin "Burla xatun" (10 dekabr 1999), Cəfər Cabbarlının "Aydın" (7 may 2000), Elçinin "Ah, Paris...Paris..." (25 iyun 2000), Vilyam Şekspirin "Hamlet" əsərlərinin tamaşalarında olub. Opera və Balet Teatrında Fikrət Əmirovun "Sevil" operasına (15 noyabr 1998), Üzeyir bəy Hacıbəyovun "Arşın mal alan" operettasına (21 sentyabr 1997), Musiqili Komediya Teatrında Üzeyir bəy Hacıbəyovun "Məşədi İbad" (4 dekabr 1998) operettasına baxıb. Akademik teatrda tamaşalara baxanda mən də zalda olmuşam. O vaxt Akademik teatrda ədəbi hissə müdiri işlədiyim üçün səhnə arxasında ulu öndərin əksər tamaşaların yaradıcı heyəti ilə görüş və söhbətlərinin də şahidiyəm. Ulu öndərin "Aydın" tamaşasına baxdığı günün səhərişi quruluşçu rejissor Mikayıl Mirzə ilə

görüşdüm. Çılgın ehtirasla, heyranlıqla danışdı. Dedi ki, Heydər Əliyevin Cəfər Cabbarlı fəlsəfəsini, "Aydın" faciəsinin fikir yükünü bir neçə cümlədə, böyük psixoloji-estetik heyranlıqla təhlil etdi. İnan mənə, "Aydın"ı ikinci dəfə kəşf etdim. Mən həmin əsəri tamamilə yeni səhnə təfsirində, məhz Heydər Əliyevin yanaşma prinsipləri əsasında bir daha tamaşaya qoya bilərəm.

Başqa bir xatırlama. "Hökmdar və qızı", "Fərhad və Şirin" tamaşalarına baxandan sonra oradakı hakimiyyət uğrunda mübarizə problemlərini elə global tərzdə açıqladı ki, məhz həmin fikir-qənaətlər teatrın uzunmüddətli yaradıcılıq platformasının müəyyənlişməsi üçün kifayət idi. Maraqlı cəhət bir də onda idi ki, Heydər Əliyev klassik əsərlərdə hansısa personajdan danışanda otuz, qırx, əlli il əvvəlki quruluşlarda həmin rolü ifa edən aktyorların da oyunlarına toxunurdu. Yüksək estetik duyumla aktyor oyunlarını və rejissor quruluşlarını müqayisə edirdi. Hansısa tənqidi fikri elə həssaslıqla, elə ifadəli tərzdə deyirdi ki, adam heyran qalırdı.

Mədəniyyət quruculuğuna böyük əhəmiyyət verən alman filosofu Fridrix Engels olduqca dəqiq bir fakt söyləyib. Filosof yazır: "Mədəniyyət idarə olunmasa, arxasında külə dönmüş torpaqlar qalar". Təbii ki, söhbət təsisatlı mədəniyyətdən gedir. O da aydındır ki, burada mədəniyyət sahəsini onun özünəməxsus özəl qanunları çərçivəsində idarə etmək nəzərdə tutulur. Azərbaycan mədəniyyətinin və incəsənətinin bugünkü uğurlarını düşünərkən onların başlıca səbəblərini Heydər Əliyevin mədəniyyət quruculuğu missiyasının təcrübəsi kimi dəyərləndirmək olar. Obrazlı desəm, Heydər Əliyevin son on ildə yaratdığı, "əkdiyi" mədəniyyət faktlarının çoxunun barını dadırıq, bəzilərinin çiçək açdığını görürük, bəzilərinin artıq fidan olduğuna şahidik. Ən əsası isə odur ki, Heydər Əliyevin əzəmətlə ucaltdığı dövlətçiliyin, o cümlədən də milli mədəni quruculuğun tərəqqi sükanı bu gün etibarlı və qüdrətli əllərdədir.

Azərbaycan.- 2008.- 29 aprel.- S. 5.

**Heydər Əliyev və mədəniyyət adlı üçcildlik nəşrə
hazırlanmışdır**

AzərTAc xəbər verir ki, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyində ulu öndərimiz Heydər Əliyevin anadan olmasının 85 illiyi ilə əlaqədar "Heydər Əliyev və mədəniyyət" adlı üçcildlik nəşrə hazırlanmışdır.

Toplunun 1-ci cildi 1969-1996, 2-ci cildi 1997-1998, 3-cü cildi isə 1999-2003-cü illəri əhatə edir. Kitabın son cildində ədəbiyyat, mədəniyyət, incəsənət, elm, din və idman xadimləri ilə görüşləri, müsahibələri, tövsiyələri, milli-mənəvi dəyərlərə verdiyi yüksək qiymət barədə materiallar toplanmışdır.

Mayın əvvəllərində oxuculara təqdim ediləcək sanballı cildlər müasir mədəni yüksəlişlə maraqlanan, ədəbiyyat və incəsənət tarixi ilə məşğul olan tədqiqatçılar, geniş oxucu kütləsi, müəllim və tələbələr üçün dəyərli mənbədir.

Azərbaycan.- 2008.- 22 aprel.- S. 1.

Cavadov S.

Heydər Əliyev yadigarları

**Salyandakı Şahmat Məktəbi və Tarix-
Diyarşünaslıq Muzeyi gənclərin sevimli yeridir**

Yaxşı yadımdadır, keçən əsrin 80-ci ilində Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi işləyən Heydər Əliyevin göstərişi ilə rayonlarda şahmat məktəbləri və tarix-diyarşünaslıq muzeyləri

yaradılmağa başlandı. O zaman Salyan Rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi işləyən Fuad Əliyev bu tapşırığa xüsusi məsuliyyət və yaradıcılıqla yanaşırdı.

Şahmat məktəbinin binası üçün müxtəlif variantlarda layihələr hazırlandı. Məlumdur ki, bu qədim Şərq oyununda hər bir fiqurun öz görkəmi, hərəkət və hücum taktikası var. Elə buna görə də digər rayonlarda olduğu kimi, Salyanda da çalışırdılar ki, bina şahmat məktəbi olaraq kənardan özünəməxsusluğu ilə seçilsin. Çəkilən zəhmət itmədi. Gərgin əmək, düşünülmüş layihə nəticəsində yaxşı bir bina ucaldıldı. Binanın əsas korpusu şahmat taxtasını, yarış zalı isə top fiqurunu əks etdirirdi.

Bu günlərdə şahmat məktəbinə baş çəkdik. İlk anda binanın giriş qapısının yuxarı hissəsində ulu öndərin "Şahmat oyunu əqlin, təfəkkürün idmanıdır" sözləri diqqəti cəlb etdi. Bəli, Heydər Əliyev canı, qanı qədər sevdiyi Azərbaycanı, onun gələcəyi olan gəncləri sağlam, xoşbəxt, hər cəhətdən yüksək səviyyədə görmək istəyirdi. Arzu edirdi ki, Odlar diyarı adlı bu məmləkət dünyanın ən sivil dövlətləri sırasına çıxsın, onun övladları öz zəkası, düşüncəsi, görkəmi, intellektual səviyyəsi ilə ən inkişaf etmiş ölkələrin insanlarından geri qalmasınlar. Elə buna görə də bütün rayonlarda şahmat məktəblərinin yaradılmasına çalışdı və buna nail oldu.

Salyan Rayon Şahmat Məktəbində olarkən ulu öndərin bu arzusunun çiçəkləndiyini, bəhrə verdiyini bir daha gördük. Binanın foyesində şahlar dövrünün həyatını özündə əks etdirən xırda, rəngbərəng daşlarla "toxunmuş" mozaika var. Yarış zalında asılmış orijinal çılçıraq da insanın xəyalını keçmiş əsrlərə aparır. Bunları deməkdə məqsədimiz ümummilli liderin göstərişi ilə yaradılan məktəbin böyük məhəbbətlə, dərin hörmətlə qorunub saxlanılmasını diqqətə çatdırmaqdır.

Ötən əsrin 80-ci illərinin əvvəllərindən fəaliyyət göstərən məktəbdə minlərlə salyanlı gənc şahmat oyununun sirlərinə dərinləndən bələd olmuş, düşükləri məclislərdə bu qədim Şərq oyunundan söhbət düşəndə məyus olmamışlar. Hazırda məktəb

yaşlı 424 uşaq 15 nəfər məşqçi-müəllimin köməyi ilə şahmatın sirlərinə yiyələnir. Yaş dərəcəsinə görə məktəbdə 36 qrup fəaliyyət göstərir. Fəaliyyət göstərdiyi müddət ərzində məktəbin şahmatçıları rayon, respublika, habelə beynəlxalq turnirlərdə uğurla çıxış edir, müxtəlif yerlərə, mükafatlara layiq görülürlər. 2005-2006-cı illərdə məktəbdə 120 nəfər 2-ci və 3-cü dərəcəli şahmatçı yetişmişdir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 85 illik yubileyi ilə əlaqədar mart ayının 23-ündən 31-inə kimi Masallıda keçirilən respublika şahmat turnirinin zona yarışında məktəbin şahmatçıları uğurla çıxış etmişlər. 14 yaşlı Ülvi Qafarov öz həmyaşıdları arasında 1-ci yeri götürərək Bakıdakı yarışlara vəsiqə almışdır. Bundan əlavə, məktəbin digər şagirdləri - Hikmət Mirzəyev 14 yaşlılar arasında 2-ci yer tutaraq 2-ci dərəcəli diplom almış, Vüsalə Abdulova 10, Fəxriyyə Zərgərli 12 və Vüsalə Zərgərli 14 yaşlı qızlar arasında 3-cü yerə çıxmışlar.

Salyanda xalqımızın böyük oğlundan qalan yadigarlardan biri də Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyidir. Şəhərin mərkəzində yerləşən muzey binasının qəribə, yaddaqalan tarixi var. Həmin illərdə Salyanda işləyən və mənəm-mənəmlik edən prokuror qanunsuz olaraq öz idarəsi üçün yaraşığı bir bina tikdirmişdi. Bundan xəbər tutan Heydər Əliyev onu işdən azad etdirdi və həmin binanın Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinə verilməsini tapşırtdı. Beləliklə, respublikada birincilər sırasında - 1981-ci il yanvar ayından Salyanda Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi fəaliyyət göstərməyə başladı.

Təbib, naşir, şair, filosof, rəssam, ictimai xadim Əli bəy Hüseynzadənin adını daşıyan ikimərtəbəli binada yerləşən muzey 2 foyedən, 5 zaldan ibarətdir. Buradakı 1-ci zalda rayonun ərazisindən tapılmış XII-XIX əsrlərə aid eksponatlar, 2-ci zalda 1917-1920-ci illəri əhatə edən, habelə Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinin yaranmasını və həmin dövrü əks etdirən fotoşəkillər, tarixi sənədlər nümayiş etdirilir. 1920-1941-ci illəri əhatə edən 3-cü zalda savadsızlığın ləğvindən, kolxoz və sovxozların yaranmasından, 4-cü zalda 1941-1945-ci illər Böyük

Vətən müharibəsində salyanlı döyüşçülərin göstərdiyi şücaətdən, 1988-1993-cü illərdə Qarabağ uğrunda savaşlarda şəhid olmuş cəsur oğulların qəhrəmanlığından bəhs edilir. Xronoloji qaydada qurulmuş muzeyin 5-ci zalında isə ümummilli lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti, Salyan rayonunun həyatı ilə bağlı maraqlı fotoşəkilləri, maraqlı məlumatlar öz əksini tapmışdır. Rayonun məktəbliləri, habelə buradakı Müəllimlər İnstitutunun tələbələri, Texniki Peşə Liseyinin şagirdləri vaxtaşırı olaraq qrup şəklində muzeyə gəlir, qədim Muğan rayonu olan Salyanın müxtəlif dövrlərdəki ictimai-siyasi, mədəni, iqtisadi həyatı ilə yaxından tanış olur, görkəmli şəxsiyyətləri haqda məlumat əldə edirlər.

Azərbaycan.- 2008.- 29 aprel.- S. 8.

Bünyadov M.

Dəyişməyən böyük yol

Ümummilli lider Heydər Əliyev dünya siyasətçiləri arasında müdrik siyasətçi kimi böyük nüfuz qazanmışdır. Respublika iqtisadiyyatının inkişafında qazanılan böyük uğurlara, eləcə də keşməkeşli illərdə, müstəqilliyimizin qorunmasında, ümumilikdə bütün tarixi nailiyyətlərə görə Heydər Əliyevə daim minnətdar olacağıq. Ulu öndər barəsində saatlarla danışmaq olar. Bu böyük şəxsiyyətin Azərbaycan xalqı qarşısında göstərdiyi xidmətlərin çərçivəsi yoxdur.

Millətini, vətənini canından artıq sevən, onun yolunda hər cür çətinliyə sinə gərən, ömrünü belə qurban verməyə hazır olan Heydər Əliyev həm də sözün əsl mənasında Azərbaycan mədəniyyətinin əvəzsiz himayədarı idi. Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövr mədəniyyət işçilərinin yaddaşında çoxsaylı beynəlxalq miqyaslı festivallar, baxışlar,

mədəniyyət ongünlükləri və müsabiqələrlə əbədi həkk olunmuşdur. Bu, faktdır ki, ulu öndərin diqqəti və nəzarəti altında milli incəsənət və mədəniyyət xadimlərimiz məsuliyyətli sınaqlardan uğurla keçərək öz peşəkarlıqlarını, istedad və bacarıqlarını daha da yüksək zirvələrə ucaltmağa nail olmuşlar. Azərbaycan sənətçiləri əməklərinə verilən qiymətin ilk sevincini, fəxri adların şöhrətini məhz Heydər Əliyevin sayəsində duymuşdular. Bəllidir ki, keçmiş SSRİ-də xalq və əməkdar artist fəxri adlarına layiq görülmək çox çətin idi. Bu təltiflərin təsdiqinə uzanan yollar bəzən də ziddiyyətli münasibətlərlə üzləşirdi. Dəfələrlə deyilib və sübuta yetirilib ki, Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, Rəşid Behbudov, Niyazi, Müslüm Maqomayev, Zeynəb Xanlarova, Adil İsgəndərov, İsmayıl Dağıstanlı, İsmayıl Osmanlı, Mehdi Məmmədov, Hökumə Qurbanova, Leyla Bədirbəyli, Tofiq Kazımov, Həsən Turabov və başqaları respublikamızın şöhrətini, onun milli mədəni nümunələrini dünyanın bütün ölkələrində ləyaqətlə tərənnüm edirdilər. Keçmiş Sovetlər Birliyinin tərkibində olan müttəfiq respublikalar arasında Azərbaycanın mədəniyyət işçiləri çox fərqlənirdilər. Onlar həm dünya mədəniyyətinə əbədiyaşar əsərlər təqdim edir, həm də zəhmətlərinin müqabilində yüksək ad-san, təbrik, mükafat qazanırdılar. Azərbaycan mədəniyyəti sanki o illərdə bir lider rolunda çıxış edirdi. Bütün bu nailiyyətlərin Azərbaycanın ünvanına yazılmasında ən gərgin zəhməti çəkən, cəsarətli addımların və qərarların sahibi olan məhz ulu öndər Heydər Əliyev idi.

Heydər Əliyevin bir məqsədi də var idi ki, Azərbaycan mədəniyyətinin uğurlu nümunələri yalnız respublikanın səhnələrində, tamaşa salonlarında donub qalmasın. Azərbaycan mədəniyyətinin, incəsənətinin, musiqisinin tanınması üçün hərtərəfli mübadilələrin qurulmasına xüsusi fikir verən Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə ən məşhur teatrların kollektivi, yaradıcı heyəti tez-tez Bakıya qastrol səfərlərinə gəlirdi. Bunun qarşılığı kimi də Azərbaycanın incəsənət ustaları keçmiş Sovetlər

Birliyin və dünyanın məşhur teatrlarında öz yaradıcılıqlarını məharətlə nümayiş etdirirdilər. O dövrdə "Bolşoy Teatr", "Malı Teatr", Vaxtanqov, Satira, Sovremennik, Mossovet kimi dünya şöhrətli teatrların kollektivləri Azərbaycan tamaşaçıları qarşısında məmnuniyyətlə çıxış edirdilər. Etiraf edirəm ki, biz indi də həmin xoş münasibətlərin, əlaqələrin bəhrəsini dadırıq. Bu yaxınlarda Rusiyanın müxtəlif şəhərlərində qastrol səfərlərində olduq. Bilirsiniz teatr rəhbərlərinin birinci sözü nədən ibarət olur? "Siz Heydər Əliyevin vətəninə gəlmisiniz. Bizim sizin sənətinizə böyük hörmətimiz var". Heydər Əliyev bəşəri duyğularla yaşayan insan idi. Bu səbəbdən də mədəniyyət aləminə xüsusi diqqətlə yanaşırdı. O, insanlığın ucalığını həmişə qarşılıqlı mədəni görüşlərin qovuşuğunda görürdü. Bu sahədə çalışanlara diqqətlə, həssaslıqla yanaşırdı. Sovet İttifaqının Nazirlər Komitəsində çalışdığı vaxtlarda da təkcə doğma Azərbaycanın mədəniyyət xadimlərinə deyil, bütün ölkənin qabiliyyətli, istedadlı insanlarına yardım əlini uzatmışdı.

Bəzən ötən əsrin 70-ci illərini "teatrın intibah dövrü" adlandırırlar. Məhz bu intibahın ilhamvericisi, himayədarı Heydər Əliyev idi. Heydər Əliyevin Akademik Milli Dram Teatrına həmişə xüsusi diqqəti və qayğısı olub. Yadımdadır, Ümumittifaq "Dostluq" teatrının xətti ilə bir çox sənət ustaları ilə birlikdə Rusiya, Ukrayna, Özbəkistan, Qazaxıstan və digər respublikalarda dövlət səviyyəli tədbirlərin həyata keçirilməsində iştirak edirdim. Müxtəlif sənət sahibləri, mədəniyyət xadimləri, rejissor və dramaturqlarla görüşürdüm. Bu səfərlər ərzində tez-tez eşitdiyim bir cümlə indiyədək yadımdadır: "Kaş bizim ölkədə də Heydər Əliyev kimi şəxsiyyət olaydı, onda bizim teatrimiz də sizin teatr kimi çiçəklənərdi".

Heydər Əliyev həm də ən tələbkar və həssas tamaşaçı idi. Bu böyük şəxsiyyətin ölkəyə rəhbərliyi dövründə teatrda səhnələşdirilmiş elə bir əsərin premyerasını xatırlaya bilmərik ki, orada Heydər Əliyev iştirak etməsin. Salonda əyləşərkən səhnədə baş verənləri əsl pərəstişkar, teatr aşiqi kimi seyr edərdi.

Tamaşadan sonra pərdə arxasına keçərək teatr bilicisi kimi məsləhət və tövsiyələrini verərdi. Ya dərhal, ya da bir neçə gündən sonra dövlət başçısı kimi sənət adamlarının əməyini yüksək dəyərləndirərdi. Bu teatrın aktyor, rejissor və rəssamları arasında onlarla insanı nümunə gətirə bilərəm ki, məhz Heydər Əliyevin sərəncamı ilə müxtəlif fəxri adlara, mükafatlara layiq görülüb. Yaradıcı kollektivimizin mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması naminə Heydər Əliyevin göstərdiyi diqqəti ömrü boyu yaddan çıxarmırıq.

Mən bir hadisəni heç unuda bilmirəm. Böyük bəstəkarımız Qara Qarayev Moskvada vəfat etmişdi. Bakıdan böyük bir dəstə oraya yollanmışdıq. Müəyyən qanqaraldıcı söhbətlər də var idi. Dünya şöhrətli bəstəkar haqqında "Pravda" qəzetində nekroloq çıxmamışdı. Nəhayət, Brejnevin imzası ilə bu nekroloq qəzetdə işıq üzü gördü. O zaman SSRİ Bəstəkarlar İttifaqının sədri N.Xrennikov mənə pıçılıtlı ilə dedi: "Bu işin səbəbkarı Heydər Əliyev oldu. O, güclü şəxsiyyətdir". Qara Qarayevin cənazəsinin xüsusi təyyarədə Bakıya gətirilməsi də Heydər Əliyevin sayəsində mümkün oldu. Bu hadisə bizə həm də qürur gətirirdi. Dünya şöhrətli mədəniyyət xadimləri gül-çiçək dəstələri və çələnglərlə Azərbaycan bəstəkarını böyük ehtiramla vətəninə yola salırdılar. Mən ümummillə lider Heydər Əliyev haqqında fikirləşəndə həmişə deyirəm, yaradıcı surətdə düşünən insanın həyatının mənası ondadır ki, o, hər yerdə hamıya lazım olmaq üçün qətiyyətlə dəyişməyən, təkrar olunmaz yol keçmiş olsun. Heydər Əliyev hər yerdə Azərbaycandan pərvazlanan insanların pənahı idi.

Qürur və sevinc hissləri keçiririk ki, ulu öndərin keşməkeşli illərdən üzü bəri çətinliklə saldığı, lakin inamla inkişaf etdirdiyi o böyük yol bu gün ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən ləyaqətlə davam etdirilir. Yenə də həmin missiyaların müntəzəm olaraq mükəmməl şəkildə yerinə yetirildiyinin şahidiyik. Mədəniyyət xadimlərinin qaygıları öyrənilir, müxtəlif dövlət mükafatlarına, adlara layiq görülür, yaradıcı fəaliyyətləri üçün hər

cür şərait yaradılır. Bu yaxınlarda teatr haqqında qəbul olunmuş qanun da bir daha təsdiqləyir ki, mədəniyyət sahəsi daim dövlətin diqqətindədir. Teatr ocaqlarının təmirə dayanması, onların dünya standartları səviyyəsində fəaliyyət göstərməsi üçün yeni texniki avadanlıqlarla təmini, bu məqsədlə müəyyən proqramların hazırlanması, sərəncamların imzalanması sübut edir ki, Heydər Əliyevin böyük məhəbbətlə kapitanlıq etdiyi mədəniyyət gəmisinin sükanı etibarlı əllərdədir!

Azərbaycan.- 2008.- 4 may.- S. 6.

Heydər Əliyev irsinin elektron sənədlər toplusu

Azərbaycan xalqının ümummillə lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 85 illik yubileyi münasibətilə Prezident Kitabxanasında hazırlanmış “Heydər Əliyev. Elektron Sənədlər Toplusu” internet resursu istifadəçilərə təqdim edilmişdir. Geniş oxucu kütləsinin və tədqiqatçıların ümummillə liderin zəngin irsini öyrənməyə çox böyük marağını nəzərə alaraq, internet resursda Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti olduğu dövrdəki nitqlərinin, çıxışlarının, məruzələrinin, bəyanatlarının, müsahibələrinin elektron versiyaları hazırlanmış və illər üzrə qruplaşdırılmışdır. Kitabxananın elektron kataloqunda Heydər Əliyev haqqında olan 400-dən çox kitab və 1000-dən çox dövrü mətbuat materialı haqqında biblioqrafik informasiya internet resursun “Biblioqrafiya” bölməsində yerləşdirilmişdir. “Xronologiya” bölməsində ilk dəfə olaraq dahi şəxsiyyətin həyat və fəaliyyətinin əsas sahələri, şərəfli bir ömrün ən vacib məqamlarının Prezident Kitabxanası tərəfindən tərtib olunmuş xronologiyası internet istifadəçilərinə təqdim edilmişdir. Ölkəmizin xarici siyasət kursunun, müstəqil beynəlxalq münasibətlərimizin və diplomatiyamızın formalaşmasında

misilsiz xidməti olan Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti olduğu dövrdə xarici ölkələrə etdiyi səfərlərin, bu səfərlər zamanı dövlət rəhbərləri, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə keçirdiyi görüşlərin də tam xronologiyası tərtib edilərək resursun “Xarici siyasət fəaliyyətinin xronikası” bölməsində istifadəçilərə təqdim olunmuşdur. Təmali ümummilli liderimiz tərəfindən qoyulmuş və Prezident İlham Əliyevin uğurla inkişaf etdirdiyi, müasir Azərbaycan iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən neft strategiyasına, “Əsrin müqaviləsi”nə, neftimizin dünya bazarlarına nəqlinə, Neft Fonduna, beynəlxalq neft-qaz sərgilərinə dair rəsmi materialların tam mətnləri müvafiq sahələr üzrə qruplaşdırılaraq internet resursun “Neft strategiyası. Əsrin müqaviləsi” bölməsində verilmişdir.

İstifadəçilər üçün çox əhəmiyyətli sənədli mənbə hesab edilən bölmələrdən biri də Prezidentin İcra Aparatının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyevin buraxılışına məsul olduğu “Müstəqilliyimiz əbədidir” çoxcildliyinin (22 cild) kitabxananın əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış elektron versiyasıdır. Mövzu-axtarış sistemi tətbiq edilmiş bu çoxcildlik Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti olduğu dövrdə misli görünməmiş fəaliyyətini əks etdirən materialların xronoloji toplusudur. İnternet resursun təqdimatı zamanı ümummilli liderin Prezident Kitabxanasındakı büstü önünə gül-çiçək dəstələri qoyulmuş, həyatının müxtəlif dövrlərini əhatə edən fotosəkillərdən ibarət slayd göstərilmiş, yubiley münasibətilə təşkil olunmuş zəngin kitab sərgisinə baxış keçirilmişdir.

Azərbaycan.- 2008.- 7 may.- S. 11.

Xalq qəzeti

2006

Heydər Əliyev muzeyinin açılışı

Sentyabrın 12-də Xırdalan qəsəbəsindəki Heydər parkında ulu öndərin adını daşıyan muzeyin təntənəli açılış mərasimi olmuşdur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev rəmzi açılışı bildirən lenti kəsdi.

Muzeyin direktoru Tükəzban Həsənova dövlətimizin başçısına məlumat verdi ki, 10 bölmədən ibarət muzey dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin irsinin təbliği, gənc nəslin bu irsdən yararlanması məqsədi ilə yaradılmışdır.

Burada ulu öndərin uşaqılıq və gənclik illərini, təhlükəsizlik orqanlarında fəaliyyətini, Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrünü, 1981-ci ildə Abşeron rayonuna gəlməsini, müstəqil Azərbaycan dövlətinə rəhbərlik illərini, kənd təsərrüfatının, sənayenin inkişafına, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına, ordu quruculuğuna, mədəniyyətə və idmana qayğısını, yeni neft strategiyasının həyata keçirilməsini, xarici ölkələrə rəsmi səfərlərini, tanınmış dövlət xadimləri və siyasətçilərlə görüşlərini, 2001-ci ildə Abşeron rayonunda istifadəyə verilən obyektlərin açılış mərasimində iştirakını əks etdirən çoxsaylı fotosəkil və eksponat toplanmışdır.

Muzeydə ümummillə liderin büstü də qoyulmuş, Abşeron rayonunda olmasını əks etdirən xüsusi fotoalbom hazırlanmışdır. Prezident İlham Əliyev muzeyin ayrı-ayrı guşələri ilə tanış oldu, fotosəkillərə, Qobu xalçaçılarının toxuduqları, üzərində ulu öndərin portreti olan xalçaya böyük maraqla tamaşa etdi.

Sonra dövlətimizin başçısı muzeyin xatirə kitabına ürək sözlərini yazdı:

“Heydər Əliyev muzeyində ulu öndərin həyat və fəaliyyətini əks etdirən fotosəkillər bir daha göstərir ki, bütün dövrlərdə Heydər Əliyev doğma xalqına sədaqətlə xidmət etmişdir. Müstəqil Azərbaycanın qurucusu Heydər Əliyev Abşeron rayonunun sosial-iqtisadi inkişafına böyük diqqət göstərmişdir.

Bu gün Abşeron rayonu uğurla inkişaf edir, burada quruculuq, abadlıq işləri sürətlə gedir. Əminəm ki, bundan sonra da abşeronlular, həmişə olduğu kimi, doğma Vətənimizin inkişafına öz töhfələrini verəcəklər.

İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

* * *

Rayon ictimaiyyəti adından xatirə olaraq Prezident İlham Əliyevə Hökməli xalçaçılarının toxuduqları, üzərində dövlətimizin başçısının portreti olan xalça təqdim edildi.

Xalq qəzeti.- 2006.- 13 sentyabr.- S. 2.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 20-də Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfərə gəlmişdir. Dövlətimizin başçısının şərəfinə Naxçıvan beynəlxalq hava limanında fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Prezident İlham Əliyevi hava limanında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Vasif Talıbov və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar. Milli geyimli oğlan və qız Prezidentə gül-çiçək təqdim etdilər.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Azərbaycan Prezidentinə raport verdi. Dövlətimizin başçısı fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi. Hava limanına gəlmiş minlərlə naxçıvanlı Prezident İlham Əliyevi hərərətlə salamladı.

Xalq qəzeti.- 2006.- 21 dekabr.- S. 2.

2007

Heydər Əliyev muzeyinin açılışı

Həmin gün Oğuz şəhərində ulu öndərin adını daşıyan muzeyin açılış mərasimi oldu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev rəmzi açılışı bildirən lenti kəsdi. Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, muzey görkəmli dövlət xadimi və siyasi xadim, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin irsinin təbliği, gənc nəslin bu irsdən yararlanması məqsədi ilə yaradılmışdır. Burada ulu öndərin uşaqlıq və gənclik illərini, ailə həyatını, Azərbaycana rəhbərliyinin hər iki dövrünü, kənd təsərrüfatının, sənayenin inkişafına, ordu quruculuğuna, mədəniyyətə və idmana qayğısını, “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasını, Bakı–Tbilisi–Ceyhan layihəsinin həyata keçirilməsini əks etdirən 240-a yaxın şəkil və eksponat, habelə ulu öndərin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərindən bəhs edən kitablar toplanmışdır. Dörd bölmədən ibarət olan muzeydə Prezident İlham Əliyevin 2005-ci ildə Oğuz rayonuna səfəri və burada keçirdiyi görüşlərə dair fotosəkillər də toplanmışdır.

Dövlətimizin başçısı muzeyin ayrı-ayrı guşələri ilə tanış oldu, muzeyin xatirə kitabına ürək sözlərini yazdı.

Xalq qəzeti.- 2007.- 2 mart.- S. 5.

Saatlıda Heydər Əliyevin abidəsi açılmışdır

Mayın 10-da Saatlıda ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsinin açılışı olmuşdur. Tədbir iştirakçıları öncə tamamilə yenidən qurulmuş Heydər Əliyev meydanında salınmış Şəhidlər Xiyabanını ziyarət etmiş, torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş Vətən oğullarının xatirəsini hörmətlə anmışlar. Sonra Heydər Əliyevin abidəsinin açılış mərasimi keçirilmişdir. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Vaqif Hüseynov abidənin örtüyünü açmışdır. Ümummilli liderin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunmuşdur. Abidə önünə əklil və gül-çiçək dəstələri qoyulmuşdur. V.Hüseynov dünya şöhrətli dahi şəxsiyyətin həyat və fəaliyyəti barədə danışmışdır. O demişdir ki, azərbaycançılıq ideyasının, milli həmrəyliyin, Azərbaycanın inkişaf modelinin formalaşmasında, ölkəmizin dünyaya inteqrasiyasında fenomen tarixi şəxsiyyət olan ulu öndərin rolu əvəzsizdir. Bizim hər birimiz haqlı olaraq fəxr etməli və qürur duymalıyıq ki, Heydər Əliyevin Azərbaycanında yaşayır, çalışır. Bu gün Azərbaycanımız əsl inkişaf yolundadır. Biz sabahımıza, gələcəyimizə ümummilli liderin siyasi kursunun ən layiqli davamçısı, ürəkdən inanıb etibar etdiyimiz ölkəmizin Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında gedirik. Heydər Əliyevin uzaqgörənliklə söylədiyi kimi, dahi rəhbərin axıra çatdıra bilmədiyi taleyüklü məsələləri, planları, işləri indi bizim köməyimiz və dəstəyimizlə İlham Əliyev həyata keçirir. Digər nətiqlər – Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin müavini, parlamentin deputatı Mübariz Qurbanlı, “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru Alqış Həsənoğlu, Yeni Azərbaycan Partiyası Saatlı rayon təşkilatının sədri Lütfəli Şıxəliyev, Saatlıda çıxan “Dönüş” qəzetinin baş redaktoru Qaçay Əhmədov da ulu öndərin uğurlu sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının gətirdiyi dividendlərdən bəhs edərək, bu siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən müvəffəqiyyətlə həyata keçirildiyini, xalqın qarşıdakı prezident seçkilərində də indiki

ölkə başçısını yeganə namizəd kimi dəstəkləyəcəklərini bildirmişlər.

Xalq qəzeti.- 2007.- 11 may.- S. 3.

Leyla Əliyeva: Əvəzəlməz adamların olmaması fikri ilə razı deyiləm, Heydər Əliyev əvəzsiz insan idi

Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyevin doğum günü onun şəxsiyyətinin, qeyri-adi bacarığının və bənzərsiz insani keyfiyyətlərinin miqyası barədə bir daha dərinlən düşünmək üçün fürsətdir. Dövlət xadimi və siyasi xadim istedadı, parlaq zəka və fenomenal yaddaş, geniş ürək, ədalətlik, sədaqət, uzaqgörənlik, sevmək qabiliyyəti və bir çox digər mənəvi xüsusiyyətlər bir insanın - Heydər Əliyevin simasında cəmləşmişdi. Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyevin nəvəsi, Heydər Əliyev Fondunun Rusiyadakı nümayəndəsi, Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutundakı Azərbaycan klubunun prezidenti Leyla Əliyeva AzərTAc-ın müxbirinə məxsusi müsahibəsində demişdir: “Babam haqqında xatirələrim o qədərdir ki, sözlə demək mümkün deyildir. Biz Moskvada görkəmli siyasətçi və dövlət xadimi Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş gecə keçirdik. Mən Heydər Əliyevin xatirə gecəsini məhz Moskvada, Rusiyada təşkil etmək istəyirdim. Düşünürəm ki, gecə yaxşı keçdi, mən onun fəaliyyəti barədə, ən əsası isə babam, doğma, yaxın və sevimli insan haqqında danışdım. O, mənə çox istəyir və həmişə deyirdi ki, nənəmə çox oxşayıram. Biz onunla saatlarla çox şey barədə söhbət edirdik. O, həqiqətən, qeyri-adi və valehedici insan, mənim üçün həm dost, həm baba, həm dəstək və həm də dayaq idi. Bir sözlə, o, mənim üçün hər şey idi və çox təəssüflər olsun ki, indi o, bizimlə deyildir. Ancaq onun, əslində, xilas etdiyi və yenidən yaratdığı Azərbaycan, onun bütün xeyirxah işlərini davam etdirən Heydər Əliyev Fondu yaşayır”.

Leyla Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun Moskvada necə fəaliyyət göstərəcəyi barədə də danışmışdır: “Biz xalqlarımız arasında dostluğun möhkəmləndirilməsi işinə hərtərəfli kömək edəcək, habelə Azərbaycanın mədəniyyətini, tarixini təbliğ edəcək, Rusiya cəmiyyətinə müasir Azərbaycanın reallıqlarını göstərəcəyik. Bizim gənclərimiz çox fəaldırlar, mən onlarla işləməyimə çox şadam, çünki hiss edirəm ki, onların ürəyi Azərbaycan xalqı üçün, doğma Azərbaycan üçün döyünür. Bu, çox xoşdur. Düşünürəm ki, biz birlikdə çox şeyə nail olacağıq”. Leyla Əliyeva vurğulamışdır ki, Heydər Əliyevin fəaliyyətindən bəhs edən bir çox kitablar yazılmışdır, lakin bu böyük şəxsiyyət barədə bir kitabda söhbət açmaq mümkün deyildir. O demişdir: “Biz xatirə gecəsinə gələnlərə ”Görkəmli insanların həyatı” seriyasından “Heydər Əliyev” kitabını payladıq. Düşünürəm ki, qonaqların əksəriyyəti Moskvada işlədiyi dövrdə böyük nüfuzla malik olmuş və xeyirxah işlər görmüş Heydər Əliyev haqqındakı bu kitabı artıq oxumuşlar. Bu kitabda Heydər Əliyev, əsasən, siyasi xadim və dövlət xadimi kimi təqdim olunur. Mənim isə öz ideyam var, ola bilsin, gələcəkdə Heydər Əliyev haqqında öz kitabımı yazmağa biləcəyəm. Onu baba, ailə başçısı kimi təqdim etmək, uşaqları ilə necə ünsiyyət bağlamasından söhbət açmaq istəyirəm. Çünki bu ayrıca tarix, onun qeyri-adi insan olmasını göstərən ayrıca böyük bir aləmdir. Bu barədə az adam bilir. O, çox xeyirxah, düzgün, ədalətli və güclü insan idi. O, bizimlə olanda elə bilirdik ki, arxamızda dağ var. Onunla ünsiyyətdən alınan zövqü sözlə izah etmək mümkün deyil, çünki bu insanla istənilən mövzuda danışmaq olurdu. Nə qədər məşğul olsa da həmişə mənim məktəb, universitet işlərimlə, dostlarımla maraqlanırdı. O, hər şeyi, hətta mənim dostlarımla tanışlarımla adlarını da bilirdi. Bəzən deyirlər ki, əvəzedilməz adamlar yoxdur, mən bu fikirlə razı deyiləm, Heydər Əliyev əvəzolunmaz insan idi.

Mükərrəmoğlu M.

Heydər Əliyev və kinematoqraf

Kinoşünas, əməkdar incəsənət xadimi Aydın Kazımzadənin bu adda yeni kitabı çapdan çıxmışdır. Azərbaycan kino sənətinin tədqiqatçılarından olan kinoşünas Aydın Kazımzadə milli kinomuzun tarixi və onun ayrı-ayrı problemləri ilə bağlı bir neçə kitabın müəllifidir. Onun yenidən çapdan çıxmış “Heydər Əliyev və kinematoqraf” kitabı isə ulu öndərin Azərbaycan kinosunun inkişafında çox mühüm xidmətlərindən bəhs edir. Kitabda milli kinomuzun hamisi olan ulu öndərin müxtəlif illərdə filmlərimizi senzuranın caynağından xilas etməsi, kino xadimlərimizin sosial vəziyyətinin yaxşılaşması, kinematoqrafın maddi-texniki bazasının möhkəmlənməsindəki xidmətləri öz dolğun həllini tapmışdır. Elə kitabda bunu kinomuzun məşhur xadimləri də etiraf edirlər. Kitab altı fəsildən ibarətdir. “Milli kinomuzun təəssübkeşi və hamisi”, “Heydər Əliyev kinematoqraf haqqında”, “Heydər Əliyev haqqında fikir və düşüncələr”, “Heydər Əliyev şəxsiyyəti milli qürur doğurur”, “Sovet kinematoqrafçılarının mübariz vəzifələri”, “Heydər Əliyev kursu ilə” adlı fəslərdə bu böyük şəxsiyyətin Azərbaycan kinosunun inkişafına və tərəqqisinə göstərdiyi qayğı konkret faktlarla əsaslandırılır. Kitabın elmi redaktoru sənətsünas alim Aydın Dadaşovdur. Aydın, səlist dillə oxuculara təqdim olunan bu kitab Heydər Əliyevin milli kinomuzun inkişafındakı xidmətlərini araşdıran ilk tədqiqat əsəridir.

Xalq qəzeti.- 2007.- 15 may.- S. 5.

Hökumət Evinə ümummilli lider Heydər Əliyevin büstü açılmışdır

Mayın 30-da Hökumət Evinin foyesində ümummilli lider Heydər Əliyevin büstünün təntənəli açılışı olmuşdur. Mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev mərasimdə çıxış edərək demişdir ki, bu gün Heydər Əliyevin büstü nazirliklərin və mühüm hökumət idarələrinin yerləşdiyi binada açılır. Burada artıq təmir və abadlıq işləri başa çatır. Paytaxtımızda aparılan tikinti və quruculuq işləri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu öndər buna böyük əhəmiyyət verir və icrasına şəxsən özü nəzarət edirdi. Ə.Qarayev xatırlatmışdır ki, bu gün ümummilli lider Heydər Əliyevin büstü təkcə burada deyil, Türkiyənin Bursa şəhərində də açılır. Sənaye və energetika naziri Natiq Əliyev, ombudsman Elmira Süleymanova və digər çıxış edənlər bu hadisənin əhəmiyyətini vurğulamışlar. Bildirilmişdir ki, biz yeniləşən Azərbaycanın tərəqqisinə görə borclu olduğumuz şəxsin büst və abidələrini ucaldırıq.

Mərasim iştirakçıları ümummilli lider Heydər Əliyevin heykəltəraş Ramiz Məmmədov və memar Nadir Əliyev tərəfindən yaradılmış büstü önünə güllər qoymuşlar. Mərasimdə Baş nazirin müavini Abid Şərifov, Milli Məclisin deputatları, nazirlər, ictimaiyyətin və KİV-in nümayəndələri iştirak etmişlər.

Xalq qəzeti.- 2007.- 31 may.- S. 8.

Əliyeva N.

**Heydər Əliyev Azərbaycan mədəniyyətinin və milli
mənəvi dəyərlərimizin böyük himayədarı, misilsiz
təbliğatçısı idi**

Mən Heydər Əliyevin türk xalqlarının mədəniyyətinin, tarixinin, milli-mənəvi dəyərlərinin təbliğinə bu dərəcədə dəstək verməsini görəndə çox maraqlandım. Onun həmin xəzinəyə dərinədən bələd olmasını görəndə isə marağım heyrətə çevrildi. Axı o, on illər boyu türkçülüyə və islamçılığa yad olan bir dövlətin ən yüksək vəzifəli siyasətçilərindən olmuşdu... Heydər Əliyev türk tarixinin fenomenal şəxsiyyətlərindəndir. İhsan Doğramacı tanınmış ictimai xadim bir dəfə görkəmli yazıçı, tanınmış ictimai-siyasi xadim İsmayıl Şıxlının stolunun üstündə dəftər vərəqi boyda, ağ-qara çəkilməmiş bir fotosəkil gördüm. Yazıçı şəkllə sükutlu bir maraq və diqqətlə baxırdı. O diqqət elə yalnız İsmayıl müəllimdə ola bilərdi. Mən də diqqətlə baxdım. Şəklın aşağısında yazılmışdı: “Heydər Əliyev Şuşada M.P.Vaqifin abidəsi önündə”. Diqqət yetirəndə yazıçının adı bir fotosəklə nə üçün bu qədər maraqla, düşüncələrlə baxdığının səbəbini anladım. Heydər Əliyev Vaqifin abidəsi önündə dayanmışdı. Abidə-şairin nəzərləri ona ehtirama gələn dövlət xadiminə elə dikilmişdi ki, sanki hər ikisi bu susmaqla danışırıldı. Fotoqraf, sözlün həqiqi mənasında, çox incə bir məqamı tutmuşdu. İsmayıl müəllim mənim də diqqətlə baxdığımı görüb dedi: “Heydər Əliyev Azərbaycan mədəniyyətinin, xüsusilə, ədəbiyyatımızın çox böyük təəssübkeşidir”. Etiraf edirəm ki, İsmayıl müəllim vəzifə sahibləri, hökumət adamları, siyasətçilər barədə tərifi söz deməkdə nəinki SSRİ-nin, bəlkə də dünyanın ən “xəsis” yazıçılardan idi. Amma... dedi.

Sonralar ulu öndərimizin həmin keyfiyyəti barədə dəqiq qiymətləndirmələri xalqımızın bütün dünyada tanınmış görkəmli sənətkarı Niyazidən, xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadədən və ən

nəhayət bu yazının əvvəlində sitat gətirdiyimiz dünya şöhrətli ictimai xadim İhsan Doğramacıdan eşitdim. Professor Doğramacı Heydər Əliyevin mədəniyyətə, tarixə, milli-mənəvi dəyərlərə ehtiramını və bələd olduğunu dilə gətirərkən ulu öndərimizin həmin keyfiyyətinin miqyasını daha da böyüdür, onun təkcə Azərbaycan xalqının deyil, bütün türk xalqlarının böyük oğlu olduğunu dilə gətirirdi. Heydər Əliyev bu qiyməti öz həyatı və fəaliyyəti ilə qazanmışdı. Mən burada bilərəkdən “öz fəaliyyəti ilə” deyil, “həyat və fəaliyyəti ilə” yazıram. Çünki Heydər Əliyevin təkcə fəaliyyəti deyil, həyatı da Azərbaycan xalqına, tariximizin dəqiq öyrənilib yazılmasına, ədəbiyyatımızın əsaslı tədqiqinə və təbliğinə, mədəniyyətimizin qorunmasına və inkişaf etdirilməsinə, milli-mənəvi dəyərlərin mühafizəsinə və təhriflərdən xilas edilməsinə həsr edilmişdi. Mən bir dəfə bu məsələdən məhz bu şəkildə danışanda siyasətçilərdən biri etiraz etdi ki, yox, Heydər Əliyevin ən böyük xidməti dünya şöhrətli siyasətçi kimi ötən əsrin 70-80-ci illərində Azərbaycanı misilsiz bir inkişaf yoluna çıxarması, 90-cı illərdə isə milli dövlətçiliyimizi məhv olmaqdan xilas etməsidir. Mənim siyasətçi opponentimə cavabım çox qısa idi: “Heydər Əliyev təkcə siyasətçi yox, həm də görkəmli dövlət xadimi olduğuna görə, uzun illər dövlət başçısı vəzifəsində çalışdığına görə yuxarıda qeyd etdiyimiz keyfiyyətlər onun həyatının mənalardan birinə çevrilmişdi”.

Ulu öndərin həyatının mənasına çevrilən həmin fəaliyyət sahəsinin bəzi məqamlarını yada salaq. Əlbəttə, bu mövzuda qələmə alınan yazılarda formalaşmış ənənəni biz də davam etdirərək, əvvəlcə Heydər Əliyevin 1969-82-ci illərdə ölkəmizə rəhbərlik etdiyi dövrü yada salaq. İnsan yaranandan bu günə kimi olan bütün tarixi əhatə edən Azərbaycan ərazisi çox müxtəlif şaxəli tarix və mədəniyyət abidələri ilə zəngindir. Ümummilli liderimizin təbirincə, bu abidələr xalqın ruhunu özündə əks etdirən tarixdir, onun keçmişinin və müasir dövrünün salnaməsidir, ulularımızın böyük əməyinin təcəssümüdür. Eyni

zamanda, abidələr xalqın müxtəlif inkişaf mərhələlərində onun mənəvi səviyyəsinin təzahürüdür. Bütün bunları bu şəkildə dəyərləndirən Heydər Əliyev 1969-cu ilin yayından başlayaraq partiyanın qarşıya qoyduğu kolxoz-sovxoz, təsərrüfat, sənaye məsələləri ilə eyni zamanda millətin tarixinin və mədəniyyətinin öyrənilməsinə, tədqiqinə, inkişafına və təbliğinə böyük önəm verməyə başladı.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda təxminən 9 minə yaxın tarix və mədəniyyət abidəsi mövcuddur. Həmin abidələrin mühafizə olunub gələcək nəsillərə çatdırılmasında ən böyük işlər məhz 1969-82-ci illərdə görülmüşdür. Həmin illərdə İçərişəhər Dövlət Tarix-Memarlıq, Qəbələ Dövlət Tarix-Bədii, Lahıc Dövlət Tarix-Mədəniyyət və başqa qoruqlar, muzeylər yaradılmışdı. Məlum məsələdir ki, həmin illərdə abidələrin mühafizəsi, bərpa və istifadəsi Mədəniyyət Nazirliyinin Tarix və Mədəniyyət Abidələrinin Mühafizəsi və İstifadəsi Baş İdarəsi tərəfindən həyata keçirilirdi. Bu idarənin ölkə ərazisindəki minlərlə abidənin mühafizəsini təşkil etməkdə çətinlik çəkdiyini görən Heydər Əliyev müttəfiq respublikalar arasında ilk dəfə (və sonuncu olaraq) Azərbaycanda Tarix və Mədəniyyət Abidələrinin Mühafizəsi və Bərpa Komitəsinin yaradılmasına nail oldu. 1969-82-ci illərdə Azərbaycanda 52 memarlıq abidəsində və bir çox dini ibadət yerlərində bərpa işləri aparıldı, 650-dən çox tarixi və mədəniyyət abidəsinin vahid şəkildə yüksək səviyyəli pasportu hazırlandı. Qobustan Arxeoloji Qoruğunda, “Atəşgah” məbədidə, Əmircan məscidində və Təzəpirdə geniş miqyaslı bərpa işləri aparıldı. İçərişəhərin ilkin görkəminə qaytarılması üçün “Bərpaçı” Elm-İstehsalat Birliyi yaradıldı. Qədim Karvansara və digər tikililər torpağın altından çıxarılıb bərpa olundu.

“Bizim ziyalıların, mədəniyyət xadimlərinin, elm xadimlərinin cəmiyyətdəki hörmətini qaldırmaq lazımdır. Çünki xalq həmişə öz ziyalıları, öz mədəni irsi, öz elmi ilə tanınır. Şübhəsiz ki, xalqın tarixində sərkərdələrin də, siyasətçilərin də böyük rolu

vardır. Ancaq xalq həmişə mədəniyyəti, elmi ilə tanınıb və keçmiş tariximiz də bunu sübut edir” — deyən Heydər Əliyev 70-ci illərdə Azərbaycan paytaxtında və digər şəhər və rayonlarımızda tanınmış mədəniyyət, ədəbiyyat və elm xadimlərinin abidələrinin ucaldılmasına nail olurdu. Böyük öndərin həmin siyasətinin nəticəsi idi ki, 70-ci illərdə Məşədi Əzizbəyovun, Nəriman Nərimanovun, Qəzənfər Musabəyovun, İmadəddin Nəsiminin, Cəfər Cabbarlının, Hüseyn Cavidin, Mehdi Hüseynzadənin, Səttar Bəhlulzadənin və başqa görkəmli soydaşlarımızın abidəsi qoyulmuşdu. 1976-cı ildə Şuşanın sosial-iqtisadi inkişafı haqqında qərar qəbul ediləndən sonra bu şəhərdə Xan qızı Natəvanın abidəsi ucaldıldı. Bu illərdə Bakıda və başqa şəhərlərdə çoxlu sayda tarix-diyarşünaslıq muzeyləri, Səməd Vurğunun, Cəfər Cabbarlının, Üzeyir Hacıbəyovun, Bülbülün ev muzeyləri yaradıldı. Məxsusi bir qərarla repressiya qurbanlarının — əvvəl Mikayıl Müşfiq və Hüseyn Cavidin ev muzeyləri yaradıldı. Sonralar Heydər Əliyev 70-ci illəri yada salaraq deyirdi: “Biz 1973-cü ildə böyük şairimiz İmadəddin Nəsiminin 600 illik yubileyini yüksək səviyyədə qeyd etdik. Adını əbədiləşdirməkdən ötrü Bakının mərkəzi küçələrindən birində Nəsiminin heykəlini ucaldıq, rayonlardan birinə, bir sıra kolxoz və sovxozlara, institut və məktəblərə, küçələrə onun adını verdik. Açığını deyim ki, Nəsiminin məzarını da Azərbaycanda ziyarət etmək arzum olub. Mən Suriya səfərimdə — Hələb şəhərində Nəsiminin məzarını ziyarət etdim, onun nəslindən olan adamlarla görüşdüm. Düzü, Nəsiminin məzarının yaxşı səviyyədə saxlanması, mühafizə olunması məni bu fikrimdən daşıdırdı. Xalqımın mənəvi pasportu olan Nizamiyə gəlinə isə, biz onun irsinin öyrənilib tədqiq edilməsi, 840 illik yubileyinin beynəlxalq səviyyədə keçirilməsi, elmə və xalqa məlum olmayan əsərlərinin axtarılıb tapılması üçün dövlət səviyyəli qərarlar qəbul etmişdik”... Ulu öndər mədəniyyətin digər sahələri kimi teatra da böyük diqqət və maraq göstərirdi. Onun tövsiyə və tapşırıqları, eləcə də şəxsi nəzarəti altında respublikanın əkasər rayon və şəhərlərində

müxtəlif teatrlar açılmış, həmin teatrların əksəriyyəti üçün yeni binalar tikilmişdi. Maraqlı cəhət o idi ki, təsərrüfat-sənaye işlərinin başdan aşdığı 70-ci illərdə Heydər Əliyev tez-tez teatr tamaşalarına gedir, incəsənət xadimləri ilə görüşür, dövlət məmurlarının da dövrü olaraq teatra-konsertə getməsinə tələb edirdi. Ölkədə çox yüksək bir mədəni ab-hava yaranmışdı. 1974-cü ilin iyun ayında Azərbaycan Dövlət Dram Teatrının 100 illik yubiley mərasimində çıxış edən ulu öndər demişdi: "...Şərqdə ilk teatr olan Azərbaycan teatrı maarifçilik və azadlıq ideyalarının carçısına çevrildi, köhnə dünyanı dağıdıb alt-üst etməkdə mühüm rol oynadı. O zamanın qatı qaranlığını yararaq parlaq gələcəyə yol açan, insanların şüurunu, qəlbini oyadan, onları azadlıq, səadət naminə hünərlər göstərməyə ruhlandırان bir məşəl idi. Görkəmli mədəniyyət xadimləri Mirzə Fətəli Axundov, Həsən bəy Zərdabi, Nəcəf bəy Vəzirov, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, Nəriman Nərimanov, Cəlil Məmmədquluzadə, Üzeyir Hacıbəyov ilk dərin şırım açaraq Azərbaycan teatr sənətinin toxumunu səpmiş, onun cüvətilərini köhnə dövrün şiddətli qasırgılarından hifz edib qorumuşdular". 1970-82-ci illərdə Heydər Əliyev Azərbaycan mədəniyyət və elm xadimlərinin 10-dan çox nümayəndəsinə Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adı verilməsinə nail oldu. Süleyman Rəhimov, Süleyman Rüstəm, Rəsul Rza, Mirzə İbrahimov, Fikrət Əmirov, Qara Qarayev, Niyazi, Rəşid Behbudov, Mustafa Topçubaşov, Mikayıl Hüseynov kimi görkəmli Azərbaycan övladları həmin böyük ada məhz Heydər Əliyevin sayəsində layiq görülmüşdülər. Doğrudur, onlar həqiqətən bu ada layiq idilər. Ancaq həmin illərdə Kremldə bir çox siyasətçilər türk övladlarının o qədər də irəli getməsinə istəmərdilər. Ona görə də ən yüksək ada layiq olan sənətkarlarımız belə diqqətdən kənar qalırdı. Heydər Əliyevin qüdrəti də məhz həmin diqqətdən kənar qalan soydaşlarımızın diqqət mərkəzinə gətirilməsi idi. Məhz həmin qüdrətin nəticəsi idi ki, xalqımızın görkəmli mədəniyyət xadimlərindən Mehdi Məmmədov, Müslüm Maqomayev, Soltan Hacıbəyov, İsmayıl

Osmanlı, İsmayıl Dağıstanlı, Rauf Hacıyev, Zeynəb Xanlarova, Fidan Qasımova, Fərhad Bədəlbəyli, Lütfiyar İmanov və Arif Məlikov kimi sənət ulduzları SSRİ xalq artisti, Tahir Salahov isə SSRİ xalq rəssamı fəxri adına layiq görülmüşdü. Mənim yaxşı yadımdadır, ulu öndərimiz hələ Azərbaycana birinci dəfə rəhbərlik etdiyi illərdə azərbaycançılıq ideyasına böyük önəm verir, dünyanın hər yerində olan soydaşlarımızla əlaqələr qurulmasına çalışır, xüsusən, Cənub mövzusunun gündəlikdən düşməsinə yol vermirdi. Məhz həmin istəyin nəticəsi idi ki, 70-ci illərdə Bakıda yaşayan cənublu şair və yazıçıların yaradıcılığına yüksək qiymət verilirdi. O illərdə ulu öndərin təklifi ilə Balas Azəroğlu Yazıçılar İttifaqının katibi seçilmiş, ona Azərbaycanın xalq şairi fəxri adı verilmişdi. Mədinə Gülgün, Əli Tudə, Söhrab Tahir, Hökumə Billuri kimi qələm sahiblərinin yaradıcılığının geniş şəkildə təbliğ olunması üçün xüsusi göstərişlər verilmişdi. Kinematoqrafiya, xalçaçılıq, rəngkarlıq, dekorativ-tətbiqi sənət, heykəltaraşlıq — ümumiyyətlə, mədəniyyət və incəsənətin elə bir sahəsi yox idi ki, Heydər Əliyevin qayğısı ilə əhatə olunmasın. O, gah yazıçıların qurultayında iştirak edir, bəstəkarların yaradıcılıq gecəsinə gəlir, gah heykəltaraşlardan hansınısa emalatxanasına gedir, gah da mədəniyyət və incəsənət xadimlərinə orden və medallar verirdi. Ən çox sevdiyi iş isə teatr tamaşasından və ya konsertdən sonra səhnə arxasına keçərək yaradıcı heyətlə görüşüb hal-əhval tutaraq, ifasına qiymət verməsi idi. SSRİ xalq artisti Zeynəb Xanlarova Heydər Əliyevin həmin addımları barədə deyirdi: “Mən elə bilirdim ki, Heydər Əliyev yalnız Azərbaycan musiqisini dərindən bildiyinə görə bizim ifamızı düzgün qiymətləndirir. Sonralar onun Azərbaycana qastrola gəlmiş əcnəbi incəsənət ustalarının ifasına qiymət verməsini görəndə isə düşündüm ki, Heydər müəllim, ümumiyyətlə, incəsənətin xiridarıdır”. SSRİ xalq artisti Müslüm Maqomayev isə həmin məqamı başqa cür ifadə etmişdi: “Heydər Əliyev bizim ifamızı bizdən yaxşı duyur”. Əlbəttə, bütün bunlar böyük dövlət xadiminə Tanrının verdiyi yüksək keyfiyyətlər idi. Ancaq aqillər deyiblər

ki, Tanrı hamıya istedad və qabiliyyət vermişdir. Həmin istedad və bacarığı hərtərəfli şəkildə inkişaf etdirib cəmiyyətin sərvətinə çevirmək isə hamıya müəssər olmur. Bunun öhdəsindən ancaq Heydər Əliyev kimi fenomenal şəxsiyyət gələ bilərdi. Heydər Əliyevin Azərbaycan mədəniyyətinə və milli-mənəvi dəyərlərimizə misilsiz himayədarlıq etməsinin ikinci mərhələsi onun 1993-cü ilin yayında ölkə rəhbərliyinə ikinci dəfə qayıdışından sonra başladı. Bu mərhələ barədə söz açmazdan əvvəl qeyd edək ki, ulu öndərin 1969-82-ci illərdə Azərbaycanda yaratdığı bütün ənənələr kimi mədəniyyətə dövlət qayğısı da sonralar yaddan çıxmış, bu sahə demək olar ki, unudulmuşdu. Əbdürrəhman Vəzirov, Ayaz Mütəllibov və Əbülfəz Elçibəy ölkəyə rəhbərlik etdikləri dövrdə öz hakimiyyətlərini qorumaqdan başqa heç nə düşünə bilmirdilər. Ona görə də bütöv xalq, o cümlədən də elm, incəsənət, mədəniyyət xadimləri Heydər Əliyevin siyasi olimpə qayıdışını çox böyük səbirsizliklə gözləyirdi. Hələ 1992-ci ilin yanvarında ulu öndərin Naxçıvandakı otağında olan tribun şairimiz Xəlil Rza Ulutürk “Azadlıq Allahı tək əyləşib öz yerində” — misrası ilə başlayan “Heydər dədə — Atatürk” şeirində yazırdı: “Dörd tərəf qar-qiyamət, sərt qış... O, güllü yazdır. Dinc, mülayim səsi də qaynar bir ehtirasdır. Ərzrundan Xəzərə şığıyan Xan Arazdır, Uçur nəhr əzəmətli Heydər dədə — Atatürk”.

Ulu öndərin millətə qurtuluş gətirən qayıdışından sonra isə məşhur publisist Elmira Axundova “Pravda” qəzetində (4 avqust, 1993-cü il) “Əliyevin qayıdışı” adlı mükəmməl bir analitik yazı vermişdi. Həmin məqalədən rıqqətə gələn şair Həmid Abbas cəmi iki gün sonra — avqustun 5-də “Qayıdışın mübarək” adlı şeirində yazırdı: “Qar, boran ötüşdü, dayandı külək, Boylandı Günəşə milyon gül-çiçək. Bu isti nəfəsi duydu daş, kəsək, İkiçə söz dedi sinəmdə
ürək:

Qayıdışın mübarək!" Bu, millətin başının üstünü kəsdirən dərd-bəlanın — qar-boranın ötüşməsinə, ölkəyə qan iyi gətirən

küləklərin ötüşməsinə vətəndaş münasibəti idi. Diqqət yetirin, 9 bəndlik şeirin heç yerində Heydər Əliyevin adı çəkilmir. Ona görə də bu şeir Azərbaycana, xalqımıza gözaydınlığı vermək, mübarəkbadlıq etmək kimi səslənirdi: “Ey Vətən, ey xalq, sənə qurtuluş gətirən böyük qayıdışın mübarək!” Bu qayıdışa sevinən bütün soydaşlarımız haqlı idilər. Çünki Heydər Əliyevin qayıdışı ilə Azərbaycan dövləti və dövlətçiliyi məhv olmaqdan qurtuldu, xalqımız vətəndaş müharibəsindən xilas oldu, elm, incəsənət, ədəbiyyat və mədəniyyətimiz xaos və anarxiya girdabından çıxdı. Bütün bunları indi dilə gətirmək çox asandır. Heydər Əliyevin bu bəlaları dəf etmək üçün təkbaşına mübarizəyə girişdiyi illərin dəhşətləri isə çox dözülməz idi. Amma, tarixin bütün dövrlərində, bütün ölkələrdə olduğu kimi, 1993-cü ilin yayında Azərbaycanda da lider qətiyyəti, öndər səriştəsi milləti ağ günə çıxardı. Həmin illər Bəxtiyar Vahabzadə demişdi ki, Azərbaycan xalqının dövləti ilə, dövlətçiliyi ilə bərabər ədəbiyyatı, mədəniyyəti də xilas oldu. Xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdan ulu öndər ölkədə ictimai-siyasi, iqtisadi, ideoloji-mənəvi həyatın normallaşmasına nail olmaqla yanaşı, ölkəyə birinci dəfə rəhbərlik etdiyi dövrdəki bir çox ənənələri yenidən canlandırırdı. “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanının 1300, Məhəmməd Füzulinin 500 illik yubileyləri ilk baxışda yubiley tədbiri idi. Amma əslində Heydər Əliyev həmin tədbirləri Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün çox mühüm bir vasitə kimi düşünmüşdü və öz istəyinə nail oldu. Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə gəlməsi müstəqil Azərbaycanın mədəniyyəti qarşısında geniş inkişaf üfüqləri açdı. Ulu öndər belə düşünürdü ki, müstəqilliyi əldə etmək nə qədər vacib olsa da, həmin müstəqilliyin ömrünü uzun edə biləcək nəslin yetişdirilməsi ondan ikiqat çox vacibdir: “Bu isə gənc nəslin fiziki cəhətdən sağlam, mənəvi cəhətdən zəngin, elmi-intellektual cəhətdən inkişaf etmiş, ən başlıcası, Azərbaycan tarixini, mədəniyyətimizi, ədəbiyyatımızı dərinləndirən bir vətəndaş kimi yetişməsi

nəticəsində mükün olacaqdır”. Heydər Əliyev 70-ci illərdə gündəliyə gətirdiyi Azərbaycan dili məsələsini hakimiyyətə qayıdışının ilk illərində yenidən canlandırdı.

Heydər Əliyevin qayıdışı Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi aparıcı rolunu təmin etdi, təhsilin, elmin, ədəbiyyatın, ümumən, mədəniyyətin inkişafına dövlət tərəfindən maksimum şərait yaradıldı, milli mədəniyyətimizin daşıyıcıları olan sahə mütəxəssislərinin sosial-rifah halının yaxşılaşdırılması üçün mühüm dövlət tədbirləri reallaşdırıldı. Onlarca ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinə fəxri adlar verilməsi, gənc istedadlara və yaşlı nəslə mənsub təcrübəli sənətkarlara Prezident təqaüdləri ayrılması, test imtahanları zamanı dövlət ali məktəblərinə yüksək balla daxil olan tələbələrə Prezident təqaüdü verilməsi, xaricdə təhsil alan gənclərin dövlət qayğısı ilə əhatə olunması müstəqil Azərbaycan elminin və mədəniyyətinin inkişafına göstərilən böyük qayğı və diqqətin təzahürüdür. Azərbaycan xalqı məmnundur ki, ulu öndərin siyasi kursunu çox böyük uğurla davam etdirən cənab Prezident İlham Əliyev də cəmiyyət həyatının digər sahələrində olduğu kimi mədəniyyətə və milli mənəvi dəyərlərə münasibətdə də Heydər Əliyev yolunu davam etdirir. Daha bir fəxr etməli məqam ondan ibarətdir ki, ümummilli liderimizin adını daşıyan Heydər Əliyev Fondu, xüsusən, fondun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva da tariximizə və mədəniyyətimizə çox böyük ehtiramla yanaşır. Bilavasitə onun təşəbbüsü ilə “Qarabağ xanəndələri” albom-kitabı buraxılmış, Bakıda Muğam Mərkəzinin təməli qoyulmuş, dünyanın müxtəlif ölkələrində görkəmli Azərbaycan sənətkarlarının yubileyləri keçirilmiş, Qobustan qayaüstü rəsmləri və İçərişəhər Qoruq Muzeyi YUNESKO-nun mühafizə olunan mədəni irs siyahısına salınmışdır.

Bütün bunlar müasir Azərbaycan tarixinin “Heydər Əliyev epoxası” adlı konkret bir dövrünün həqiqətləridir. O həqiqətlər ki, onlardan bütün dünya danışır, dostlarımız sevinir, düşmənlərimiz

xar olurlar. O həqiqətlər ki, hər biri Azərbaycan xalqının və dövlətimizin xidmətində müstəsna rol oynamışdır. O həqiqətlərin adı Heydər Əliyev məktəbidir. Bizim hər birimizin öyrəndiyimiz məktəb.

Xalq qəzeti.- 2007.- 11 dekabr.- S. 4.

**Vaşinqtonda Türkiyə və Azərbaycan musiqisi
axşamında ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə
həsr olunmuş əsər səslənmişdir**

Azərbaycan–Türkiyə İş Adamları Birliyinin (ATİB) ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilmiş məlumata görə, Vaşinqtonda keçirilmiş “Azərbaycan–Türkiyə–ABŞ əlaqələri və onların Avrasiya üçün əhəmiyyəti” mövzusunda beynəlxalq konfrans “Mayflower Hotel”də Türkiyə və Azərbaycan musiqisi axşamı ilə yekunlaşmışdır.

Tədbirdə Bakı Musiqi Akademiyasının dosenti, əməkdar artist Murad Hüseynovun ifasında Qara Qarayev, Adil Bəbirov, Tofiq Quliyev, Fərhad Bədəlbəyli, Vəlif Adıgözəlov və Volfqanq Amadey Motsartın əsərləri səslənmişdir. M.Hüseynov Azər Dadaşov tərəfindən bəstələnmiş və ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin xatirəsinə ithaf olunmuş əsəri ilk dəfə ifa etmişdir.

Konserti Türkiyənin məşhur pianoçusu və bəstəkarı Fahir Atakoğlu və “Grammy” mükafatı laureatları Horasio Hernandes və Con Benites davam etdirmişlər.

Tamaşaçılar tərəfindən maraqla qarşılanan konsertdə Vaşinqtona səfər etmiş Azərbaycan və Türkiyə nümayəndə heyətinin üzvləri, o cümlədən, Türkiyə Respublikasının sabiq xarici işlər naziri Hikmət Çətin, Azərbaycan Respublikası Milli Məclis sədrinin müavini Valeh Ələsgərov, xarici işlər nazirinin müavini Hafiz Paşayev, ATİB idarə heyətinin sədri Əhməd Erentok və başqaları iştirak etmişlər.

2008

Həsənov H.

**Ümummilli liderimiz milli-mənəvi dəyərlərimizi məhv
olmaq təhlükəsindən xilas etdi**

Bu gün nəinki Azərbaycanın, bütün dünya azərbaycanlılarının öyündüyü Heydər Əliyev həmişə Azərbaycan ilə, azərbaycanlı olmağı ilə fəxr edirdi. Hələ SSRİ dövründə nüfuzu və şöhrəti ilə ittifaq miqyasına sığmayan ümummilli liderimiz Azərbaycan adlı bir məmləkəti mərhələ-mərhələ dünyaya tanıtdı. Onun zəngin mədəniyyətini, tarixini, milli dəyərlərini başqa millətlərə çatdırmağa başladı.

Düzü bu idi ki, hələ o zamanlardan Azərbaycanı Heydər Əliyevlə tanıyırdılar. Bu adlar qoşa çəkilirdi. Əgər gürcülər Stalin dövründən SSRİ xalqlarının yaddaşında qalmışdısa, ermənilərin apardığı təbliğat nəticəsində bir qafqazlı obrazı formalaşmışdı. Doğrudur, Qafqazı tanıyan, bu xalqlara bələd olan alimlər yaxşı bilirdilər ki, ermənilərin Qafqaz xalqlarına heç uzaq qohumluğu da yoxdur. Amma erməni təbliğatı öz işini görürdü. “Qafqazlıyam”, – deyəndə erməni, yoxsa gürcü olduğumuzu soruşurdular. Heydər Əliyev Azərbaycan KP MK-nin birinci katibi olandan sonra vəziyyət tamam dəyişdi. “Bakıdanam, Azərbaycandanam”, — deyəndə müsahibimiz dərhal Heydər Əliyevin adını çəkirdi.

Məsələnin başqa tərəfi də vardı. Vaxtı ilə Heydər Əliyevin ailəsində — evində qonaq olmuş adamlar — təbii ki, onların

əksəriyyəti tanınmış şəxsiyyətlər idilər — ideal bir Azərbaycan ailəsindən, azərbaycanlı süfrəsindən məhəbbətlə söz açırdılar. İlk baxışda burada qeyri-adi heç nə yoxdur. Qonaq həmişə əziz olub. Ancaq diqqət yetirsək görürük ki, burada çox incə bir məqam var. Həmin “qonaqlar” Heydər Əliyev ailəsinin qonaqpərvərliyindən danışa-danışa Azərbaycan adət-ənənəsini, Azərbaycan süfrəsini təbliğ edirdilər. Bu isə, bütövlükdə Azərbaycanın təbliği idi.

Ümummillə liderimiz birinci dəfə hakimiyyətdə olduğu illərdə çox dəyərlərimiz yenidən həyata “vəsiqə aldı”. Məsələn bunda idi ki, 1969-cu ilə qədər dil məsələsi üstündə, Novruz bayramının keçirilməsi ilə bağlı çox ziyalılarımızın başı “ağrımışdı”. Çünki onlar imperiya siyasətinin əsl, gizli mahiyyətinə varmadan, millə adət-ənənələrə SSRİ və respublika konstitusiyalarının verdiyi imkanlar çərçivəsində əməl etməyə çalışırdılar. Amma bu millilik imperiyanın sərt təkisi ilə qarşılanırdı. İmperiya belələrini müxtəlif yollarla əzirdi, millə bayramların qeyd olunmasına isə ciddi qadağalar qoyulurdu.

Böyük öndər isə fərqli yol tuturdu. Məsələn, tezliklə Azərbaycan cəmiyyəti xəbər tutdu ki, Heydər Əliyevin ailəsində Novruz bayramı çox yüksək, təmtəraqlı, adət-ənənəmizə uyğun keçirilir. Məhz elə buna görə də Novruz bayramını gizləndə də keçirməkdən ehtiyat edən məmurların da indi evində Novruz xonçası bəzədilirdi. Beləliklə, həmin illərdə tədricən respublikamızın hər yerində bu bayram qeyd edilməyə başlandı. Gah Yaz bayramı, gah Bahar bayramı, nəhayət, öz adı ilə Novruz bayramı kimi adlandırılmağa başlandı. Demə, bu iş üçün nə qərar lazım imiş, nə də göstəriş.

Elə məsələlər vardı ki, o, doğrudan da hüquqi sənəd tələb edir. Məsələn, Azərbaycanın dövlət dilinin tətbiq edilməsi. Doğrudur, bu məsələnin qanunda əks olunması bir az gec oldu. Çünki, o zaman ayrılıqda bir respublika məsələ qaldıra bilməzdi ki, mən Konstitusiyamda belə bir dəyişiklik etmək istəyirəm. Buna 1978-ci ildə şərait yarandı. Təbii ki, Moskvanın göstərişi ilə Azərbaycan SSR Konstitusiyasında dövlət dilinin rus dili olması

təsbit edilməliydi. Amma ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin gərgin zəhməti, nüfuzu hesabına Əsas Qanunumuzun 73-cü maddəsində belə bir müddəa əksini tapdı: “Azərbaycan SSR-in dövlət dili Azərbaycan dilidir”. İmperiyanın tam ruslaşdırma siyasətinə keçdiyi bir dövrdə bunu etmək həqiqətən böyük qəhrəmanlıq idi.

Bu çətinliyi bir neçə məsələ özündə şərtləndirirdi. Əvvəla imperiya rəhbərləri Azərbaycan türklərinin coşğunluğunu yaxşı bilirdi. Bilirdi ki, yüz illərdən bəridir bu xalqın torpağına, sərvətinə təcavüz edib, istədiklərini ala bilsələr də, onların yaddaşına təcavüz edə bilməyiblər. İndi Konstitusiyada dövlət dilinin Azərbaycan dili kimi təsbit olunması millətin oyanışının yeni mərhələsi olacaqdı. Sonrası bilirdilər ki, son illər bu məsələ Azərbaycanda artıq bir neçə dəfə qabardılıb. Deməli, bu məsələ bir-iki nəfəri yox, respublika ictimaiyyətini narahat edən məsələdir. Nəhayət, 1970-1980-ci illər elə bir dövr idi ki, Azərbaycan sürətlə inkişaf edirdi. Milli ruh oyanmışdı. Belə ruhlu qabaqcıl ziyalılar respublika rəhbəri Heydər Əliyev tərəfindən müdafiə olunurdular. Odur ki, SSRİ-nin türk respublikaları Azərbaycana, onun rəhbərinə qıbləgah kimi baxırdılar. Bu fikri sözgəlişi gətirmədik. Rəsul Rzanın dəfn mərasimində Orta Asiyadan gəlmiş nümayəndə heyətlərindən birinin rəhbəri ümummilli liderimizə belə demişdir: “Yoldaş Əliyev, biz Azərbaycana qıbləmiz kimi baxırıq. Bunu siz etdiniz”.

Ailədə də, cəmiyyətdə də belədir ki, hər kəs rəhbərin sözünü, göstərişini əsas götürür. Şagird, tələbə müəlliminə bənzəmək istəyir. Uşaq valideyninin, müəlliminin sözünü, hərəkətini ən düzgün sayır. Odur ki, həmin illərdə Heydər Əliyevin hər sözü, hərəkəti cəmiyyətdə əksini tapırdı. 1970-ci illərdə Novruz bayramı ərəfəsində Şıx çimərliyi səmtində — “Dostluq” parkında iməcilik keçirilərkən, Heydər Əliyev yazıçıların yanına gəlir, onlarla söhbətləşir, zarafat edir, deyib-gülür. Şair Qabil soruşur:

- Yoldaş Əliyev, Siz azərbaycanca nə gözəl danışırsınız! Heydər Əliyev gülümsünüb, cavab verir:

- Qabil, sən niyə mənim rusca gözəl danışmağıma təəccüb etməsən, azərbaycanca danışmağıma təəccüb edirsən? Bu dil mənim ana dilimdir, mən bu dili bilməliyəm! Eləcə də hamımız bilməliyik!

O zaman bu söhbətin əks-sədası böyük oldu. Xüsusən, Heydər Əliyevin iclaslarda təmiz Azərbaycan dilində danışması dilini unutmuş məmurları silkələdi. Odur ki, insanlar dövlət idarələrinə müraciət edəndə artıq sıxılmaz, çəkinmir, öz dilində - Azərbaycan dilində müraciət edirdilər. Bu isə öz-özlüyündə milli ruhumuzu yüksəldirdi.

Heydər Əliyev öz xalqını yaxşı tanıyırdı. Onun çılğın nümayəndələrini, qanı coşanları çəkib saxlayır, imperiyanın cəza məşinlarından qoruyur, imperiyanın öz siyasəti ilə onun dəyərlərini bərpa edir, cəmiyyətin ümumi inkişafına nail olurdu. Bu faktdır ki, işğalçılar həmişə azərbaycanlıların hüquqlarını tapdayıblar, sərvətlərini talayıblar, dilini, tarixini unutturmağa çalışıblar. Ancaq xalqımız bu qovğalardan çıxıb. Onun mübarizlik ruhunu, azadlıq eşqini söndürə bilməyiblər. Xalqımızın böyüklüyü, yenilməzliyi də bundadır ki, bu uzun illərdə tarixini, dilini, dinini, milli-mənəvi dəyərlərini, onların saflığını qoruyub saxlayıb. Əlbəttə, belə işlərdə xalqın tarixi - qan yaddaşı mühüm rol oynayıb. Sıxıntılar, təzyiqlər içində olsa da, gənc nəsə kimliklərini aşırıblar, bununla da, tarixi və milli-mənəvi dəyərlərini yaşadıblar. Qeyd etdiyimiz kimi, birinci dəfə Azərbaycana rəhbərlik edəndə Heydər Əliyev bu istiqamətdə çox böyük işlər gördü. Amma ötən əsrin sonunda - müstəqilliyimizi əldə edəndən sonra hakimiyyəti zəbt edənlər bu dəyərləri qiymətləndirə bilmədilər, daha doğrusu, onları başqa məsələlər düşündürürdü, milli ənənələri qoruyub-yaşatmaq gücündə deyildilər. Xalqdan uzaq olan qüvvələr xalq mənafeyini, tarixi və milli dəyərləri qoruya bilməzdilər. Ancaq şüarçılıq vardı. Bu isə laqeydlikdən bəstər idi. Nə böyüyün yeri bilinirdi, nə kiçiyin. Nə ağsaqqal sözü eşidilirdi, nə ağbirçəyə hörmət qoyulurdu. Dövlətin idarə olunmasında da vəziyyət beləydi. Müdafiə naziri və yaxud

hansısa bir hərbi hissənin komandiri Ali Baş Komandanın əmrini eşitmirdi, hətta ona hədə-qorxu gəlirdi. Aşağı dövlət strukturlarının rəhbərləri Prezidentə “dərs” verir, ona tabe olmaqdan imtina edir, itaətsizlik göstərirdilər. Odur ki, həm dövlətçilik, həm də milli əənələr itirilirdi. Sonda isə Azərbaycanın büsbütün məhv olmaq təhlükəsi yarandı.

1993-cü ilin iyun ayının əvvəlləri ölkədə vəziyyət belə idi. Artıq ölkəni xilas etmək ümidi itirilməkdəydi. Odur ki, xalq özü öz başına çarə qılmalıydı. Özünə rəhbər, lider seçməliydi. Bu seçimdə xalqa müdrikliliyi, qan yaddaşı köməyə gəldi. Dövlət quruculuğu təcrübəsi olan, Vətəninə qırılmaz tellərlə bağlanan fədakar bir insanı - Heydər Əliyevi təkidli tələblərlə hakimiyyətə gətirdi. Gətirdi ona görə ki, əvvəlki rəhbərlərində qorxaqlıq, biganəlik, səriştəsizlik, vəzifəyə hərislik və digər mənfi keyfiyyətlər görmüşdülər. Xalq bilirdi ki, Heydər Əliyevi Vətənə xidmətdən heç nə ilə qorxudub, çəkəndirmək olmaz. Xalq rəhbərdən Azərbaycana qənim kəsilənlərə kəskin və qətiyyətli cavab gözləyirdi. Prezident Heydər Əliyev öz xalqına arxalanıb bunu etdi və azərbaycançılıq ideologiyasını formalaşdıraraq, hüquqi, demokratik dövlət quruculuğuna başladı.

Ümummilli liderimiz dövlətdə vəzifə tutmaq istəyən şəxslərin zəruri keyfiyyətlərə malik olmasına xüsusi diqqət yetirirdi: “Hər bir insan həyatda öz yerini tapmalıdır. Hər bir insan öz yerini tapanda böyük olur. Kim ki, öz biliyindən, bacarığından artıq iddialar edir, o, həmişə məğlub olur”. Belə kəlamlar istər dövlətçilik əənələrində, istərsə dövlət rəhbərinin kadr siyasətində, istərsə də hər bir kəs üçün yüz illər sonra da əsas götürüləcək meyarlardır.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevə görə milli ideologiyanın əsas komponentləri milli dövlətçilik və milli-mənəvi dəyərlərdir. Heydər Əliyev deyirdi: “Xalqı həmişə mənəviyyat birləşdirmişdir. Çünki başqa əsaslara nisbətən mənəvi əsaslar daha üstündür”. Odur ki, öz ana dilini bilməyən adamları şikəst adamlar adlandırır.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin böyük səylə inkişaf etdirdiyi məsələlərdən biri (milli ideologiyanın tərkib hissəsi kimi) azərbaycançılıq xətti idi. Böyük azərbaycanlı qururla bildirdi ki, “Azərbaycan dili bu gün dərin fikirləri ən incə çalarlarınadək olduqca aydın bir şəkildə ifadə etmək qüdrətinə malik dillərdəndir. Düşüncələrdəki dərinliyi, hisslərdəki incəlikləri bütünlüklə ifadə etmək kamilliyinə yetişə bilməsi üçün hər hansı xalqa bir neçə minillik yaşaması lazım gəlir. Azərbaycan dilinin bugünkü inkişaf səviyyəsi göstərir ki, Azərbaycan xalqı dünyanın ən qədim xalqlarındandır”. – Bu, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin “Dövlət dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında” 2001-ci il 18 iyun tarixli fərmanındandır. Böyük öndərimizin imzaladığı hər bir sənəd, dediyi hər bir fikir milli konsepsiyamızın formalaşmasına xidmət edirdi. Azərbaycan dilini dövlət müstəqilliyimizin mühüm qarantlarından biri adlandıran ümummilli liderimiz deyirdi ki, “həyatda uğur qazanmaq üçün xalqımızın, millətimizin milli-mənəvi dəyərlərinə sadıq olmaq lazımdır, bu milli-mənəvi dəyərləri ümumbəşəri dəyərlərlə birləşdirib, müasir həyat tərzini keçirmək lazımdır”. Bu, birdən-birə avropalaşmaq istəyənlərə cavab idi. Milli-mənəvi dəyərlərdən uzaq düşənlər həyatda heçliyə doğru gedənlərdir. Müstəqillik qazanandan sonra Avropadan xəbərsiz “avropalaşanlar” milli-mənəvi dəyərlərimizi ayaqlar altına atırdılar. Bu tipli jurnalistlər də parnoqrafiyanı təbliğ edən qəzetlər, jurnallar buraxır, asan qazanc yolu tapırdılar. Bu yolla xalqın yetişməkdə olan nəslin mənəviyyatına güclü zərbələr vururdular. Soruşanda da deyirdilər ki, biz “Avropa təmayüllüyük. Avropada belə şeylər adi şeylərdir”. Sadəcə xalq isə çayıb qalırdı. Bu işdə yenə Heydər Əliyev xalqın köməyinə gəldi: “Ayrı-ayrı jurnallarda, qəzetlərdə parnoqrafiya səviyyəsində fotoşəkillər nümayiş etdirənlər nə düşünürlər? İndi ən inkişaf etmiş Avropa ölkələrində, Amerikada, başqa ölkələrdə belə şeylər

yoxdur. Vaxtilə, nə vaxtsa olubdur. Amma indi belə şeylər yoxdur”.

Böyük siyasi xadim Heydər Əliyev Azərbaycanda hakimiyyətə qayıdandan sonra milli sahibkarların yetişməsinə hər cür şərait yaradırdı. Onların inkişafına dövlət qayğısı göstərilirdi. Ancaq bu imkan və şəraitdən sui-istifadə edib, qanunsuz yollarla zənginləşmək istəyənlər də artırdı. Bilən də, bilməyən də yeni iqtisadi münasibətləri özü bildiyi kimi izah edir, ancaq millimənəvi və əxlaqi keyfiyyətləri bununla uyğunlaşdırma bilmirdilər. Belə bir məqamda Heydər Əliyev belələrinə çılpaq bir həqiqəti xatırlatdı: “Bir qütbdə həddindən artıq zənginləşmiş, bəzi hallarda qanunsuz zənginləşmiş, öz vəzifələrindən sui-istifadə edərək zənginləşmiş, harınlamış insanlar və onların övladları eys-ışrət içərisindədir, o biri tərəfdən, çadırlarda yaşayan insanlar inildəyir, nə qədər əziyyətlər çəkirlər”.

Müstəqilliyimizin ilk illəri bir çoxları Azərbaycanın yenidən hansısa ölkənin işğalı altında olacağını iddia edirdi. Əsas səbəb kimi də onun balaca bir ölkə olmasını irəli sürürdülər. Ümummilliliderimiz onları da cavabsız qoymadı. Böyük bir həqiqəti anladı belələrinə: “Əgər hər hansı ölkənin xalqları öz hüquqlarını anlayır və onları qoruya bilirsə, o zaman ən kiçik dövlət belə ən böyük məmləkət qədər güclü olur”. Bunu ümummilliliderimiz həyatda da sübut etdi. Vətəndaşlarımızın hüquqi savadlanması, sivil qanunların qəbul edilməsi, demokratik inkişafda görülən nəhəng işlər ölkəmizi böyük dövlətlərin cərgəsinə çıxartdı. İndi ölkəmizi dünya tanıyır, onunla hesablaşırlar. İlk növbədə ona görə ki, dövlətimiz beynəlxalq aləmdə öz hüquqlarını müdafiə etməyi bacarır. Çünki onun vətəndaşları da öz hüquqlarını anlayır və müdafiə edə bilirlər. Bu, ümummilliliderimiz Heydər Əliyevin xidmətləridir. Həmin siyasi kursu bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev uğurla davam etdirir.

Gəlin etiraf edək ki, ölkə müxalifətini ən çox himayə edən Heydər Əliyev olub. Onların şıltaqlığına da həmişə təmkinlə dözüb. Siyasi partiyaların mətbu orqanlarının nəşriyyata olan külli

miqdarda borcları ucbatından fəaliyyətlərini dayandırmaq təhlükəsi olanda Heydər Əliyev onların köməyinə çatıb. Böyük öndər sağlam müxalifətin tərəfdarı idi və inanırdı ki, onlar dövlətin idarə olunmasında, nöqsanların aşkarlanmasında əhəmiyyətli rol oynayar. Ancaq ümummilli liderimiz bir müxalifəti qəbul etmirdi: “Kim müxalifətdə durursa-dursun, ancaq Vətəninə, xalqına, mənəviyyətinə, məsləkinə müxalifətdə durmasın”. Bu kəlam müxalifətə göstərilən ən düzgün yoldur. Bu şərtlərə əməl edən müxalifət inkişaf edər, cəmiyyətdə çəkisi olar. Ümummilli liderimizin ölkəmizdə apardığı geniş hüquqi islahatlar da milli-mənəvi dəyərlərə, humanizm ənənələrinə əsaslanırdı. “Dövlət iki şeydən sarsıla bilər: günahkar cəzasız qalanda və günahsız cəza verildə”, — deyirdi Heydər Əliyev. Hər bir hüquq işçisinə xatırladırdı: “Ədalətsizliklə ədaləti bərpa etmək olmaz”, “Rüşvətxoru, oğrunu qəhrəman etmək, öz xalqına xəyanət etməkdir”...

Bu gün nə qədər düşünsən, elə bir sahə tapmırsan ki, Heydər Əliyev ayrı-ayrı çıxışlarında ona toxunmasın, fikrini bildirməsin, məsləhət verməsin, yol göstərməsin. Onun cild-cild kitablara sığmayan nitqlərini oxuduqca, görürsən ki, az qala, hər cümləsi bizim üçün fəaliyyət proqramıdır. Bu Böyük İnsan hər birimizi Azərbaycan üçün yaşamağa çağırırdı, öyrədirdi. Dövlətimiz bu dəyərlər üstündə ucaldı, inkişaf etdi, qüdrətli bir ölkəyə çevrildi. Bu gün həmin dəyərlər Azərbaycan Prezidenti tərəfindən daha inamla həyata keçirilir. Cəmiyyət saflaşır, möhkəmlənir, azərbaycançılıq ideyası bütün fəaliyyətimizdə meyara çevrilir.

Bəli, ümummilli liderimiz Heydər Əliyev 1993-cü ildə Azərbaycanda hakimiyyətə qayıtmaqla milli-mənəvi dəyərlərimizi özümüzə qaytardı, onu məhv olmaq təhlükəsindən xilas etdi. Bu, onun XİLASKARLIQ missiyası idi.

Xalq qəzeti.- 2008.- 11 aprel.- S. 3.

Mükərrəmoğlu M.

Ulu öndərə həsr olunan beynəlxalq film festivalı

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 85 illik yubileyinin keçirilməsi ilə bağlı Prezidentimizin imzaladığı sərəncamdan sonra ölkəmizdə bu istiqamətdə tədbirlər keçirilməkdədir. Yeni Azərbaycan Partiyasının Gənclər Birliyi və VVS şirkəti birgə ulu öndərin 85 illik yubileyi münasibətilə “Heydər Əliyev” beynəlxalq film festivalı keçirəcəklər.

May ayının əvvəllərində baş tutacaq festivalda bu böyük şəxsiyyətin həyat yolunu, siyasi fəaliyyətini əks etdirən ən yaxşı filmlər nümayiş etdiriləcək. YAP Gənclər Birliyinin sədri Ramil Həsənovun bildirdiyinə görə, bundan sonra hər il ulu öndərin doğum günü ərəfəsində festivalın keçirilməsi qərara alınmışdır. Festivalın münəşiflər heyəti məşhur sənət adamlarından, dövlət xadimlərindən ibarət olacaq. VVS şirkətinin direktoru Teymur Nəcəfzadə demişdir ki, bu layihə Heydər Əliyevə həsr olunan əsl kino bayramına çevriləcək. Burada müxtəlif vaxtlarda və müxtəlif yerlərdə hazırlanmış kinofilmlər nümayiş etdiriləcək. Festivalın qalib filmləri xüsusi mükafatla təltif olunacaq. Layihənin həyata keçirildiyi dövrdə festivalın xüsusi internet saytı da yaradılacaq. (www.heydar-aliyev.az)

Xalq qəzeti.- 2008.- 11 aprel.- S. 4.

Heydər Əliyev muzeyinin açılışı

Aprelin 18-də Beyləqan şəhərində Heydər Əliyev muzeyinin açılışı olmuşdur.

Prezident İlham Əliyev ulu öndərin adını daşıyan parkda yerləşən muzeyin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi.

Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, 200 kvadratmetrdən çox sahəsi olan muzeyin salonlarında Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərliyinin birinci dövrünü və müstəqil Azərbaycanın Prezidenti olduğu illəri əks etdirən fotosəkillər vardır.

Heydər Əliyev beş dəfə – 1971, 1976, 1980, 1993 və 1994-cü illərdə Beyləqanda səfərdə olmuşdur.

Muzeydə həmin səfərlərlə bağlı eksponatlar ayrıca guşədə toplanmışdır.

Dövlətimizin başçısı muzeylə yaxından tanış oldu, xatirə kitabına ürək sözlərini yazdı.

Xalq qəzeti.- 2008.- 20 aprel.- S.6.

Horadiz şəhərində Heydər Əliyev muzeyi ilə tanışlıq

Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev aprelin 18-də Füzuli, Beyləqan və Biləsuvar rayonlarında olmuşdur.

Əvvəlcə Horadiz şəhərinə gələn dövlətimizin başçısı burada Heydər Əliyev muzeyində oldu.

Burada rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri Prezidenti səmimiyyətlə qarşıladılar.

Prezident İlham Əliyev muzeyin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi, eksponatlarla tanış oldu. Muzeydə ümummilli lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinə, hələ sovet dövründə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illərdə Füzuli rayonuna səfərlərinə dair fotosəkillər, dahi şəxsiyyətə həsr olunmuş kitablar toplanmışdır.

Dövlətimizin başçısı muzeyin xatirə kitabına ürək sözlərini yazdı.

Sonra Prezident İlham Əliyev rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə söhbət etdi.

Horadiz sakini: Bizim sevincimizin həddi-hüdudu yoxdur. Çünki ulu öndərimizin layiqli davamçısı rayonumuza gəlmişdir. Arzu edirəm ki, bu gəlişiniz uğurlu və bərəkətli olsun. Dünənki yağış, bugünkü günəş bütün bu uğurdan xəbər verir. Hazırda yaşadığımız bu ərazi 1994-cü ildə ulu öndərimizin səyi nəticəsində düşmən tapdağından azad olunmuşdur. Biz çox sevindiririk ki, Siz bu yerləri abadlaşdırır, inkişaf etdirir və gülüstana döndərirsiniz. Sizin sərəncamınızla yeni qəsəbələr salındı, çadır şəhərcikləri ləğv olundu və biz abad qəsəbələrə köçdük. Rahat, geniş, işıqlı otaqlarda yaşamaq, yurdumuzun gözəl, təmiz havasını udmaq, suyunu içmək hamımızın arzusu idi. İnanırıq ki, bizim ən böyük arzumuz da gerçəkləşəcək, yəni işğal altında olan bütün torpaqlarımız Sizin hərtərəfli, məqsədyönlü fəaliyyətiniz nəticəsində düşmən tapdağından azad olunacaqdır.

Mən hamımızın əzizi, bütün xalqımızın dərin məhəbbətini və hörmətini qazanmış Mehriban xanımın da hərtərəfli fəaliyyətini qeyd etmək istəyirəm. Biz onunla, Sizinlə fəxr edirik ki, xalqımızı həqiqətən işıqlı gələcəyə aparırsınız. Qarşidan prezident seçkiləri gəlir. Mən rayonumuzun bütün ziyalıları adından əminliklə və qətiyyətlə bildirirəm ki, füzulililər artıq öz seçimini ediblər. Siz bizim daimi və əbədi Prezidentimizsiniz. Füzulililər Sizə inanırlar, Sizinlədirlər və Sizi həmişə dəstəkləyirlər. Siz bu sevgini, bu məhəbbəti öz səmimiyyətinizlə, işgüzarlığınızla və daim xalqın içində olmağınızla qazanmışınız. Ulu Tanrı köməyiniz olsun.

İlham Əliyev: Sağ olun, təşəkkür edirəm sizə. Mən gəlmişəm ki, sizinlə görüşüm, sizə öz hörmət və məhəbbətimi ifadə edirəm, sizi dəstəkləyirəm. Siz ağır vəziyyətdə yaşamış insanlarsınız. Qeyd etdiyiniz kimi, bu ərazi işğal altında idi. Ermənilər bu bölgəni də işğal etmişdilər. Ondan sonra bizim ordumuz Horadiz qəsəbəsini işğalçılardan azad etdi. Bu qəsəbəyə olunan yardımlar bundan sonra da davam etdiriləcəkdir. Horadizə şəhər statusu verilibdir. Horadizin inkişafı üçün, bütövlükdə işğaldan azad olunmuş ərazilərin inkişafı üçün vəsait ayrılmışdır

və yenə də ayrılacaqdır. Bütün çadır şəhərcikləri ləğv edilib və onların əvəzində yeni gözəl qəsəbələr tikilibdir. Bu onu göstərir ki, bizim imkanlarımız var. Bütün ərazilər işğaldan azad olunandan sonra biz həmin yerləri cənnətə çevirəcəyik. Biz bütün dağıdılmış rayonları bərpa edəcəyik, yüksək səviyyədə evlər, məktəblər, xəstəxanalar tikiləcəkdir. Yeni istifadəyə verilmiş qəsəbələrin timsalında görürük ki, nəyi biz edəcəyik. Mən çox şadam ki, burada işlər çox yaxşı gedir, abadlıq, inkişaf var. Daha da sürətlə getməlidir və Füzuli rayonunun inkişafına xüsusi diqqət göstərilməlidir. Siz düşmənlə üz-üzə yaşayırsınız. Sizin kəndlərinizin bir hissəsi təmas xəttinə lap yaxınlıqda yerləşir. Yəni burada yaşamaq böyük cəsarət tələb edir, böyük fədakarlıq, vətənpərvərlik tələb edir. Bütün bu təhlükələrə baxmayaraq siz burada öz doğma torpaqlarınızda yaşayırsınız, yaradır, bu yerləri abadlaşdırır, uşaqları böyüdürsünüz, Azərbaycanı inkişaf etdirirsiniz. Ona görə siz böyük hörmətə layiq olan insanlarsınız. Bütün Azərbaycan ictimaiyyəti bunu bilməlidir və bilir.

Mən buraya çoxdan gəlmək istəyirdim, ancaq eyni zamanda, istəyirdim ki, buraya gələndə yaxşı, xoş tədbirlərdə iştirak edəm. Bu gün belə tədbirlər baş verəcək - qəsəbələrin açılışıdır, sosial obyektlərin təməlqoymasıdır. Həm tibb mərkəzinin, həm də elektrik stansiyasının təməlinin qoyulması bu bölgənin abadlaşmasına böyük dəstək olacaqdır. Sizə cansağlığı, uğurlar arzulayıram. Bilin ki, mən bundan sonra da rayonun inkişafına öz köməyimi göstərəcəyəm.

Dövlətimizin başçısı ictimaiyyətin nümayəndələri ilə xatirə şəkli çəkirdi.

Xalq qəzeti.- 2008.- 20 aprel.- S. 2.

Orucov E.

Ulu öndər mədəniyyətimizin hamisi idi

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin bu yaxınlarda ulu öndər Heydər Əliyevin 85 illiyinin qeyd olunması ilə bağlı imzaladığı sərəncam biz sənət adamlarını da ürəkdən sevindirmişdir. Bu ümumxalq bayramına ölkəmizin hər yerində böyük hazırlıq işləri görülür. Biz rəssamlar da ulu öndərin yubileyinə, sözsüz ki, əliboş qatılmayacağıq.

Hər dəfə ümummilli liderimiz Heydər Əliyev haqqında düşüncələrə dalanda mənə elə gəlir ki, cəmiyyətin də inkişafında əbədiyyət qanunları mövcuddur. Fərq ondadır ki, həmin qanunları təbiət yox, insan yaradır. Bu qanunlar kəşf olunmur. Onu böyük şəxsiyyətlər, işıqlı zəka sahibləri formalaşdırır. Mən onları Tanrı tərəfindən seçilmiş insanlar adlandırırdım. Dünyanın mizan-tərəzisi məhz onların çiyinləri üzərində qərar tutur.

Belə insanlarla bir zamanədə yaşamaq, onların həyat və fəaliyyətlərinin canlı şahidi olmaq da hər kəsin qismətinə düşür. Bu baxımdan mən həmişə özümü xoşbəxt saymışam ki, gəncliyim məhz böyük öndərimiz Heydər Əliyevin hakimiyyəti illərinə təsadüf etmişdir. Odur ki, gözlərimizin qarşısında canlı tarix yaratmış bir şəxsiyyət barədə fikirlərimi bildirməyi özüm üçün, sadəcə, vətəndaşlıq borcu hesab edirəm. Çünki Heydər Əliyev elə şəxsiyyətdir ki, insanların onun həyat və fəaliyyətinə münasibəti siyasi mənsubiyyətindən, əqidəsindən və dünyagörüşündən asılı olmayaraq birmənalıdır. Bunun səbəbi aydındır. İctimai-siyasi, sosial-iqtisadi, elmi-mədəni həyatın elə bir sahəsi yoxdur ki, orada Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olmayan bir məqam tapılsın. Fikir verin: bütün sahələrdə çalışan insanlar onu “öz adamları” hesab edirlər. Ona görə də mən “Heydər Əliyev Azərbaycan mədəniyyətinin və incəsənətinin hamisi idi” kəlməsini yazmaqdan çəkinmirəm. Çünki biz mədəniyyət xadimləri bu dahi şəxsiyyətdən həmişə qayğı və diqqət görmüşük.

Tariximizin 1969-cu ildən 2003-cü ilədək zaman kəsiyini əhatə edən dövrü elədir ki, burada hər hansı təftişçi baxış mümkün deyildir. Heydər Əliyev böyük bir zaman kəsiyini tarixi fakta çevirmiş şəxsiyyətdir və məhz buna görə də onun adı dünyanın nəhəng siyasətçiləri, dövlət xadimləri ilə bir sırada çəkilir. O, müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarıdır. Mən bu qənaətdəyəm ki, Azərbaycan xalqını, ümumiyyətlə, bəşəri dəyərlərin daşıyıcısı olan hər bir kəsi Heydər Əliyevə bağlayan ən mühüm psixoloji amillərdən biri məhz bu böyük şəxsiyyətin işıqlı zəka sahibi olması idi. Mən ulu öndərimizin keçirdiyi görüşlərdən hazırlanan reportajları gözlərimin önünə gətirdikcə düşünürəm: onunla təmasda olanların hamısı heyranlığını gizlədə bilmirdi. Müxtəlif ölkələrdən gəlmiş musiqiçilər, mədəniyyət xadimləri, rəssamlar, incəsənət ustaları da Heydər Əliyevin böyüklüyünü etiraf edib, onunla söhbətdən mənəvi zövq aldıklarını gizlətmirdilər. Mən “Heydər Əliyev tarix üçün kimdir?” sualının cavabını araşdırmağa və həmin suala cavab tapmağa cəhd göstərməsəm də, bir incəsənət adamı kimi hiss edirəm ki, ulu öndərimiz üzərinə düşmüş missiyanı uğurla başa vurmuş tarixi fenomendir.

Tanrı tərəfindən seçilmişlər adlandırılan həmin şəxslərə münasibətdə zaman və məkan kateqoriyasını önə çəkib, fərqli prizmadan yanaşmağın tərəfdarı deyiləm. Belə bir fəlsəfi kəlam var: “İstəmək, etməyin yarısıdır, amma hamısı deyildir”. Dəfələrlə vurğulamışım və indi də təkrar etmək məcburiyyətindəyəm: Azərbaycan xalqı bütün varlığı ilə öz dövlətinin yaranmasını, müstəqilliyinin bərpa edilməsini istəyirdi. Amma bu istəyi reallaşdırmaq, illüziyadan həqiqətə, fakta çevirmək üçün mütləq və mütləq lider gərək idi. Bax, həmin liderlik missiyası ulu öndərimizin boynunda idi. Ona bu məsuliyyətli yükü tarix vermişdi və Heydər Əliyev əfsanəvi Danko kimi ürəyini məşələ çevirib xalqını qaranlıqlardan qurtarmalı, onu işıqlı sabaha aparmalı idi. O, bunu etdi. Özü də heç bir təmənnə ummadan, umacaqsız yerinə yetirdi. Çünki o,

tarixin nə olduğunu yaxşı bilirdi. Çünki o, böyük və qarmaqarışq bir epoxanın şahidi idi. Onda Tanrı vergisi ilə yanaşı, böyük həyat təcrübəsi də vardı. O, istedadla təcrübəni, nəzəriyyə ilə praktikanı bir müstəvidə birləşdirə bilirdi.

İstedadlı rejissor Vaqif Mustafayevin çəkdiyi və bir çox kinofestivallarda qalib çıxmış “Əsil məhəbbət haqqında” filmindən bir epizodu xatırlayıram. Zərifə xanım Əliyeva royalda ifa edir, Heydər Əliyev ”Küçələrə su səpmişəm” xalq mahnısını oxuyur. Bu anda onun sifətində uşaq təbəssümü var. Sanki mahnı oxuyan kəs böyük məkrərdən, hiylədən qurtulub, Simurq quşu kimi çətin məqamda öz xalqının dadına çatan, onu parçalanmaqdan, qardaş qırğınından xilas edən nəhəng siyasətçi yox, indicə özünü saxlaya bilməyib şairənə hissələrini bürüzə verəcək bir sənəçidir. Halbuki o, bəlkə də bu anda rəhbərlik etdiyi respublikanın hansısa problemini həll etmək üçün yollar axtarırmış.

Ötən il mətbuatda maraqlı bir yazıya rast gəldim. Mərhum maestro Niyazi Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adı aldıqdan sonra danışmış ki, mənim bu ada layiq görülməyim üçün Heydər Əliyev Moskvada çox əziyyət çəkib. Sovet İttifaqında dirijorlardan yalnız Yevgeni Svetlanov həmin ada layiq görülüb. Mənim Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görülməyim mümkün olası iş deyildi...

SSRİ dövründə bütün İttifaq təəccüb içindəydi. Azərbaycanın mədəniyyət və incəsənət xadimləri, şair və yazıçıları dalbadal Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görülürdülər və onların sırası böyüyürdü. Bu böyük işin bir müəllifi vardı: Heydər Əliyev! Mənim işim elədir ki, xarici ölkələrdə tez-tez oluram. Mötəbər sərgilərdə həmişə Heydər Əliyevdən söhbət salırlar. Həmişə də yüksək çinli insanlar onu hörmət və məhəbbətlə yad edirlər.

Bu gün hər bir azərbaycanlının qəlbində Heydər Əliyev abidəsi ucalıb. Ona xalqın sevgisi tükənməzdir. Heydər Əliyev yolu bitmiş yol deyildir. Onun əvvəli və sonu yoxdur.

Bu gün Heydər Əliyev siyasi kursunun ən layiqli davamçısı, respublika Prezidenti cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət bütövlükdə xalqın işıqlı sabahına yönəlib. Onun mədəniyyət və incəsənət xadimlərinə göstərdiyi xüsusi qayğı və diqqət isə razılıqla qarşılır. Təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və digər sosial sahələrdə həyata keçirilən tədbirlər bir daha sübut edir ki, Azərbaycan sivil dünyaya aparən yolun üzərindədir. Görülən işlər daha gözəl həyatdan, firavan gələcəkdən xəbər verir. Bax, bu anda bir daha inanırsan ki, ümummilli liderimiz təməlini qoyduğu, yaratdığı müstəqil dövlətdə hər şeyi gələcək üçün hesablayıb.,

Xalq qəzeti.- 2008.- 25 aprel.- S. 5.

Hacızadə A.

**Sergey Morozov: Dahi lider Heydər Əliyevin
xatirəsinin əbədiləşdirilməsi xalqlarımızı
yaxınlaşdıracaqdır**

“Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin abidəsinin ucaldılması planı artıq həyata keçirilir və düşünürəm ki, onun xatirəsinin əbədiləşdirilməsi Rusiya və Azərbaycan xalqları arasında dostluğun möhkəmlənməsinin, qorunub saxlanmasının, inkişafının və mədəni-iqtisadi əməkdaşlığın mühüm bir təzahürü olacaqdır”. Bunu Rusiyanın Ulyanovsk vilayətinin qubernatoru Sergey Morozov bildirmişdir. O qeyd etmişdir ki, Heydər Əliyevin abidəsinin Ulyanovskda ucaldılması təşəbbüsünü ÜAK Ulyanovsk regional bölməsinin rəhbəri İslam Hüseynov bölmənin üzvləri adından Millətlər Şurasında irəli sürmüşdür. S.Morozov demişdir: “Şura bu gözəl təşəbbüsü dəstəkləmişdir. Abidəni Zasyvaysk rayonunda Jiqulyovskaya və Fruktoyaya küçələrinin

kəsişməsində ucaltmaq qərara alınmışdır. Oktyabr ayında abidənin ucaldılması və ətraf ərazinin abadlaşdırılması ilə bağlı açıq dinləmələr keçirilmiş və xalqlarımız arasında dostluq əlaqələrini inkişaf etdirmək məqsədi ilə bu ideyanı dəstəkləmək təklif olunmuşdur. Abidənin müəllifi tanınmış heykəltəraş Sergey Bobrakovdur. O, Yuri Qaqarının Moskvadakı abidəsinin də müəlliflərindən biridir. Abidə üzərində iş may ayında başa çatacaqdır. Hündürlüyü təxminən 5 metr olacaq abidənin açılış mərasimi 2008-ci ilin yayında, Azərbaycan nümayəndə heyətinin iştirakı ilə keçiriləcəkdir. Ulyanovsk vilayətinin qubernatoru xatırlatmışdır ki, onun 2006-cı ildə Azərbaycana səfəri çox maraqlı, zəngin və yaddaqalan olmuşdur. O demişdir: “Bir sıra görüşlər keçirdim. Prezident İlham Əliyev məni qəbul etdi. Bu görüşlər Azərbaycan ilə Ulyanovsk vilayəti arasında sosial-iqtisadi, mədəni əməkdaşlığı fəallaşdırmağa imkan verdi”. S.Morozov vurğulamışdır ki, Azərbaycan Respublikası hazırda Ulyanovsk vilayəti ilə ticarət dövriyyəsinin həcminə görə MDB ölkələri arasında dördüncü yeri tutur. O demişdir: “Xalqlarımız gələcəklərini sıx əməkdaşlıq şəraitində qururlar və biz tərəfdaşlarımızla bütün istiqamətlərdə qarşılıqlı surətdə faydalı əməkdaşlığı inkişaf etdirməyə səy göstəririk. Bunun üçün hər cür şərait, o cümlədən Azərbaycan diasporunun fəal mövqeyi var”. Sergey Morozov Azərbaycan diasporunun vilayətdə fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərək bildirmişdir ki, İslam Hüseynovun başçılıq etdiyi bu çoxsaylı milli diasporlardan biri Ulyanovsk vilayətinin iqtisadi və mədəni həyatında əhəmiyyətli rol oynayır. Vilayətin başçısı demişdir: “Bu təşkilat azərbaycanlıları birləşdirər, milli ictimai təşkilatlarla, habelə vilayətin dövlət qurumları ilə sıx əlaqələr yarada bilmişdir. Regionda xeyriyyəçiliyə xüsusi diqqət yetirilir və 2008-ci il Ulyanovsk vilayətində mənəviyyat və xeyirxah işlər ili elan olunmuşdur. Sevindirici haldır ki, Azərbaycan diasporu bu tədbirlərdə real işlərlə iştirak edir”.

Xalq qəzeti.- 2008.- 27 aprel.- S. 6.

Bəstəkarlar İttifaqında dahi liderin 85 illik yubileyinə həsr olunmuş konfrans keçirilmişdir

Aprəlin 28-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında ümummilli liderin 85 illik yubileyinə həsr olunmuş “Heydər Əliyev və Azərbaycan musiqisi” mövzusunda konfrans keçirilmişdir.

Tədbiri açan ittifaqın idarə heyətinin sədri, xalq artisti, professor Fırəngiz Əlizadə bildirmişdir ki, xarici və daxili siyasət sahəsində çox böyük uğurlara nail olan ulu öndər Heydər Əliyev ölkənin mədəni həyatını da diqqətdən kənarda qoymamış, milli mədəniyyətimizin inkişafına misilsiz töhfələr vermişdir. Sovet dövründə məhz onun təşəbbüsü ilə Moskva və Leninqraddan musiqi müəllimləri Azərbaycana dəvət olunurdular. Sonralar milli klassik musiqimizin təbliğində böyük rol oynamış musiqiçilər məhz onun xeyr-duası ilə Moskvaya göndərilirdilər. F.Əlizadə demişdir ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin mədəniyyət sahəsində strateji xarakter daşıyan siyasəti hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Bəstəkarlar İttifaqı idarə heyətinin katibi, əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq doktoru, professor Ramiz Zöhrabov “Heydər Əliyev və Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı” mövzusunda məruzə etmişdir.

Sonra ittifaqın idarə heyətinin katibi, xalq artisti, professor Aqşin Əlizadə, xalq artisti, professor Musa Mirzəyev məruzələrlə çıxış etmiş, xalq artistləri Oqtay Zülfüqarov, Nəriman Məmmədov və başqaları Heydər Əliyev ilə bağlı xatirələrini bölüşmüşlər.

Xalq qəzeti.- 2008.- 29 aprel.- S. 6.

Tahirov K.

Heydər Əliyev çağdaş kitabxana quruculuğunun banisidir

Azərbaycan xalqının böyük oğlu, türk dünyasının tanınmış lideri, ulu öndərimiz Heydər Əliyev bütün şüurlu ömrünü dünyalar qədər sevdiyi Azərbaycanın inkişafına, onun çiçəklənməsinə həsr etmişdir. Azərbaycanlı olduğu ilə həmişə fəxr edən ümummillî liderimiz iqtisadiyyatın, elmin, mədəniyyətin və sosial həyatımızın bütün sahələrində sürətli inkişafı təmin edən kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsinin öndəri olmuş və onun diqqət və qayğısı sayəsində müstəqil Azərbaycanın dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasına çıxmasına əlverişli şərait yaranmışdır.

Bütün sahələrdə olduğu kimi mədəniyyət sahəsində də sürətli inkişaf və çiçəklənmə prosesi məhz Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə başlanmışdır. Ulu öndərimizin mədəniyyətimizə, mədəni dəyərlərimizə və mədəniyyət işçilərinə xüsusi diqqət və qayğısı danılmazdır. Müstəqil Azərbaycanda mədəni quruculuq işlərinin memarı olan Heydər Əliyev üçün bu sahə həmişə prioritet sahə olmuşdu. Bu gün biz fəxrlə qeyd edə bilərik ki, Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına və mədəni sərvətlərimizin mühafizə olunaraq gələcək nəsillərə çatdırılmasına böyük diqqət və qayğı ilə yanaşan ulu öndərimiz Azərbaycanda çağdaş kitabxana quruculuğunun da banisidir. Tam məsuliyyətlə demək olar ki, müasir dövrdə böyük vüsət alan çağdaş kitabxana quruculuğunun özülü məhz 70-ci illərin əvvəllərində ulu öndərimiz birinci dəfə Azərbaycana rəhbərlik etməyə başladığı dövrdə qoyulmuşdur. Bu dövrdə bir sıra şəhərlərdə və rayon mərkəzlərində yeni kitabxana binalarının tikilməsi, respublika kitabxana şəbəkəsinin sürətli inkişafı, kitabxanaçı kadrların hazırlanması sahəsində səmərəli tədbirlərin həyata keçirilməsi, kitabxanaların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində möhtəşəm işlərin görülməsi buna əyani sübutdur.

Həmin dövrdə Azərbaycanda kitabxana binalarının məhz ayrı-ayrı kolxoz və sovxozların vəsaiti hesabına inşa olunması daha çox yayılmışdı və bu iş ulu öndərimizin şəxsi nəzarəti altında həyata keçirilirdi. Astarada, Bərdədə, Salyanda, Dəvəçidə, Qusarda, İsmayılıda və respublikamızın digər şəhər və rayon mərkəzlərində rayon və şəhər mərkəzi kitabxanalarının yerləşdiyi müasir tipli binalar məhz həmin dövrdə tikilmişdir.

Müasir dövrdə müstəqil Azərbaycanda kitabxana quruculuğunda mühüm amil olan mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemləri 70-ci illərdə təşkil olunmuşdur. 1974-cü ildə ulu öndərin imzaladığı qərara əsasən yaradılan mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemləri həmin dövr üçün ən mütərəqqi bir iş üsulu idi və 70-80-ci illərdə Azərbaycanda kitabxana işinin inkişafında yeni bir mərhələ olmuşdur. Heydər Əliyevin iradəsi ilə respublikada bu çox vacib iş keçmiş SSRİ-də ön yerlərdə həyata keçirilmişdi. Bu gün mövcud olan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, Təhsil Nazirliyinin, AMEA-nın, həmkarlar ittifaqları təşkilatlarının kitabxana şəbəkələri məhz həmin dövrdə bitkin bir sistem kimi formalaşmışdır. İndi ölkəmizdə uğurla fəaliyyət göstərən mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemləri də məhz həmin dövrdə yaranmışdır.

Bu dövrdə respublikamızda kitabxana şəbəkələrinin inkişafı və formalaşması istiqamətində xeyli işlər görülmüş, ayrı-ayrı nazirliklərin kitabxana şəbəkələri formalaşmış, kənd kitabxana şəbəkəsi xeyli genişlənmişdir. Faktlara müracət etsək görərik ki, əgər 1970-ci ildə Azərbaycanda bütün idarə və sistemlərin kitabxana şəbəkəsinə cəmi 7,5 min kitabxana daxil idisə, 1981-ci ildə onların sayı 9 minə çatmışdı. Kitabxana fondlarının formalaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində kitabxana fondlarının həcmi də xeyli artaraq 1970-ci ildəki 54,3 min nüsxədən xeyli artaraq 1981-ci ildə 93,0 min nüsxəyə çatmışdı.

90-cı illərin əvvəllərində respublikada yaranan kaos və səriştəsizlik şəraitində Azərbaycan ərazisində kitabxanalar da böyük təhlükələrlə üzləşmişdi. Elmin, mədəniyyətin inkişafında və

mədəni sərəvlərimizin mühafizəsində buraxılmış səhvlər təbii ki, ölkə kitabxana şəbəkələrini də dağılmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qoymuşdu.

Məhz bu dövrdə ulu öndərimizin xalqın tələbi ilə yenidən Azərbaycana rəhbərlik etməyə başlaması bütövlükdə elmimizi, mədəniyyətimizi tamamilə dağılmaqdan xilas etdiyi kimi, kitabxana şəbəkələrinin də məhvinin qarşısını almış oldu. Ulu öndərin qətiyyəti nəticəsində bir çox keçmiş sovet respublikalarından fərqli olaraq, Azərbaycanda kitabxana şəbəkələri nəinki dağıldı və ixtisara düşdü, əksinə qismən də olsa inkişaf etdi, möhkəmləndi, ən başlıcası isə onlar mühafizə olunaraq saxlanıldı.

Bu gün böyük fəxrlə demək olar ki, hazırda özünün sürətli və möhtəşəm yenidənquruculuq və modernləşmə dövrünü yaşayan M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının sürətli inkişafı konsepsiyasının əsası da 90-cı illərin ortalarında ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur.

Ulu öndərimiz ikinci dəfə Azərbaycana rəhbərlik etməyə başladığı ilk illərdə yəni 1995-1997-ci illərdə 4 dəfə Milli Kitabxanaya baş çəkmişdir.

- 1995-ci ilin iyunun 3-də Azərbaycan Qadınları Milli Komitəsinin, Respublika “Kitab” Cəmiyyətinin və ABŞ-ın “Stark enterprauz” firmasının təşəbbüsü ilə çap olunan “Vətənə, dövlətə, xalqa sədaqət andı” kitabının təqdimat mərasimində iştirak etmişdir.

- 1996-cı il mart ayının 5-də İsraildə çıxan “Heydər Əliyev: Siyasi portretin cizgiləri» kitabının təqdimat mərasimində iştirak etmişdir.

- 1997-ci il noyabrın 5-də “Azərbaycan qaçqınları» fotoalbomunun təqdimat mərasimində iştirak etmişdir.

- 1997-ci il noyabrın 20-də Amerikada nəşr edilən “Azərbaycan interneşnl» jurnalının 5 illiyinə həsr olunmuş təqdimat mərasimində iştirak etmişdir.

Azərbaycan xalqının dünyaya bəxş etdiyi dahi şəxsiyyətin bu kitabxanaya hər bir gəlişi bu möhtəşəm elm və mədəniyyət, ocağının inkişafında mühüm rol oynamış və onun gələcək inkişafı

perspektivlərinin müəyyən olunmasında ən vacib amilə çevrilmişdir.

Belə ki, 1995-ci ilin iyununda “Vətənə, xalqa, dövlətə sədaqət andı» kitabının təqdimatı mərasimində iştirak etmək üçün M.F.Axundov adına Milli Kitabxanaya gələn ulu öndərimiz bu mədəniyyət məbədinin qayğıları ilə yaxından maraqlanmış və onun fondlarında köhnə nəşrlərin daha çoxluq təşkil etdiyini xüsusilə vurğulamışdır.

Bu amili nəzərə alan ulu öndərimiz Milli Kitabxanaya öz şəxsi kitabxanasından 400-ə qədər yeni kitab hədiyyə etmiş və hamını bu mədəniyyət məbədinə kömək etməyə çağırmışdır: “Mən indi kitabxanaya xeyli kitab bağışladım. Güman edirəm ki, bunlar fondda öz yerini tutacaqdır. Bunlar cəmiyyətimiz üçün çox gərəkli olan ayrı-ayrı mövzulara həsr edilmiş kitablardır. Bunlar mənim özümün deyil, müxtəlif müəlliflərin kitablarıdır və kitabxananın böyük xəzinəsində öz yerini tutarlar. Zənnimcə, gələcəkdə bu təşəbbüs də davam edə bilər. Elə imkanı olan ayrı-ayrı adamlar kitabxanamızı zənginləşdirmək üçün yəqin ki, ona kitab bağışlayacaqlar”.

Xalqımızın böyük oğlunun “Bu kitabxanaya kömək etmək hamının borcudur” kimi müdrik fikrinə diqqətlə yanaşan ölkəmizin ziyalıları, alimləri, yazıçı və şairləri bir-birinin ardınca Milli Kitabxanaya yeni-yeni kitab kolleksiyaları hədiyyə etməyə başladılar və tezliklə kitabxanamızın fondu əhəmiyyətli dərəcədə yeni kitablara zənginləşməyə başladı.

Təkcə, 1995-ci ildə M.F.Axundov adına kitabxananın fonduna 11,5 min nüsxə yeni ədəbiyyat daxil olmuşdu. Milli Kitabxanaya öz şəxsi kitabxanasından kitablar hədiyyə edən müəlliflərdən xalq yazıçısı Elçinin, xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin, xalq yazıçısı Çingiz Abdullayevin, akademik Ziya Bünyadovun və digər yazıçı və şairlərimizin, alim və ziyalılarımızın adlarını çəkmək olar. 90-cı illərin ortalarında respublikamızın Dövlət büdcəsinin nə qədər məhdud olması, təbii ki, hamının xatirindədir və ciddi çətinliklərə baxmayaraq, Milli Kitabxananın problemlərinə böyük qayğı ilə

yanaşan ulu öndərimiz ikinci dəfə bu kitabxanaya səfər edərkən bu elm ocağının ehtiyaclarını diqqətlə dinləyərək xarici ölkələrdə çap olunan ədəbiyyatın və dövrü mətbuatın alınması məqsədilə əlavə məqsədli vəsaitin ayrılmasını vacib hesab edərək yerində Nazirlər Kabinetinə müvafiq göstəriş vermişdir.

Ulu öndərin bu göstərişinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti müvafiq qərar qəbul etmiş və həmin ildən başlayaraq hər il M.F.Axundov adına kitabxanaya xarici ədəbiyyat və dövrü nəşrlər almaq üçün 5000 ABŞ dolları valyuta vəsaiti ayrılmışdır. O dövrün çətinliklərini yaşayan hər kəs 1995-1996-cı illərdə bu vəsaitin necə böyük bir məbləğ olduğunu daha yaxşı hiss edirlər. Müqayisə üçün bildirmək istəyirəm ki, o dövrdə heç həmin kitabxananın büdcəsi bütövlükdə 5000 ABŞ dolları qədər deyildi.

Ümummillə liderimiz Milli Kitabxanaya baş çəkərkən çox böyük nostalji hissləri yaşadığını söyləyərək və öz çıxışlarında Milli Kitabxananın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərək onu respublikamızın ən əhəmiyyətli mədəniyyət mərkəzlərindən biri hesab edirdi və burada çalışan insanların əməyini çox yüksək qiymətləndirirdi: “Bu gün biz buraya - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət mərkəzlərindən biri olan Mirzə Fətəli Axundov adına Dövlət Kitabxanasına gəlmişik. Mən vaxtilə bu kitabxanaya dəfələrlə gəlmişəm. Amma bu gün kitabxananın astanasından keçərkən çox böyük hörmət və ehtiram hissi duyuram. Bu kitabxanaya, burada çalışan insanlara hörmət və ehtiramımı bildirmək istəyirəm”.

Ulu öndərin kitabxana işinə hədsiz qayğısının ən bariz nümunəsi 1998-ci ildə Milli Məclis tərəfindən qəbul olunmuş “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu olmuşdur. Bütövlükdə Azərbaycanda kitabxana quruculuğu tarixində tamamilə yeni bir mərhələ olan bu qanun müstəqil Azərbaycanda kitabxana qanunvericiliyinin və quruculuğunun əsasını qoymuşdur.

MDB ölkələrində kitabxana işinə dair qəbul olunan qanunlar içərisində ən mükəmməl qanunlardan biri olan Azərbaycan Respublikasının “Kitabxana işi haqqında» Qanunu Dövlət Kitabxana Şəbəkəsinin formalaşdırılması, kitabxana sahəsinə dair normativ-hüquqi bazanın yaradılmasında, kitabxana işçilərinin sosial müdafiəsinin möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynamışdır.

Ulu öndərin imzası ilə qüvvəyə minən bu qanunun Milli Kitabxananın statusunun formalaşmasında, onun qiymətli fondlarının dövlət tərəfindən xüsusi əhəmiyyətli mədəniyyət sərəvətləri kimi etibarlı mühafizəsində, bina və əmlakının toxunulmaz olduğunun təsbit olunmasında, Milli Kitabxananın ləğvinin qadağan olunmasının qanunvericilik qaydasında təsdiq olunmasında əvəzsiz əhəmiyyəti olmuşdur.

“Kitabxana işi haqqında” Qanunun bütöv bir bölməsinin Milli Kitabxanaya və onun məsələlərinə həsr olunması xüsusilə diqqətəlayiqdir. Burada Milli Kitabxananın fəaliyyətinin bütün sahələri tam şəkildə əhatə olunmuş, onun inkişafının prioritetləri müəyyənləşdirilmişdir. Məhz bu qanunun müddəalarına müvafiq olaraq 2000-ci ilin mayında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti “Azərbaycan Respublikasının Milli Kitabxanasının Əsasnaməsinin təsdiq olunması barədə” qərar qəbul etmişdir. Nəhayət, 2005-ci ildə bu qanunvericiliyin tələbləri əsasında M.F.Axundov adına Dövlət Kitabxanasına “Milli Kitabxana” statusu verilmişdir. Ümummilli liderimizin xüsusi tapşırığı əsasında hazırlanmış və qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında onun tərəfindən Milli Məclisə təqdim olunmuş “Kitabxana işi haqqında” qanun və onun qüvvəyə minməsi barədə ulu öndərin imzaladığı 12 mart 1999-cu il tarixli sərəncam ölkəmizdə kitabxana şəbəkələrinin yenidən qurulması, onların yeni tələblərə uyğun fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi işində mühüm rol oynamışdır.

Təsadüfi deyildir ki, ondan sonra qəbul edilmiş heç bir qanunun qüvvəyə minməsi barədə sərəncamlar belə əhatəli və

hərtərəfli olmamışdır. Bu sərəncamı müstəqil Azərbaycanda kitabxana quruculuğunun proqram sənədi də adlandırmaq olar. Bu gün böyük cəsərlə demək olar ki, ölkəmizdə kitabxana işi sahəsində uğurla aparılan möhtəşəm quruculuq işləri – Milli Kitabxananın tamamilə yenidən qurulması, təchizatı və modernləşdirilməsi işləri, Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramının təsdiq olunması istiqamətində görülən işlər də bu siyasətin məntiqi davamıdır. Ulu öndərimizin Milli Kitabxanamıza xüsusi qayğısının bariz nümunələrindən biri 2000-ci ildə kitabxanamızın binasında əsaslı yenidənqurma işlərinin aparılması və texniki təchizatının gücləndirilməsi barədə verdiyi tapşırıq olmuşdur. 2000-ci ilin may ayında Nazirlər Kabinetində bu sətirlərin müəllifinin iştirakilə keçirilən müşavirədə Avropa Şurasının ayırdığı dövlət qrantı hesabına Ərazilərin Bərpası və Yenidən Qurulması Agentliyinin xətti ilə bərpa olunması nəzərdə tutulan 3 ən mühüm müəssisə seçilərək ulu öndərə təqdim olunarkən ulu öndər “M.F.Axundov adına Dövlət Kitabxanasını götürün, Azərenerji və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti özləri vəsait taparlar» dedi. Bu gün Milli Kitabxanada oxucular üçün yaradılan bu gözəl şərait, kitabxanamızın saytının, elektron kataloqunun, elektron kitabxanasının yaradılması və onun virtual rejimdə bütün dünyaya yayılması məhz ulu öndərin kitabxanaya qayğı və diqqətinin nəticəsi hesab oluna bilər.

Ulu öndərin ideyalarını layiqincə davam və inkişaf etdirən Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin ölkədə kitabxana işinə qayğısından danışmamaq mümkün deyil. Hörmətli Prezidentimizin 2004-cü ildə imzaladığı “Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında» sərəncamı Azərbaycanda kitabxana işinin inkişafında xüsusi rol oynadı. Hətta mən deyərdim ki, bu sərəncamla kitabların 25 min nüsxə tirajla çap olunması və bütün kitabxanalara hörmətli Prezidentimizin hədiyyəsi kimi verilməsi oxucuların yenidən kitabxanalara qayıtması üçün real şərait yaratdı.

Bu gün artıq 300 addan çox kitab çap olunaraq bütün kitabxanalara, o cümlədən kənd kitabxanalarına da göndərilmişdir. Bu da kitabxanalarımızın fondlarının əsas özəyini təşkil edir. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, bu dünya miqyasında analoqu olmayan bir hümanitar aksiyadır və kitabxana ictimaiyyəti tərəfindən çox yüksək qiymətləndirilir.

Son 3 ay ərzində hörmətli Prezidentimizin mədəniyyətimizin inkişafına diqqətini və qayğısını sübut edən onlarla sərəncam imzalaması və bunlardan birinin Azərbaycanda kitabxana fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında olması dövlət rəhbərimizin Heydər Əliyev siyasətini ləyaqətlə davam etdirdiyinin bariz nümunəsidir.

Bu sərəncamda Milli Kitabxananın inkişafına xüsusi diqqət yetirilməsi, onun modernləşdirilməsi, texniki təchizatının gücləndirilməsi və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində xüsusi tədbirlərin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi barədə verdiyi göstəriş tezliklə bizim Milli Kitabxananın dünyanın ən modern kitabxanaları səviyyəsinə qalxması və burada oxucular üçün hər cür şəraitin yaradılması ilə nəticələnəcəkdir.

Xalq qəzeti.- 2008.- 4 may.- S. 6.

Bayramova A.

Milli mədəniyyətimizin himayədarı

Zəngin milli-mənəvi dəyərlərimizdən bəhrələnən qədim Azərbaycan mədəniyyəti böyük inkişaf yolu keçmişdir. Mədəni irsimizin qorunub saxlanmasında, inkişaf etdirilməsində, təbliğində, dünya miqyasında tanınmasında Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin müstəsna tarixi xidmətləri olmuşdur. Azərbaycan mədəniyyətinin ən böyük nailliyətləri görkəmli

siyasət və dövlət xadimi Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Məhz buna görə də Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illəri mədəniyyətimizin tarixində yeni intibah dövrü adlandırmaq olar. Mən, konkret olaraq Azərbaycanda musiqinin və muzey işinin inkişafında Heydər Əliyevin rolundan danışmaq istərdim. Onun bu sahədə göstərdiyi xidmətləri misilsizdir.

Görkəmli mədəniyyət xadimlərimizə ulu öndər tərəfindən göstərilən diqqət və qayğı daim hiss edilmişdir. Onlara fəxri adların, qocaman musiqiçilərə təqaüdlərin, dövlət təltiflərinin verilməsi, gənc musiqiçilərə xüsusi qayğı, istedadları tapıb üzə çıxarmaq, onları dəstəkləmək, yeni yaradıcılıq uğurlarına ruhlandırmaq Heydər Əliyevin bir dövlət başçısı kimi böyük xidmətlərindəndir.

Keçən əsrin 70-80-cı illərində Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə hər həftənin cümə günləri simfonik konsertlərə getmək, klassik musiqiyə qulaq asmaq ənənə halını almışdı. Bu konsertlərin əksəriyyətində ümummillə lider şəxsən iştirak edirdi.

Doxsanıncı illərdə simfonik orkestrin musiqiçilərindən və balet ustalarından bir çoxu ehtiyac üzündən ölkəni tərk etdikləri zaman Heydər Əliyev bunun qarşısını almaq, Azərbaycanın klassik musiqi sahəsində əldə etdiyi əvəzsiz nailiyyətləri qorumaq məqsədilə təcili tədbirlər görərək, onların əmək haqlarını bir neçə dəfə artırmışdır.

Görkəmli mədəniyyət xadimlərimizin yubileylərini dövlət səviyyəsində keçirtməklə, ev muzeylərini açmaqla və bu tədbirlərdə şəxsən iştirak etməklə Heydər Əliyev onların yaradıcılıqlarına yüksək qiymət verirdi.

Onun şəxsi təşəbbüsü və iştirakı ilə dahi bəstəkar, professional Azərbaycan musiqisinin banisi Üzeyir Hacıbəyovun 90 (1975), 110 (1995), görkəmli bəstəkar Müslüm Maqomayevin 90 (1975), 110 (1995), professional vokal sənətinin banisi Bülbülün 100 (1997), görkəmli opera müğənnisi Şövkət Məmmədovanın 100 (1997), görkəmli bəstəkar Qara Qarayevin 60 (1978, Bakı, Moskva), 85 (2003), görkəmli bəstəkar Tofiq Quliyevin 80 (1997), məşhur musiqiçi, violonçel ustası və dirijor M.Rostropoviçin 70 (1997) illik yubiley mərasimləri və digər tədbirlər keçirilmişdir. Heydər

Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin birinci dövründə onun şəxsi təşəbbüsü və fəaliyyəti nəticəsində respublikamızda muzey işi nəzərəcarpacaq dərəcədə inkişaf etmişdir. Həmin dövrdə və ulu öndərin təkrar hakimiyyətə qayıdışından sonrakı illərdə incəsənət və ədəbiyyat nümayəndələrinin yeni muzeylərinin açılması işi ardıcıl surətdə davam etdirilmişdir. Belə ki, 1975-ci ildə Səməd Vurğunun və Üzeyir Hacıbəyovun, 1977-ci ildə keçmiş SSRİ məkanında ilk vokalçı muzey – Bülbülün muzeyi (Heydər Əliyevin iştirakı ilə 1982-ci ildə tamaşaçılar üçün ekspozisiyası açılmışdır), Cəfər Cabbarlının (1982), Nəriman Nərimanovun (1977) ev muzeyləri, mənim rəhbərlik etdiyim Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin filialları olan Niyazinin mənzil muzeyi (1994), Vaqif Mustafazadənin ev muzeyi (1994) açılmışdır. Respublikamızda fəaliyyət göstərən muzeylərə metodik kömək göstərmək məqsədilə muzey işi üzrə elmi-metodiki mərkəzi (1980), muzey ekspozisiyalarının bədii tərtibatı emalatxanası, muzey sərəvtləri və xatirə əşyalarının bərpa mərkəzi təşkil olunmuşdur. Ötən əsrin 70-ci illərinin əvvəllərində Azərbaycan İttifaq respublikaları arasında muzey işi üzrə geridə qalırdısa, 1981-ci ildə artıq buna son qoyuldu. Bu, SSRİ muzeyləri üzrə göstəriciləri təhlil edəndə aşkar olur. Əgər bir sıra səbəblərə, Rusiya və Ukraynanı müqayisədə nəzərə almasaq, Azərbaycanın 53 muzeyi olaraq ölkə üzrə orta göstəricini ötmüşdü.

1994-cü il sentyabr ayının 18-də görkəmli Azərbaycan dirijoru və bəstəkarı Niyazinin ev muzeyinin təntənəli açılışında iştirak edən ümummillə lider Heydər Əliyev onun həyat və yaradıcılığından ətraflı danışmış, muzeyin rəy kitabına ürək sözlərini yazmışdır: “Azərbaycanın böyük mədəniyyət xadimi, bəstəkarı, dirijoru, ictimai xadimi Niyazinin ev muzeyinin açılmasını təbrik edirəm. Bu, respublikanın həyatında əlamətdar hadisədir, dövlətin, xalqın mədəniyyətə ehtiramı rəmzidir. Ümüdvaram ki, Niyazinin həyat yolunu, yaradıcılığını əks etdirən muzey ekspozatları xalqımızın yüksək mədəniyyətə, incəsənətə malik olmasını təbliğ edəcək, gələcək nəsillərə Azərbaycan xalqının zəngin tarixini,

mədəniyyətini tanıdacaqdır. Muzeyə öz fəaliyyətində uğurlar diləyirəm”. Həmin tədbirdə Heydər Əliyev qeyd etmişdir: “Azərbaycanda mədəniyyət və elm xadimlərimizə həsr olunmuş ev muzeylərinin yaradılmasına 70-ci illərdə başlanmışdır. Bu da həqiqətdir. Yadımdadır, böyük bəstəkarımız, gözəl insan, Azərbaycan xalqının fəxri və tacı olan Üzeyir Hacıbəyov 1948-ci ildə vəfat etmişdir. Fikir verin, 48-ci ildə. Amma onun həyat yolunu və yaradıcılığını əks etdirən, şəxsən ona məxsus olan muzey 74-cü ilədək yaradılmamışdı. Halbuki, Üzeyir bəyin yaşadığı ilk ev də, "Monolit" adlandırılan bina da yaşadığı mənzil də məlum idi, onun xidmətləri də məlum idi. Bu muzeyin yaradılmasına təşəbbüs göstərdiyim üçün özümü xoşbəxt hesab edirəm. Bununla da biz Azərbaycan xalqının həyatında gözəl bir ənənənin bünövrəsini qoyduq”.

Heydər Əliyev dünya səviyyəli görkəmli musiqiçi, violonçel ifaçısı və dirijoru, əslən Bakıdan olan M.Rostropoviçin yaradıcılığını yüksək qiymətləndirmiş, onu Azərbaycana dəvət etmişdir.

M.Rostropoviç ardıcıl olaraq Bakıda konsertlər, ustad dərsləri vermişdir. Onun dirijorluq etdiyi konsertlər Azərbaycanın musiqi həyatını daha da zənginləşdirmişdir. Ulu öndər 1997-ci ildə L. və M.Rostropoviçlərin ev muzeyinin yaradılması haqqında sərəncam imzalamışdır.

Sevindirici haldır ki, Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu mədəniyyətə dövlət səviyyəsində qayğı və diqqət ənənəsi bu gün də davam etdirilir.

O, əsl sənəti qiymətləndirməyi bacarırdı. Belə bir faktı oxucuların nəzərinə çatdırmaq istərdim. Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin nəzdində Qədim Musiqi Alətləri Ansamblı fəaliyyət göstərir. Ansamblın yaradılmasının təşəbbüskarı Məcnun Kərimovdur. Ansamblın bənzərsiz cəhəti ondadır ki, musiqiçilər orta əsrlərdə istifadə olunmuş, tədricən unudulmuş və sonralar M.Kərimov tərəfindən bərpa olunmuş musiqi alətlərində ifa edirlər. Bunlar çəng, barbət, çəqanə, çoğur, tənbur, səntur, rübab, rud, ney kimi musiqi alətləridir.

Bu ansambl 80-cı illərdə ictimai əsaslarla fəaliyyət göstərirdi. Heydər Əliyev tədbirlərin birində ansamblın çıxışını görmüş, unikallığını, dərin kökləri olduğunu duymuş və rəhbərin göstərişi ilə kollektiv Dövlət ansamblı statusu almışdır. 1996-cı ildən Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin nəzdində fəaliyyət göstərən ansambl musiqi mədəniyyətimizi ölkə daxilində və beynəlxalq səviyyədə layiqincə təmsil edir. Bu gün ümummilli lider Heydər Əliyevin mədəniyyət, incəsənət sahəsində gördüyü böyük işləri respublikamızın Prezidenti cənab İlham Əliyev və Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, millət vəkili Mehriban xanım Əliyeva layiqincə davam etdirirlər. Prezident İlham Əliyevin mədəniyyət xadimlərinə qayğı və diqqəti həmişə duyulur. İncəsənət xadimlərinin fəxri adlara layiq görülməsi onları Azərbaycan mədəniyyətini daha yüksək səviyyədə inkişaf etdirməyə, təbliğ etməyə ruhlandırır. Prezidentin “Azərbaycanda muzey işinin yaxşılaşdırılması haqqında” 6 mart 2007-ci il tarixli sərəncamı muzey işinə qayğı və diqqətin bariz nümunəsidir. Hazırda Azərbaycan tarixi, Ədəbiyyat, İncəsənət muzeylərində əsaslı təmir işləri aparılır. Bu il mayın 7-də Azərbaycan Tarixi Muzeyində ümummilli lider Heydər Əliyə 85-illik yubileyinə həsr olunmuş təmirdən sonra yeni ekspozisiyanın açılışı olacaqdır.

Azərbaycan Xalçası və Xalq Tətbiqi Sənəti Dövlət Muzeyi, Azərbaycan İstiqlal Muzeyi üçün yeni binanın tikilməsi nəzərdə tutulmuşdur. “Neft”, “İdman və olimpiya hərəkəti” muzeylərinin yaradılması haqqında Prezident İlham Əliyev sərəncam vermişdir. Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı yolunda çox böyük işlər görür. Onun muğam mədəniyyətinin ənənələrinin qorunub saxlanmasını nəzərdə tutan muğam layihələri - bu layihələr çərçivəsində Azərbaycanda Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılması və s. işlər Azərbaycan muğamını, musiqisini yaşatmağa, onun inkişafına, bütün dünyada təbliğinə xidmət edir. Bu işlərin nəticəsi olaraq Azərbaycan muğamı YUNESKO tərəfindən bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irsinin

incisi elan edilmişdir. YUNESKO-nun Baş direktoru Koişiro Matsuuranın imzası ilə diplom muzeyimizin ekspozisiyasında nümayiş etdirilir.,

Xalq qəzeti.- 2008.- 6 may.- S. 8.

Bədəlov Ə.

Heydər Əliyev və Azərbaycanla informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasında ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 85-ci ildönümünə həsr olunmuş “Heydər Əliyev və Azərbaycanda informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı” mövzusunda yığıncaq keçirilmişdir.

Yığıncağı Dövlət İdarəçilik Akademiyasının rektoru, əməkdar elm xadimi, professor Seyfəddin Qəndilov açaraq tədbir iştirakçılarını salamladı, ümummilli lider Heydər Əliyevin dövlət idarəçilik irsinin öyrənilməsi istiqamətində ölkəmizdə gördüyü işlərdən, onun zəngin təcrübəsindən danışdı. Natiq qeyd etdi ki, hazırda respublikamızın hər yerində, o cümlədən Dövlət İdarəçilik Akademiyasında ulu öndərin 85 illiyi ilə əlaqədar silsilə tədbirlər keçirilir. Akademiyanın əməkdaşları bu tədbirlərdə fəal iştirak edir və qonşu Gürcüstanda keçiriləcək yubiley tədbirlərinə də qatılacaqlar. Son illərdə informatika və kommunikasiya texnologiyaları sahəsində görülmüş bir çox işlər nəticəsində ölkəmiz regionda lider dövlətə çevrilmişdir. Təmali ulu öndər tərəfindən qoyulmuş bu uğurların qazanılmasında ölkə Prezidenti İlham Əliyevin bu sahəyə xüsusi fikir verməsi diqqətə çatdırıldı. Sonra Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının İnformatika Texnologiyaları İnstitutunun direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü, texniki elmlər doktoru, professor Rasim Əliquliyev çıxış edərək,

İKT-nin inkişafı və hərtərəfli tətbiqi sahəsində Azərbaycanda bir çox nailiyyətlər əldə olunduğunu qeyd etdi. O, hazırda elektron hökumətdən tutmuş iqtisadiyyatın bütün sahələrini əhatə edən “Elektron Azərbaycan” Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi barədə geniş məlumat verdi. DİA-nın İnformasiya Texnologiyaları Mərkəzinin müdiri, fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, professor Azad Abbaszadə bu sahədə həyata keçirilmiş tədbirlərdən və gələcək dövlət məmurlarına informasiya texnologiyaları öyrənilməsinin vacibliyini vurğuladı.

DİA-da YAP-nın sədri Mayil Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin başçılığı ilə yaradılmış bu partiyanın ölkəmizin ictimai-siyasi həyatındakı rolundan danışdı. Sonra partiya yeni qəbul olunmuş gənclərə üzvlük vəsiqələri təqdim olundu.

S. Qəndilov bildirdi ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin 85 illik yubileyi ərəfəsində ulu öndərin irsinin təbliğində fərqlənmiş Dövlət İdarəçilik Akademiyasının əməkdaşlarından professor Azad Abbaszadə, dosentlər Mustafa İsgəndərzadə, Musa Quluzadə, aspiranturanın II kurs tələbəsi Cavid Bədəlov, prezident təqaüdcüsü, tələbə Ruslan Cumayev və Akademiyanın Tələbə-Elmi Cəmiyyətinin sədri İsfəndiyar Hacıyev rektorluğun fəxri fərmanı ilə təltif olunmuşlar. Sonra o, təltif olunanlara fəxri fərman və gül dəstəsi təqdim etdi.

Xalq qəzeti.- 2008.- 7 may.- S. 11.

Qarayev Ə.

Heydər Əliyev Azərbaycan mədəniyyətinin böyük hamisi idi

Azərbaycan xalqının dünya şöhrətli ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyev dahi insan, böyük dövlət xadimi kimi misilsiz xidmətləri ilə tarixi şəxsiyyətlər panteonunda öz yeri və mövqeyi

olan siyasət nəhənglərindəndir.

May ayının 10-da ümummilli liderimizin anadan olmasının 85 illiyi dünya miqyasında qeyd ediləcək. Ulu öndərin şah əsəri olan müstəqil Azərbaycanda isə yubiley tədbirləri, şənliklər, elmi konfranslar, simpoziumlar, təqdimatlar, toplantılar, konsert proqramları bir aydan çoxdur ki, davam edir. Mənim üçün qiymətli olan budur ki, təşəbbüslərin böyük əksəriyyəti yerlərdən qaynaqlanır. Təşkilatlar, kollektivlər, ayrı-ayrı insanlar, kütləvi informasiya vasitələri, hökumət və qeyri-hökumət qurumları təbii bir istəklə Heydər Əliyevə bəslədikləri dərin məhəbbəti ifadə etmək üçün təşəbbüs göstərirlər. Bu bir daha onu göstərir ki, həqiqətən də xalqımızın ulu öndərimizə məhəbbəti, sevgisi sonsuzdur.

Azərbaycanın tarixində görkəmli şəxsiyyətlər, qəhrəmanlar, dövlət xadimləri çox olmuşdur. Onların hər birinin öz yeri, öz çəkisi var. Lakin Heydər Əliyev tariximizin ən uğurlu təcrübələrini, milli-mənəvi dəyərlərimizi müdrik bir həssaslıqla birləşdirərək millətimizin və xalqımızın keçib gəldiyi yolu bütövləşdirmiş, ən ali milli sərvətin - müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi olmuşdur. Heydər Əliyevin dövlətçilik amalı XX yüzilliyin 90-cı illərində dəyəri heç bir tarixi hadisə ilə müqayisəyə gəlməyən nəticə vermişdir.

Heydər Əliyev milli varlığımızı, tariximizi bütövləşdirmiş, yaxın və uzaq gələcəkdə uğur qazanmağın, Azərbaycanı inkişaf etdirməyin aydın yollarını göstərmiş, ən dəqiq taktika və stratejiyanı müəyyən etmişdir.

Ağıllı insanlar, əslində bütün xalqımız bu unikal dəyəri zaman-zaman dərk etdiyinə görə millətimizin Heydər Əliyevə sevgisi və ehtiramı ildən-ilə artır.

Heydər Əliyev ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətini inkişaf etdirməyin əsaslarını yaratmış bir şəxsiyyətdir. O, Azərbaycan mühitində xalqın, millətin tərəqqisində tarixi, milli-mədəni köklərə bağlılıq, qarşılıqlı anlaşma, milli birlik, yaradıcı münasibət, çağdaşlıq və dünyanı dərk edərək yaşamaq, qanunçuluğa və demokratik dəyərlərə sayğı və digər təməl meyarları reallaşdırmağın

mümkünlüyü haqqında düşüncə sistemi yaratmışdır. Bu sistemin bütün cəhətləri canlı, dinamik həyatla, gerçəkliklə, gündəlik işlə bağlıdır.

Heydər Əliyevin varlığını təcəssüm etdirən qısaca xülasədən çıxan nəticə budur ki, xalqın ona bəslədiyi sonsuz məhəbbət dahi bir şəxsiyyətin halal haqqının qarşılığıdır. Başqa sözlə, ümumxalq sevgisi ulu öndərimizin halal haqqıdır. Mən inanıram ki, xalqımız Heydər Əliyevə bəslədiyi sevgi işığında daha da yüksələcək, Azərbaycan dövləti bütün humanist məqsədlərini reallaşdıracaq, dünyanın ən azad, ən demokratik, maddi və mənəvi baxımdan ən zəngin dövlətləri sırasında öz layiqli yerini tutacaqdır.

Azərbaycan dövlətinə və xalqımıza ümummilli liderimizin rəhbərlik etdiyi 35 illik bir dövrdə siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni sahələrin hər birində görülən işlər, əldə edilən nailiyyətlər o qədər çoxşaxəli və tutumludur ki, hər bir istiqamət üzrə günlərlə danışmaq, geniş təhlillər aparmaq, kitablar yazmaq olar. Əslində cəmiyyətimiz Heydər Əliyev irsini dəyərləndirməkdə davam edir.

Heydər Əliyevin hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə sadə xalq kütləsi halal əmək sərf edərək gün-güzəran, dolanışıq sahibi olmuşdur. Ölkənin kənd təsərrüfatı, sənaye, tikinti-abadlıq sferası ildən-ilə yüksəlmiş, iqtisadi uğurlar xalqın həyat səviyyəsinə davamlı təsir göstərmişdir. Əlbəttə bütün bunları araşdırmaq bu sahələrə bələd olan mütəxəssislərin işidir.

Bu yubiley günlərində ölkəmizin bütün yaradıcı şəxslərini, ziyalı insanlarını qürurlandıran budur ki, ulu öndərimiz xalqın yüksəlişində iqtisadi, siyasi, sosial münasibətlərlə bir sırada elm və təhsilin, mədəniyyətin, milli şüuru formalaşdıran bütün digər əsas faktorların rolunu az qala bazis səviyyəsində dəyərləndirmiş, məhz bu yanaşma nəticəsində müstəqil dövlətçilik ideyası elmi əsaslar qazanmışdır.

Tarixən zəngin olan Azərbaycan mədəniyyətinin bugünkü səviyyəsi də ulu öndərimizin adı ilə bağlıdır. Heydər Əliyev mədəniyyəti xalqın böyük sərvəti hesab edirdi. Elə buna görə də o, mədəni-mənəvi dəyərlərin qorunması, təbliği və yeni estetik düşüncəyə

məxsus əsərlərin yaradılması üçün nəinki mümkün olanları, hətta mümkün olmayanları da edirdi.

Azərbaycan mədəniyyətində mövcud olan böyük simalar və onların yaratdığı ölməz əsərlər tariximizin heç bir mərhələsində Heydər Əliyev zamanında olduğu qədər yüksək qiymətləndirilməmişdir.

“Kitabi - Dədə Qorqud” dastanları, xalq yaradıcılığının parlaq nümunələri və simaları, Xaqani, Nizami dühası, Əcəmi Naxçıvaninin “Mömünə Xatun” möcüzəsi, “Qobustan”, “İçərişəhər”, “Atəşgah” abidə kompleksləri, Nəsimi, Füzuli, Vaqif, Cavid, Mirzə Cəlil, Müşfiq, Vurğunun ədəbi-bədii düşüncəsi, Mikayıl Abdullayev, Tahir Salahov, Səttar Bəhlulzadənin rəng düzümü, Üzeyir Hacıbəyov, Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, Niyazi, Rəşid Behbudov, Müslüm Maqomayevin musiqi dünyası - bütün bu dəyərli irs xəzinəsi ulu öndərimizin diqqət və qayğısı sayəsində xalqımızın dərk olunmuş dünya duyumuna çevrilmiş, dünyada Azərbaycan düşüncəsinin zənginliyini nümayiş etdirmişdir.

Heydər Əliyev dahi idi, buna görə də xalqımızın dahi sənətkarlarını və onların yaratdığı dahiyənə əsərləri heç kim onun qədər böyük məhəbbətlə, qədərbilənliklə dəyərləndirə bilməzdi. Heydər Əliyevin xalqın müdrik yetirmələrinə sonsuz məhəbbəti Azərbaycana, Vətəninə nəhayətsiz sevgisindən qaynaqlanırdı. Heydər Əliyev böyük yaradıcı şəxsiyyətdir. O, yer üzündə yaşayan 40 milyonluq bir xalq üçün “Fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam ” amalını yaratmışdır. Bu sözlər xalqımızın, millətimizin ruhunun adı və ünvanıdır. Heydər Əliyev müasir Azərbaycan xalqının ruhunun yaradıcısıdır. Dahi insanlar olub, var, yenə də olacaqlar. Amma, tariximizdə xalq ruhunu Heydər Əliyev qüdrətində formalaşdıran, səfərbər edən ikinci bir şəxsiyyəti bəyan etmək mümkünsüzdür. Heydər Əliyev Azərbaycanın sivil dünya ilə inteqrasiyasına, xalqların iqtisadi, siyasi, humanitar yaxınlaşmasına dövlətçiliyi möhkəmləndirən, xalqı inkişaf etdirən ən vacib vasitələrdən biri kimi baxırdı. Və bu zaman dünya ilə dil tapmağın ən sınaqmış və optimal yollarından biri olaraq mədəni dəyərlərin qarşılıqlı dərkini və təbliğini əsas götürürdü.

Heydər Əliyevin sayəsində Azərbaycan ədəbiyyatı, musiqisi, rəngkarlığı, xalq sənətkarlığı, kino və teatr sənəti dünya şöhrəti qazanmış, xalqımızı ləyaqətlə təmsil etmişdir.

Çox fərəhlidir ki, bu yubiley günlərində xalqımız, o cümlədən yaradıcı insanlar, sənət adamları, turizm ictimaiyyəti ulu öndərin mədəniyyətin inkişafı naminə gördüyü saysız-hesabsız işləri böyük bir minnətdarlıq duyğusu ilə yenidən xatırlayır, Heydər Əliyevin ruhu qarşısında hesabat verirlər.

Artıq bir aydan çoxdur ki, mədəniyyət və turizm ictimaiyyəti - yazıçılar, şairlər, rəssamlar, musiqiçilər, teatr və kino xadimləri Heydər Əliyev tərəfindən yaradılmış, ondan yadigar qalan mədəniyyət saraylarında, konsert, sərgi salonlarında, tamaşa zallarında xalqla görüşərək ulu öndərə ehtiramlarını yaradıcılığın dili ilə ifadə edirlər. Tədbirlərimiz çoxdur, sərgilər, konsert, tamaşa proqramları, poeziya məclisləri, kitab təqdimatları, elmi toplantılar... Bu günlər Heydər Əliyevin dühasından ilham alan sənətkarlarımız xalqımızın ulu öndərimizə bəslədiyi məhəbbətlə üzbəüzdürlər. Məncə, bu mənəvi birlik ümumən Azərbaycan mədəniyyətinin təntənəsi sayılmalıdır.

Ümummillə liderimizin yüksəliş yolunu böyük uğurla yeni nailiyyətlərə doğru aparən möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin mədəniyyət və turizm sahəsində hərtərəfli inkişafı üçün göstərdiyi diqqət və qayğı, bu sahədə qəbul etdiyi qərarlar bir daha təsdiqləyir ki, Heydər Əliyevin milli-mədəni intibah amalı bu gün də yaşayır, ümummillə təkamülə təminat yaradır.

Heydər Əliyevin mənalı həyatı, böyük xidmətləri və zəngin irsi gələcək nəsillərimizə milli düşüncə məktəbi olmuşdur. Bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşının Heydər Əliyev siyasi məktəbinin yetirməsi və onun layiqli davamçısı olan cənab İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşməsi, onun siyasi xəttini müdafiə etməsi təsadüfi deyildir.

Heydər Əliyev mənalı ömür yolunda tarixi şəxsiyyət, böyük dövlət xadimi kimi xalqın tale yükünü çiyinlərində daşımış, onun müstəqilliyə, azadlığa və xoşbəxtliyə qovuşması uğrunda fədai

mübarizəsi aparmış, doğma Azərbaycanı bir dövlət kimi zamanın ağır sınaqlarından, tufanlarından çıxartmış, dünya tarixində bir lider kimi tanınmışdır.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, millət vəkili Mehriban xanım Əliyevanın dediyi kimi Heydər Əliyev "...30 ildən artıq Azərbaycanın məsuliyyətini öz çiyinlərində daşıyan, onu bir dövlət və millət kimi tarixin sınaqlarından çıxaran vətəndaş, şəxsiyyət, lider olmuşdur".

ABŞ prezidenti Corc Buş "Heydər Əliyev kimi liderlə işləmək şansı əldə etməsini" minnətdarlıqla xatırlayarkən demişdir: "Heydər Əliyev Cənubi Qafqazda uzun müddət ərzində ən əsas şəxsiyyət olmuşdur... Amerika Birləşmiş Ştatları ilə bəhrələndiyi dostluq əlaqələrinin qurulmasında, Azərbaycan müstəqilliyinin qorunmasında onun şəxsi söyləri həyati əhəmiyyət daşımışdır".

Heydər Əliyevin ölkə daxilində və xaricdə dərin inam və qətiyyətlə, məqsədyönlü və ardıcıl şəkildə həyata keçirdiyi qlobal, genişmiqyaslı siyasət inkişaf etmiş ölkələrlə sıx əməkdaşlığın qarantı olmuşdur.

Heydər Əliyev incəsənət xadimləri ilə görüşlərinin birində demişdir: "Xalqımızın incəsənət, mədəniyyət sahəsindəki nailiyyətləri Vətəninini, millətini sevən hər bir azərbaycanlı üçün iftixar mənbəyidir. Mən bununla daim fəxr etmişəm".

Bu tarixi nailiyyətlərin, xalqımızın həyatında baş verən misilsiz yeniliklərin təşkilatçısı və himayədarı Heydər Əliyev idi. Köhnə libasını dəyişən, qədim milli mədəniyyətimizin kökləri üstündə çiçəklənən yeni Azərbaycan mədəniyyəti Heydər Əliyev dühasının bəhrəsi idi.

Heydər Əliyev demişdir: "Ədəbiyyatımızın, incəsənətimizin, mədəniyyətimizin ən böyük və fərqləndirici xüsusiyyətlərindən biri də odur ki, zaman-zaman istedadlı insanlar mədəniyyətimizdə yeni yollar, yeni cığırılar açırlar, yeni formalar meydana gətirirlər".

Müasir ədəbiyyatımızın, incəsənətimizin və mədəniyyətimizin bəşəri arenada öz nadir inciləri ilə dünyanı heyran qoyması, ölkəmizin şöhrətini qaldırması, xalqımızın qədim mədəniyyətə

malik olması bu müdrük fikri təsdiq edirdi.

Heydər Əliyevin 85 illik yubileyi böyük bayramımızdır. Bu bayram münasibəti ilə bütün xalqımızı təbrik edirəm!

Xalq qəzeti- 2008.- 8 may .- S. 14.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 85 illik yubileyinə həsr edilmiş “Bir ömrün salnaməsi” bədii sərgisinin açılışı olmuşdur

Prezident İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir

Mayın 7-də Heydər Əliyev adına İdman-Konsert Kompleksində ümummilli liderin 85 illik yubileyinə həsr edilmiş “Bir ömrün salnaməsi” bədii sərgisinin açılışı olmuşdur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev xanımı Mehriban Əliyeva ilə birlikdə mərasimdə iştirak etmişdir.

Dövlətimizin başçısı sərginin açılışını bildirən lenti kəsdi.

Kompleksin ikinci mərtəbəsində xalqımızın dahi oğlunun fəaliyyəti ilə bağlı fotostendlər vardır. Burada ümummilli liderin sovet hakimiyyəti illərində və müstəqil Azərbaycana rəhbərliyi dövründə onun müxtəlif tədbirlərdə iştirakına, respublikanın bölgələrinə, xarici ölkələrə səfərlərinə, beynəlxalq sammit və konfranslarda çıxışlarına, mədəniyyət, incəsənət və elm xadimləri, idmançılar, ictimaiyyət nümayəndələri, hərbiçilər, Azərbaycana gələn nümayəndə heyətləri ilə görüşlərinə, sənaye və kənd təsərrüfatı müəssisələrinin, olimpiya-idman komplekslərinin və digər obyektlərin açılışında iştirakına dair fotosəkillər toplanmışdır. Prezident İlham Əliyev ulu öndərin müxtəlif vaxtlarda çəkilmiş şəkillərinə baxdı.

Kompleksin birinci mərtəbəsində müxtəlif bölmələr üzrə guşələr təşkil olunmuşdur.

Prezident İlham Əliyev həmin guşələrlə tanış oldu.

“Azərbaycanda hüquqi demokratik dövlət quruculuğu” bölməsində ulu öndərin ölkəmizdə qanunun aliliyi, insan hüquqlarının təminatı, dövlət quruculuğu istiqamətindəki fəaliyyəti ilə bağlı eksponatlar, o cümlədən Heydər Əliyevin müəllifi olduğu Konstitusiyanın hazırlanması ilə əlaqədar yaradılmış komissiyanın iclasındaki nitqlərindən parçalar, Azərbaycanda ölüm cəzasının ləğvi ilə bağlı fərmanı, imzaladığı qanunlar, sərəncamlar, habelə müxtəlif kitablar, jurnallar və digər materiallar nümayiş olunur.

“İqtisadi inkişaf, bank-kredit sistemi” bölməsində ümummilli liderin respublikamızın iqtisadiyyatının inkişafı, özəl sektorun güclənməsi sahəsində gördüyü işlərə, aparılan islahatlara, sənaye obyektləri ilə tanışlığına dair fotoşəkillər, müxtəlif cədvəllər, Heydər Əliyevin iqtisadi sahədəki fəaliyyətinə həsr olunmuş kitablar, jurnallar toplanmışdır.

“Əhalinin sosial müdafiəsi və səhiyyə”, “Elm və təhsil” bölmələrində ulu öndərin insanların sosial təminatının gücləndirilməsi, əlillərə qayğı, səhiyyə, elm və təhsilin inkişafı ilə bağlı qəbul etdiyi qərarları, elm adamları ilə, xarici ölkələrdə təhsil alan gənclərlə görüşlərini əks etdirən eksponatlar diqqəti cəlb edir. Sərginin “Ordu quruculuğu” bölməsində böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin hələ sovet dövründə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi vaxtlarda hərbi kadrların hazırlanması sahəsində gördüyü tədbirlərinə, C.Naxçıvanski adına hərbi liseyin, ali hərbi məktəblərin müdavimləri, əsgər və zabitlərlə, o cümlədən ön xətdə düşmənlə üz-üzə dayanmış döyüşçülərlə görüşlərinə dair şəkillər vardır. Burada dahi liderin Azərbaycanda ordu quruculuğu ilə bağlı gördüyü işlərə həsr olunmuş kitablar da xüsusi maraq doğurur. Prezident İlham Əliyevə kitab hədiyyə olundu.

Ulu öndərin xarici səfərlərini, iştirak etdiyi beynəlxalq tədbirləri, eləcə də Azərbaycanda təşkil olunmuş beynəlxalq konfransları, Heydər Əliyevin xaricdə yaşayan soydaşlarımıza diqqət və qayğısını əks etdirən şəkillər “Beynəlxalq münasibətlər və diaspor” bölməsində toplanmışdır.

“Milli təhlükəsizlik sistemi” bölməsində ulu öndərin Azərbaycanda təhlükəsizlik orqanlarına rəhbərlik etdiyi vaxtlarda iş otağındakı stol və stul, habelə hərbi forması, vəsiqələri, xidmət dövründə təltif edildiyi fəxri fərman və ordenləri, müstəqillik illərində bu sahənin inkişafı ilə bağlı gördüyü işlərə, Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əməkdaşları ilə keçirdiyi görüşlərə dair şəkillər, kitablar nümayiş olunur.

“İdman, gənclər və gender siyasəti” bölməsində xalqımızın dahi oğlunun Azərbaycanda bu istiqamətlərdə gördüyü işləri əks etdirən materiallar, habelə imzaladığı qanunlar, fərmanlar, sərəncamlar, idmançılarla, gənclərlə keçirdiyi görüşlərə dair şəkillər, kitablar maraqlı doğurur.

“İnformasiya cəmiyyəti, nəqliyyat və rabitə” bölməsində görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə nəqliyyatın müxtəlif sahələrinin, rabitənin inkişafına informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi istiqamətində gördüyü işlərə dair şəkillər, imzaladığı fərman və sərəncamlar, qanunlar, habelə müxtəlif kitablar, plakatlar, teleqüllənin maketi, Böyük İpək yolu haqqında film nümayiş etdirilir.

Azərbaycanda ilk mobil rabitə operatorunun fəaliyyətə başlaması və ölkəmizdə ilk beynəlxalq stansiyanın açılışı münasibətilə keçirilmiş tədbirlərdə ümummilli lider Heydər Əliyevin istifadə etdiyi telefon aparatları, ulu öndərin və akademik Zərifə xanım Əliyevanın 85 illik yubileyləri münasibətilə buraxılmış poçt markaları xüsusilə diqqəti cəlb edir.

“Torpaq islahatı və xəritəçəkmə” bölməsində ulu öndərin adı ilə bağlı olan torpaq islahatlarına dair materiallar, islahatın gedişini əks etdirən diaqram, şəkillər, qanunvericilik toplusu, torpaq və tarix atlasları, 20 adda xəritələr, habelə Azərbaycanda uğurla həyata keçirilmiş torpaq islahatlarına həsr edilmiş kitablar toplanmışdır. “Ekologiya və təbii sərvətlər” bölməsində Azərbaycanda təcrübə üsulla ilk dəfə əldə edilmiş qızıl, ümummilli liderin sərəncamları ilə ölkəmizdə yaradılmış milli parklar və qoruqlar, xüsusi mühafizə

olunan ərazilər haqqında kitablar, Heydər Əliyevin müxtəlif vaxtlarda iməciliklərdə ağac əkməsini əks etdirən şəkillər nümayiş etdirilir. Burada Prezident İlham Əliyevə “Azərbaycanda xüsusi mühafizə olunan ərazilər” (“Protected areas in Azerbaijan”) kitabı hədiyyə edildi.

“Kənd təsərrüfatı” bölməsində ümummilli liderin ölkəmizdə aqrar sahənin, emal sənayesinin inkişafı istiqamətində gördüyü işləri əks etdirən müxtəlif materiallar, habelə kitablar, plakatlar vardır. Bu bölmədə Heydər Əliyevin Azərbaycanda kənd təsərrüfatı sahəsində həyata keçirdiyi islahatları əks etdirən eskponatlar böyük maraq doğurur.

“Mədəniyyət və incəsənət” bölməsində ulu öndərin baxdığı teatr tamaşalarının afişaları, mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə görüşlərini, mədəniyyət obyektlərinin tikintisini və açılışını əks etdirən şəkillər, qədim xalça nümunələri, xalq çalğı alətləri, “Mədəniyyət” qəzetinin ümummilli liderin 85 illik yubileyinə həsr olunmuş xüsusi nömrəsi və Azərbaycan şairlərinin Heydər Əliyevə həsr etdikləri şeirlərdən ibarət “Günəşə qovuşmaq istəyirəm mən” kitabı nümayiş etdirilir.

Kitabın bir nüsxəsi Prezident İlham Əliyevə hədiyyə olundu. Sərginin ən maraqlı guşələrindən olan “Neft strategiyası və enerji təhlükəsizliyi” bölməsində ulu öndərin müəllifi olduğu neft strategiyası ilə bağlı materiallar, o cümlədən “Əsrin müqaviləsi”nə, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərinə, “Şahdəniz” layihəsinə, ümumiyyətlə Azərbaycanda neft sənayesinin inkişafı sahəsində gördüyü işlərə dair eksponatlar toplanmışdır. Bunlar sovet dövrü və müstəqillik dövrü bölmələrində nümayiş etdirilir. Prezident İlham Əliyev burada Azərbaycanın neft strategiyasına həsr olunmuş filmdən bir parçaya baxdı. Sərgidə “Azəriqaz” QSC, “Azərenerji” ASC və “Azərikimya” Dövlət Şirkətinin fəaliyyəti ilə bağlı guşələr də vardır.

Xalq qəzeti.- 2008.- 8 may.- S. 1-2.

Respublika qəzeti

2006

Heydər Əliyev muzeyinin açılışı

Avqustun 10-da Salyan şəhərindəki Heydər parkında ulu öndərin adını daşıyan muzeyin təntənəli açılış mərasimi olmuşdur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev rəmzi açılışı bildirən lenti kəsdi.

Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, muzey görkəmli dövlət xadimi və siyasi xadim, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin irsinin təbliği, gənc nəslin bu irsdən yararlanması məqsədi ilə yaradılmışdır. Burada ulu öndərin uşaqlıq və gənclik illərini, təhlükəsizlik orqanlarında fəaliyyətini, Azərbaycana rəhbərliyinin ilk dövrünü, ötən əsrin 70, 80 və 90-cı illərində Salyan rayonuna tarixi səfərlərini, müstəqil Azərbaycan dövlətinə rəhbərlik illərini, kənd təsərrüfatının, sənayenin inkişafına, ordu quruculuğuna, mədəniyyətə və idmana qayğısını, "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasını, Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsinin həyata keçirilməsini əks etdirən çoxsaylı foto-şəkil və eksponat toplanmışdır. Xüsusi vurğulandı ki, ulu öndər 1969-cu ildə respublikada siyasi rəhbərliyə gəldikdən az sonra ilk səfərini məhz - Salyan rayonuna etmişdir. Salyanlılar bunu ümummillə liderin onlara olan məhəbbətinin təzahürü kimi qiymətləndirirlər.

Muzeydə ümummillə liderin büstü də qoyulmuş, Salyan rayonuna səfərlərini əks etdirən xüsusi fotoalbom hazırlanmışdır.

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva muzeyin ayrı-ayrı guşələri ilə tanış oldular, fotoşəkillərə böyük maraqla baxdılar. Burada ulu öndərin 1998-ci ildə prezident seçkiləri ərəfəsində Salyana gəlişi zamanı söylədiyi nitq video-kadrlar vasitəsilə səsləndirildi.

Sonra dövlətimizin başçısı muzeyin xatirə kitabına ürək sözlərini yazdı:

"Heydər Əliyev muzeyində nümayiş etdirilən fotosəkillər ulu öndərin həyat və fəaliyyətini əks etdirir. Bütün dövrlərdə Heydər Əliyev doğma xalqına sədaqətlə xidmət etmişdir.

Heydər Əliyev Salyan rayonunun inkişafına həmişə böyük diqqət göstərmişdir. 1969-cu ildə Azərbaycan rəhbəri kimi ilk səfərini Salyan rayonuna etmişdir. 1998-ci ildə isə seçki kampaniyasını Salyan rayonundan başlamışdır. Bu faktlar Heydər Əliyevin Salyana və salyanlılara xüsusi münasibət və məhəbbətinin təzahürüdür.

Bu gün də Heydər Əliyev siyasəti yaşayır. Salyan rayonu inkişaf edir və rayonun gələcək inkişafına böyük diqqət göstərilir.

Bütün salyanlılara dərin hörmət və məhəbbətimi bildirirəm.

İlham Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
10.08.2006-cı il

Respublika.- 2006.- 11 avqust.- S. 2.

"Heydər Əliyev irsi" Beynəlxalq Elektron Kitabxananın yeni nəşri təqdim olunmuşdur

Oktyabrın 12-də "Hyatt Regency" hotelinin İclas və Konfrans Mərkəzində "Heydər Əliyev irsi" Beynəlxalq Elektron Kitabxananın "Heydər Əliyev: biz Azərbaycan torpağında ikinci erməni dövlətinin yaranmasına yol verə bilmərik" kitabının təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Milli Məclisin deputatlarının, nazirlərin, dövlət komitəsi və şirkət sədrələrinin, diplomatik korpus, siyasi partiyalar, qeyri-hökumət təşkilatları təmsilçilərinin, tanınmış elm xadimlərinin iştirak etdikləri tədbiri akademik, əməkdar elm xadimi, Heydər Əliyev irsi Beynəlxalq Elektron Kitabxananın redaksiya heyətinin sədri Asəf Nadirov açaraq layihə barədə məlumat vermişdir. O

demişdir ki, Heydər Əliyevin siyasi portretini tam dolğunluqla yaratmaq çox məsul işdir və bəlkə də, mümkünsüzdür. Şübhəsiz ki, ümummilli liderimiz haqqında ən dolğun təəssüratı məhz onun əsərləri çıxışları, nitqləri, bəyanatları, məktubları yarada bilər. Heydər Əliyev irsinin təbliğində YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu genişmiqyash fəaliyyət göstərməkdədir. Fond Heydər Əliyevin zəngin irsinin öyrənilməsi istiqamətində diqqətəlayiq işlər həyata keçirir.

"Heydər Əliyev irsi" Beynəlxalq Elektron Kitabxananı yaratmaqda bizim əsas məqsədimiz isə tarixin ən böyük azərbaycanlısı olan Heydər Əliyevin zəngin irsini beynəlxalq aləmdə geniş oxucu kütləsinə çatdırmaqdan ibarətdir.

Azərbaycan Ne Media Azərbaycan Bolqarıstan müştərək müəssisəsinin ən böyük layihəsi olan "Heydər Əliyev irsi" Beynəlxalq Elektron Kitabxana 2004-cü il may ayının 10-da ümummilli liderimizin ad günündə internet sistemə çıxmışdır. Kitabxananın yaradılması ilə Azərbaycanın ən yeni tarixi və inkişafı, keçmişi və gələcəyi ilə maraqlanan oxucularımız Heydər Əliyevin əsərlərini dünyanın bir çox dillərində mütaliə etmək imkanı əldə ediblər.

Akademik məlumat vermişdir ki, dünyada 14 oxşar layihə mövcuddur. Tarixdə böyük iz qoymuş ictimai-siyasi xadimlərin (Avraam Linkoln, Corc Vaşinqton, Franklin Delano Ruzvelt, Mahatma Qandi, Uinston Çörçill, Con Kennedi, Ronald Reyqan, Mustafa Kamal Atatürk və s.) irslərinə həsr edilən kitabxanaların sırasına "Heydər Əliyev irsi" Beynəlxalq Elektron Kitabxananın qoşulması, hesab edirik ki, təqdirəlayiq haldır və vaxtında atılmış addımdır. Əsəf Nadirov təqdim olunan kitab haqqında söz açaraq bildirmişdir ki, bu, Sabaha doğru kitabından sonra ikinci kitabdır və dörd dildə (Azərbaycan, ingilis, fransız və rus dillərində) çap olunmuş kitaba ATƏT-in Budapeşt, Lissabon və İstanbul sammitlərində Heydər Əliyevin çıxışları, müsahibələri, ictimaiyyətin nümayəndələri ilə görüşdə çıxışı daxil edilmişdir.

Kitaba, həmçinin həmin sənədlər üçün yazılmış tarixi arayışlar, indekslər, qeyd olunan zirvə görüşlərinin bəyannamələrindən çıxarışlar, BMT-nin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar qətnamələri, fotosənədlər əlavə olunmuşdur. Kitabın "Təcavüzkarın dəst-xətti" bölümündə isə erməni təcavüzünün nəticələrini əks etdirən fotosəkillər verilmişdir.

"Heydər Əliyev irsi" Beynəlxalq Elektron Kitabxananın icraçı direktoru Fuad Babayev kitabxana barədə ətraflı məlumat vermişdir. Bildirmişdir ki, o, dünyada geniş yayılmış 25 dildə fəaliyyət göstərir. Yeri gəlmişkən, internet məkanında elektron kitabxananın 25 dildə fəaliyyət göstərməsi nadir haldır. Yuxarıda adları çəkilən elektron kitabxanaların hamısı birdilli və ya ikidillidir.

Fuad Babayev slaydların köməyi ilə kitabxananın strukturu, ona daxil olmaq üçün dillər üzrə axtarış sistemi, daimi oxucularının olduğu ölkələr və s. haqqında ətraflı məlumat vermişdir.

Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini, icra katibi Əli Əhmədov, sənaye və energetika naziri Natiq Əliyev, xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov, Milli Məclisin deputatları Zahid Oruc, Gültəkin Hacıyeva, Qənirə Paşayeva, Şuşa Rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Nizami Bəhmənov, internet forumunun rəhbəri Osman Gündüz, AMEA-nın A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutu direktorunun müavini Cəbi Bəhramov çıxış edərək kitabın məziyyətlərindən, onun həsr olunduğu sammitlərin tarixi əhəmiyyətindən söz açmışlar. Qeyd olunmuşdur ki, Heydər Əliyevin iştirak etdiyi bu üç sammit Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar danışıqlar prosesində mühüm mərhələ olmuşdur. 1994-cü ilin dekabrında Budapeştdə keçirilən ATƏT-in dördüncü sammitində Heydər Əliyevin səyi və təşəbbüsü ilə ATƏT-in Minsk qrupunda həmsədrlik institutu təsis edilmişdir. Bu institut vasitəçilərin fəaliyyətindəki rabitəsizliyi aradan qaldırmağa və ATƏT üzvlərinin münaqişənin sülh yolu ilə həllinə yönəldilmiş söylərini nizamlamağa imkan yaratmışdır.

Natiqlər xüsusi vurğulanımlar ki, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin ATƏT-in Lissabon sammitindəki fəaliyyəti hələ uzun illər siyasətçilər üçün örnək olacaqdır. O, zirvə görüşündəki çıxışında "Biz Azərbaycan ərazisində ikinci bir erməni dövlətinin yaranmasına yol verə bilmərik" deyərək, respublikamızın Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsindəki mövqeyini ATƏT tribunasından bütün dünyaya bəyan etmişdir. Münaqişənin sülh yolu ilə həlli prinsiplərinin əks olunduğu bəndin sammitin yekun sənədinə salınmasına Ermənistan prezidenti veto qoyduqdan sonra, Heydər Əliyev ATƏT sammitlərində hələ heç kəsin etmədiyi bir işi edir. O, bütövlükdə ATƏT-in yekun bəyannaməsinə veto tətbiq edir. Yalnız sammitin yekun iclasında ABŞ nümayəndə heyətinin rəhbəri, vitse-prezident A.Qor qeyd edilən prinsiplərin ATƏT sədrinin bəyanatında səsləndirilməsini və həmin bəyanatın zirvə görüşünün yekun sənədləri sırasına daxil edilməsini təklif etdikdən sonra, Heydər Əliyev öz vetosunu geri götürmüşdür. Adı çəkilən kitaba daxil olan Lissabon zirvə görüşünün yekun iclasının stenoqramı vəziyyətin dramatikliyini aydın göstərir.

Çıxışlarda qeyd edilmişdir ki, məhz Lissabon zirvə görüşündə Heydər Əliyevin sərt mövqeyi və qətiyyəti nəticəsində sammitin yekun sənədləri sırasına daxil olan ATƏT sədrinin bəyanatında Azərbaycanın ərazi bütövlüyü dəstəklənmişdir. 54 ATƏT üzvündən Ermənistan istisna olmaqla 53-nün lehinə səs verdiyi bu qərarın qəbul edilməsi yolunda Heydər Əliyev zirvə görüşünün gedişində 14 ölkənin nümayəndə heyətinin rəhbəri ilə görüşlər keçirmişdir. 1999-cu il noyabrın 18-19-da keçirilən ATƏT-in İstanbul sammitində isə Avropa Təhlükəsizliyi Haqqında Xartiya, Avropada adi silahlar haqqında müqavilə, İstanbul zirvə görüşünün yekun bəyannaməsi qəbul olunub. Yekun bəyannaməsinin ayrıca bir bəndi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə həsr olunub.

Xatırladılmışdır ki, son aylar ərzində bir neçə dəfə, o cümlədən bu il sentyabrın 19-da Türkdilli dövlətlərin və topluluqların 10-cu

dostluq, qardaşlıq və əməkdaşlıq qurultayındakı çıxışında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev vaxtilə ümummilli liderimizin söylədiyi Biz Azərbaycan ərazisində ikinci bir erməni dövlətinin yaranmasına yol verə bilmərik fikrini bir daha qətiyyətlə təsdiqləyərək, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində ölkəmizin mövqeyinin dəyişmədiyini, bir qarış torpağımızın da düşmənə güzəştə gedilməyəcəyini bəyan etmişdir.

Natiqlər yekdilliklə bildirmişlər ki, kitaba daxil olan bütün bu materiallar oxucularımız, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində ədalətin zəfər çalmasını arzulayan hər kəs üçün maraqlı olacaqdır. Onların fikrincə, "Heydər Əliyev: biz Azərbaycan ərazisində ikinci bir erməni dövlətinin yaranmasına yol verə bilmərik" kitabı elektron kitabxananın növbəti uğurudur.

Əbilov, Zeynalov və oğulları nəşriyyatında çap olunmuş 472 səhifəlik kitabın elmi məsləhətçisi akademik Asəf Nadirovdur.

Respublika.- 2006.- 13 oktyabr.- S. 4.

2007

**"Heydər Əliyev irsinin tədqiqinin təbliği"
mövzusunda kitab sərgisi**

Mayın 8-də Vergilər Nazirliyi yanında iri vergi ödəyiciləri ilə iş üzrə departamentdə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Elmi Kitabxanasının təşkilatçılığı ilə ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 84-cü ildönümü münasibətilə "Heydər Əliyev irsinin tədqiqinin təbliği" mövzusunda kitab sərgisi keçirilmişdir.

Sərgidə ulu öndərin həyat və fəaliyyətini, zəngin idarəçilik təcrübəsini, respublikamızın sosial-iqtisadi inkişafı və beynəlxalq aləmdəki nüfuzunun artırılması məqsədilə apardığı ardıcıl,

məqsədyönlü siyasəti, elm, təhsil, mədəniyyət sahəsindəki xidmətini əks etdirən 500-dən çox kitab nümayiş olunmuşdur.

Açılış mərasimində çıxış edən kitabxananın direktoru, filologiya elmləri namizədi Aybəniz Kəngərli bildirmişdir ki, 2003-cü ildə Mərkəzi Elmi Kitabxanada "Azərbaycan dövlətçiliyi və Heydər Əliyev" kitabxanası yaradılmış və bu fondada ən müxtəlif yazıçıların, alimlərin və siyasətçilərin Heydər Əliyevlə bağlı 2500-dən çox əsəri toplanmışdır. Natiq qeyd etmişdir ki, Mərkəzi Elmi Kitabxana ulu öndərin siyasi irsinin təbliği məqsədilə Azərbaycanın bütün regionlarına səfər etmək, ictimaiyyətlə görüşmək, bu dahi insanın gördüyü işlərin mahiyyətini onlara açıqlamaq niyyətindədir. Bu məqsədlə belə sərgilərin ilboyu müxtəlif bölgələrdə, dövlət müəssisələrində, elm və təhsil ocaqlarında keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Ümummilli liderin müasir Azərbaycan dövlətinin banisi olduğunu bir daha vurğulayan vergilər nazirinin müavini, 3-cü dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri Natiq Qasimov hər bir Azərbaycan vətəndaşının Heydər Əliyev irsinin öyrənilməsinin vacibliyini dərk etdiyini diqqətə çatdırmışdır.

N.Qasimov qeyd etmişdir ki, milli dövlətçilik dəyərlərinin əsasını sağlam cəmiyyət təşkil edir. Sağlam mənəviyyətli, yüksək bilikli insanlardan ibarət-cəmiyyət qarşıya çıxan bütün problemləri asanlıqla həll edir, monolit qüvvə kimi fəaliyyət göstərir. Nazir müavininin sözlərinə görə, bu gün əsas məqsədlərdən biri də köklü mənəvi dəyərləri yeni nəslə və bütün cəmiyyətə daha dərinlən və əzmlə aşılamaqdır. Bu baxımdan, N.Qasimov vurğulamışdır ki, ulu öndər Heydər Əliyev bütün həyatını, ömrünü, zəkasını məhz böyük milli məqsədlərə sərf etmişdir. Heydər Əliyevin dövlətçiliyə sonsuz sədaqəti və millətsevərliyi sözün həqiqi mənasında nəsillərə örnəkdir. Bu səbəbdən, nazir müavini belə sərgilərin digər vergi orqanlarında, o cümlədən ərazi vergilər idarələrində də keçirilməsinin zəruriliyini qeyd etmişdir.

Sonra tədbir iştirakçıları sərgiyə baxış keçirərək nümayiş olunan kitablarla yaxından tanış olmuşlar.

Respublika.- 2007.- 9 may.- S. 7.

2008

**Gənc istedadların ümummilli lider
Heydər Əliyevin 85 illik yubileyinə
həsr olunmuş müsabiqəsi davam edir**

Aprelin 25-də Bülbül adına xüsusi musiqi məktəbində gənc ifaçıların ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 85 illiyinə həsr edilmiş I Respublika müsabiqəsinin birinci turunun ikinci mərhələsi başlanmışdır. Xatırladaq ki, birinci mərhələ martın 28-dən aprelin 18-dək bölgə məktəblərinin şagirdləri arasında keçirilmişdir.

Məktəbin direktoru, musiqişünas, fəlsəfə elmləri namizədi Nigar Cərulla qızı tədbiri açaraq qeyd etmişdir ki, sözügedən müsabiqə həyatı boyu dövlətimizin gələcəyinin qayğısına qalmış, gənc istedadları qiymətləndirmiş, onlar üçün böyük sənətə yol açmış bir İnsanın - ulu öndər Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiram əlamətidir.

Nigar xanım demişdir ki, bölgələrdə keçirilmiş müsabiqə çoxlu gənc istedad, o cümlədən vokalçı, tar və kamança ifaçısı üzə çıxarmışdır. Müsabiqə mövcud çatışmazlıqları da üzə çıxarmağa kömək etmişdir. Məsələn, Salyanda kamança müəllimlərinin sayı azdır. Bütün bu məsələlər yaxın vaxtlarda həll ediləcəkdir.

Aprelin 25-də Nigar Balayeva, Qəmər Mahmudzadə, Fəridə Məmmədova, Rəbiyyə Mədətova, Gülər Ağayeva, Müşviq Məmmədov və başqalarının çıxışları olmuşdur. Aprelin 26-da isə Rəna Novruzbəyli, Lalə Məmmədova, Natəvan Quliyeva, Vurğun Vəkilov, Mədinə Ağayeva, Fərəh Tağızadə və başqaları çıxış edəcəklər.

Birinci turun ikinci mərhələsi aprelin 30-da başa çatacaqdır.

Respublika.- 2008.- 26 aprel.- S. 8.

Səs qəzeti

2006

Ələsgərov B.

Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi

"Kitabxana xalq, millət üçün, cəmiyyət üçün müqəddəs bir yer, mənəviyyat, bilik, zəka mənbəyidir. Ona görə, elə kitabxanaya daimi hörmət xalqımızın mədəniyyətini nümayiş etdirən amillərdən biridir".

(Heydər Əliyev)

Bu günlərdə "Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi" adlı kitabı işıq üzü görmüşdür. Kitabın müəllifi əməkdar elm xadimi, əməkdar mədəniyyət işçisi, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının akademiki, tarix elmləri doktoru, professor Abuzər Alı oğlu Xələfovdur. Məlumat üçün deyim ki, o, 50 ildir ki, Bakı Dövlət Universitetində səmərəli elmi-pedaqoji fəaliyyət göstərir. Milli kitabxanaşünaslıq elminin banisi, Azərbaycan kitabxanalarının tarixinin ilk tədqiqatçısı, respublikamızda ali təhsilli kitabxanaşünas-biblioqraf və kitabşünaslar hazırlayan ilk fakültənin yaradıcısı kimi professor Abuzər Xələfov adı vətənimizin sərhədlərindən çox-çox uzaqlarda da məşhurdur.

250-dən artıq elmi əsərin, o cümlədən, 50-dən artıq monoqrafiya, dərslik və dərs vəsaitinin müəllifi olan Abuzər Xələfov, eyni zamanda, ikicildlik "Kitabxanaşünaslığa giriş" və "Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi" fənlərinə dair ilk orijinal milli dərsliklərin yaradıcısıdır. 2000-ci ildə professor Abuzər Xələfov Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq elminin və ali kitabxanaçılıq təhsilinin

inkışafındakı xidmətlərinə görə Prezident Heydər Əliyevin fərmanı ilə "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilmişdir.

Professor, Abuzər Xələfovun geniş oxucu auditoriyasına təqdim olunan "Heydər Əliyev və Azərbaycanca kitabxana işi" adlı fundamental monoqrafiyası müəllifin uzun illər gərgin əməyinin nəticəsi olub, ulu öndər Heydər Əliyevin kitabxana quruculuğu sahəsindəki fəaliyyətinin tədqiqinə həsr edilmişdir.

Kitabın məsləhətçisi AMEA-nın müxbir üzvü, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Ş.Məmmədəliyev, elmi redaktoru əməkdar elm xadimi, tarix elmləri doktoru, professor T.Musayev, redaktorları pedaqoji elmlər namizədi, dosent K.Aslan, tarix elmlər namizədi L.Məmmədovadır.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan mədəniyyətinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan kitabxana quruluşu sahəsindəki misilsiz xidmətləri ümumiləşdirilərək, elmi nəticələr çıxarılır. Burada kitabxanaların xalqımızın mədəni-mənəvi tərəqqisində və cəmiyyətdəki rolu haqqında Heydər Əliyev fikirləri şəhr olunmuş, həmçinin, onun XX əsrin ikinci yarısında respublikada kitabxana şəbəkələrinin inkışafı, kitabxanaların mərkəzləşdirilməsi, kitabxana fondlarının inkışafı, əhaliyə kitabxana xidmətinin yaxşılaşdırılması, kitabxanaların maddi-texniki bazasının və kadr potensialının möhkəmləndirilməsi istiqamətindəki fəaliyyəti konkret faktlar əsasında təhlil edilmişdir. Yeni nəşrdə müstəqillik dövründə kitabxanaların qorunub saxlanması, kitabxana işinin inkışaf istiqamətləri və dövlətin kitabxana siyasətinin formalaşmasında Heydər Əliyev ideyalarının şəhrinə geniş yer verilmişdir.

Kitabxana işi sahəsində çox mürəkkəb dövr olan son 10 ildə olduqca ciddi tədbirlər həyata keçirildi. Hər şeydən əvvəl, kəskin maliyyə çətinliyinə baxmayaraq, kitabxana şəbəkələri qorunub saxlandı. Bu gün fəxrlə demək olar ki, Azərbaycan MDB ölkələri içərisində dövlət kitabxana şəbəkəsini qoruyub saxlayan, kitabxana müəssisələrinin özəlləşdirilməsini qadağan edən yeganə respublikadır.

Qeyd etdiyimiz dövrdə böyük öndər Heydər Əliyev bir neçə dəfə M.F.Axundov adına Milli Kitabxanasına getmiş, şəxsi kitabxanasından həmin kitabxanaya xeyli kitab bağışlamış, kitabxana, kitabxana işi haqqında parlaq nitqlər söyləmiş, kitabxananı "xalq, millət üçün, cəmiyyət üçün müqəddəs bir yer, mənəviyyət, bilik, zəka mənbəyi" adlandırmışdır. Fərəhləndirici haldır ki, son 13 ildə kitabxana işi haqqında bir çox sərəncamlar və dövlət qərarları verilmiş, 1999-cu ildə Milli Məclis tərəfindən "Kitabxana işi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edilmişdir. Həmin qanunun böyük öndərimiz tərəfindən imzalanması mədəniyyətimizin bu mühüm sahəsinə böyük dövlət qayğısının təzahürüdür.

Beləliklə, xalqımızın böyük oğlu, dünyaşöhrətli siyasətçi, müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin memarı, ümummilli liderimiz Heydər Əliyev respublikamıza 34 illik rəhbərliyi dövründə kitabxana dövlət qayğısı ilə əhatə edilmiş, bu sahə həmişə böyük öndərin diqqət mərkəzində olmuşdur. Məhz buna görədir ki, həmin illər respublikamızda kitabxana işinin tarixinə inkişaf və tərqqi dövrü kimi daxil olmuşdur.

İllər, əsrlər keçəcək, ancaq Azərbaycan tarixinin Heydər Əliyev dövrü tariximizin ən parlaq səhifələrindən biri kimi qalacaqdır. Azərbaycanda kitabxana işinin tarixinə dönüş dövrü kimi daxil olan bu illərdə kitabxana quruculuğu sahəsində əldə olunan nailiyyətlərin, baş verən proseslərin, əhaliyə kitabxana xidmətinin təşkili sahəsində meydana gələn yeni iş forma və üsullarının təhlil edilib öyrənilməsinə və ümumiləşdirilməsinə böyük ehtiyac duyulmaqdadır. Hazırda oxuculara təqdim olunan "Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi" adlı bu kitab, məhz kitabxana tariximizdə olan boşluğu doldurmaq, kitabxana quruculuğu sahəsində ulu öndərin titanik fəaliyyətini, böyük-qayğı və məhəbbətini, kitabxana işi haqqında ölməz ideyalarını, nəzəri irsini gələcək nəsillərə çatdırmaq məqsədini öz qarşısına qoymuşdur.

İki fəsil, son sözəvəzi və əlavələrdən ibarət olan kitabın birinci fəslə "Azərbaycanda kitabxana işinin inkişafında Heydər Əliyev mərhələsi (XX əsrin 70-80-ci illəri)" adlanır. Burada, əsasən, Heydər Əliyevin fəaliyyətinin sovet dövrü mərhələsi öz əksini tapır.

İkinci fəsil "Heydər Əliyev və müstəqillik illərində Azərbaycanda kitabxana işi" adlanır ki, bu fəslə aşağıdakılar daxildir: Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin kitabxana şəbəkəsi müstəqillik illərində; M.F.Axundov Milli Kitabxanası müstəqillik illərində; Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin kitabxana şəbəkəsi müstəqillik illərində; Respublika Elmi-Pedaqoji kitabxanası müstəqillik illərində; Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Mərkəzi kitabxanası müstəqillik illərində; Azərbaycan Respublikası Prezidenti İşlər İdarəsinin kitabxanası müstəqillik illərində; Azərbaycan Respublikası Milli Məclisin kitabxanası müstəqillik illərində; Müstəqillik illərində kitabxana işi sahəsində dövlət siyasəti və s. Bu fəsillərdə respublikanın əsas kitabxanaları haqqında tam məlumat verilir.

Vəsəitdə diqqəti cəlb edən başlıqlardan biri də "Əlavələr" adlanır. Burada 5 bölmə, və 12 yarım bölmə öz əksini tapmışdır. Birinci bölmə "Heydər Əlirza oğlu Əliyev haqqında qısa bioqrafik məlumat" adlanır. ikinci bölmə isə "Təltiflər" adlanır. Buraya "Heydər Əliyevin təltif olunduğu SSRİ-nin orden və medalları", "Heydər Əliyevin təltif olunduğu beynəlxalq orden və medalları", "Heydər Əliyevin təltif olunduğu fəxri elmi adlar", "Heydər Əliyeviri təltif olunduğu fəxri adlar və mükafatlar" daxildir.

Maraqlı başlıqlardan biri də "Heydər Əliyevin kəlamlarından" adlanır. Müəllif bu kəlamları "Bibliografik məlumat kitabı"ndan götürmüşdür.

"Əlavələr"ə "Dünyanın görkəmli siyasətçiləri, elm və mədəniyyət xadimləri Heydər Əliyev haqqında" bölməsi də daxil edilmişdir. Görkəmli şəxslər Corc Buş (ABŞ), Jak Şirak (Fransa), Oskar Lui Skalfaro (İtaliya), Əlahəzrət Arixito (Yaponiya), Fərrux Əhməd Xanleqari (Pakistan), Kerevil Navayana (Hindistan), Emil

Konstantineku (Ruminiya) və başqalarının Heydər Əliyev haqqında olan fikirləri maraqlıdır.

"Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi" adlı kitabına bu və ya digər yazılarla yanaşı 84 adda istifadə olunan ədəbiyyatın siyahısı da verilmişdir.

M.F.Axundov adına Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov vəsaitin çox dəyərli olmasını nəzərə alaraq, kitabın təqdimat mərasimində daha çox tirajla çap olunması təklifini irəli sürmüşdür.

Belə bir vəsaitin Dövlət Mükafatına təqdimatı da məqsədə uyğundur.

Səs.- 2006.- 14 iyul.- S. 12.

2007

Fərhad Bədəlbəyli Parisdə konsert verib

Bakı Mustqi Akademiyasının rektoru, xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli və violonçel ifaçısı Rasim Abdullayev Parisə səfər ediblər. Səfər çərçivəsində musiqiçilər ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 84-cü ildönümü münasibəti ilə Parisdə konsert veriblər. Bunu Parisdə səfərdə olan bəstəkar Fərhad Bədəlbəyli deyib. Onun sözlərinə görə, konsertdə Fransanın tanınmış piano ifaçısı da çıxış edib. Azərbaycanın Fransadakı səfirliyinin təşkilatçılığı ilə baş tutan konsert proqramında Azərbaycan və dünya bəstəkarlarının əsərləri səslənib. F.Bədəlbəyli deyib ki, səfər çərçivəsində Fransa Konservatoriyasının rəhbərliyi ilə görüşüb: "Səfərimiz olduqca uğurlu keçir. Hazırda Fransa-da bu ərəfədə keçiriləcək festivallarda iştirak etmək niyyətindəyik. Artıq Azərbaycanın beynəlxalq bazara girmək vaxtıdır. Bu prosesin baş tutması üçün bir sıra əlaqələr yaratmaq və Azərbaycanın beynəlxalq musiqi bazarına daxil olmasına yardım etmək istəyirik". Rektor

bildirib ki, səfər zamanı iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin möhkəmlənməsi sahəsində bir sıra qərarların qəbulu da gözlənilir. Musiqiçilərin Fransa səfəri mayın 15-də yekunlaşacaq.

Səs.- 2007.- 12 may.- S. 16.

2008

Ümummilli liderə həsr olunmuş Kitab bayramı keçirilib

Azərbaycan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin mətbuat xidmətindən aldığımız məlumata əsasən, Lerik rayon mərkəzi kitabxanası Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin 85 illik yubileyinə həsr olunmuş "Kitab bayramı" keçirmişdir. "Kitab bayramı" 3 sayılı şəhər orta məktəbin qarşısında keçirilmiş və sözügedən tədbirdə rayon təhsil və mədəniyyət müəssisələrinin kollektivləri iştirak etmişlər. "Kitab bayramı"nda rayon orta məktəb şagirdləri ümummilli lider Heydər Əliyev haqqında şeirlər söyləmiş, mahnılar ifa etmişlər. Tədbirdə kitablara dair ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdirilərək, viktorinalar keçirilmişdir. "Kitab bayramı"nda ümummilli lider Heydər Əliyev haqqında kitablardan ibarət sərgilər təşkil olunmuşdur. Qeyd edim ki, "Kitab bayramı" 6 may tarixinə qədər Xaçmaz, Dəvəçi, Qax, Tərtər, Zaqatala, Masallı, Sabirabad, Salyan, Beyləqan, Goranboy, Ucar, Astara, Cəlilabad, Kürdəmir, Quba, Neftçala, Şamaxı, İmişli, Qəbələ, Ağdaş, Xanlar, Ağstafa rayonlarında, Gəncə, Mingəçevir, Sumqayıt, Şəki, Lənkəran şəhərlərində keçiriləcəkdir.

Səs.- 2008.- 24 aprel.- S. 12.

Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycan

Şəxsiyyətlər Muzeyində Ümummilli liderin 85 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib

Azərbaycan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyindən aldığımız məlumata əsasən, Xaçmaz rayonunun Şəxsiyyətlər Muzeyində, Xaçmaz rayon Mərkəzi Kitabxanası Heydər Əliyevin 85 illik yubileyinə həsr olunmuş "Kitab bayramı" keçirilib. Tədbirə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Ş.Xanbabayev, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin nümayəndəsi O.Muxtarov, Cəfər Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanasının şöbə müdirləri X. Məmmədova, Z. Mehdiyeva, Xaçmaz rayon Turizm və İnformasiya Mərkəzinin direktoru V. Əhmədov və rayon ziyalıları dəvət olunmuşlar. Tədbiri giriş sözü ilə rayon mədəniyyət və turizm şöbəsinin müdiri N.Ağayev açıb. O, Heydər Əliyevin mədəniyyət sahəsində gördüyü işlərdən, hazırda isə dövlətin mədəniyyət və kitabxana işi sahəsində verdiyi qərar və göstərişlərin əhəmiyyətini vurğulayıb. Tədbirdə "Ulduzlar" ədəbi məclisinin sədri F. Həsənov və Q. Aşkəri şeirlərini oxumuşlar. Burada 45 adda sərgi nümayiş etdirilib. "Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycan", "Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyi ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin şah əsəridir", "Yaddan çıxılmaz Qarabağ", "Xaçmaz və xaçmazlılar", "Dünyanı uşaqlara verək" və digər kitablar maraqla qarşılanıb. Şəxsiyyətlər Muzeyində Azərbaycanın 27 ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinin büstləri qarşısında onların hər birinin həyat və fəaliyyətini əks etdirən kitab sərgisi təşkil olunub.

Səs.- 2008.- 29 aprel.- S. 12.

İki sahil qəzeti

2007

Ulu öndərin informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində rolu

Mayın 10-da müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi Heydər Əliyevin anadan olmasının 84-cü ildönümü Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyində (RİTN) geniş qeyd olunmuşdur.

Rabitə və informasiya texnologiyaları naziri Əli Abbasov parlaq və təkrarsız şəxsiyyət, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin qurucusu Heydər Əliyevin çoxşaxəli fəaliyyətindən, onun xalqımız qarşısında misilsiz xidmətlərindən danışmışdır. Nazir demişdir ki, ümummilli lider informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının perspektivini daim hiss etmiş və bu sahədə inkişafa nail olmaq üçün ardıcıl səylər göstərmişdir. Azərbaycanda mobil rabitənin bu gün yüksək inkişaf səviyyəsi də məhz Heydər Əliyevin səylərinin bəhrəsidir. 1994-cü ildə "Bakcell" və

1996-cı ildə "Azercell" birgə müəssisələrinin yaradılması Azərbaycanda mobil rabitənin inkişafının əsasını qoymuşdur. Ölkənin rabitə sektoruna ilk investisiyaların cəlb edilməsi də ümummilli liderin səyləri nəticəsində mümkün olmuşdur. Heydər Əliyev Azərbaycanda radio-televizisiya yayımının dünya standartlarına uyğun təşkili istiqamətində lazım olan bütün tədbirləri görmüşdür. Əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş işləri bu gün Prezident İlham Əliyev uğurla davam etdirir, informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı üçün məqsədyönlü işlər aparır.

Ə.Abbasov RİTN tərəfindən "Heydər Əliyev və informasiya-kommunikasiya texnologiyaları siyasəti" adlı kitabın yenidən nəşr olunduğunu bildirmişdir. Nətiq kitabda ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 30 ildən çox

müddətdə respublikada rabitənin, elektron avadanlığının, informasiya texnologiyaları və telekommunikasiyanın inkişafı və müasir səviyyəyə yüksəlməsi üçün gördüyü işlərin xülasəsi verildiyini qeyd etmişdir.

Tədbirdə iştirak edən akademik İsmayıl İbrahimov ulu öndərin bənzərsiz tarixi şəxsiyyət kimi Azərbaycan dövlətçiliyinin təşəkkülündə əvəzsiz xidmətlərin, onun dövlət quruculuğu sahəsində təcrübəsinin ölkəmizin davamlı inkişafını daim himayə etdiyini vurğulamışdır.

"Heydər Əliyev və informasiya-kommunikasiya texnologiyaları siyasəti" adlı kitab tədbir iştirakçılarında paylanmışdır.

Kitaba rabitə və informasiya texnologiyaları naziri, akademik Əli Abbasov ön söz yazmışdır. Toplu üç bölmədən ibarətdir. I bölmədə fərmanlar, sərəncamlar, qərarlar və protokollar verilmiş, II bölmədə Heydər Əliyevin rabitə xidməti ilə əlaqədar tədbirlərdə çıxışları, nitqləri, III bölmədə isə Heydər Əliyevin Azərbaycanın rabitə sistemi ilə əlaqədar söylədiyi fikirlər, dediyi sözlər toplanmışdır. Kitabda Heydər Əliyevin rabitə ilə bağlı tədbirlərdə çəkilmiş fotosəkilləri və ulu öndərə həsr olunmuş poçt markaları əks olunmuşdur.

İki sahil.- 2007.- 11 may.- S. 6.

Üç nöqtə qəzeti

2008

Rəhimə

Beynəlxalq Heydər Əliyev Filmləri Festivalına start verildi

Ümummillə lider Heydər Əliyevin 85 illiyinə həsr olunmuş I Beynəlxalq Heydər Əliyev Filmləri Festivalına start verildi. Festivala bağlı ötən gün Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində tədbir keçirildi. Layihə BBS Şirkəti və Yeni Azərbaycan Partiyasının Gənclər Birliyi tərəfindən həyata keçirilir. Birliyin sədri Ramin Həsənovun fikrincə, Heydər Əliyevə həsr edilən filmlərin nümayişini və seçimini hədəf götürən festival ölkədə festival tipli yeganə layihədir. Qurum rəhbəri festivalda müxtəlif zaman və məkanlarda Heydər Əliyev haqqında çəkilən filmlərin göstəriləcəyini bildirdi: "Layihə ümummillə lider haqqında əsl film yarışmasıdır. Festivalda yer alan filmlər Heydər Əliyev xarakterinin və şəxsiyyətinin müxtəlif rəqəmləri və rənglərini göstərir". BBS şirkətinin direktoru Teymur Nəcəfzadə bildirdi ki, festivalda bu günə qədər göstərilməyən filmlər yer alacaq. Kino etikası və vətəndaş münasibətlərini birləşdirən rəqəmlərdən müəyyənləşdirilən festivalın seçim heyəti filmləri aşağıdakı nominasiyalar - "Ən yaxşı rejissor işi", "Ən yaxşı operator işi", "Ən yaxşı dramaturgiya", "Xatirələri qoruyan ən yaxşı film", "Heydər Əliyevə kənardan ən yaxşı baxış" üzrə seçəcəkdir. Nəticələrə görə seçilən filmlər xüsusi mükafat üzrə təltif olunacaq. Məlumat üçün bildirək ki, layihə çərçivəsində [www. heydar-aliyev.movies.az](http://www.heydar-aliyev.movies.az) saytı yaradılacaq. Münsiflər heyətinin seçiminə aprel ayının ortalarından start veriləcəkdir. Qurum festivalı mayın 3- 5-də keçirməyi planlaşdırır.

Üç nöqtə.- 2008.- 10 aprel.- S. 13.

Paritet qəzeti

2007

Hüseynzadə F.

Heydər Əliyevin adını daşıyan 39 xatirə muzeyi tikilib

**Zaqatala, Astara, Xızı və digər rayonlarda belə
muzeylərin tikintisi ilə bağlı işlər gedir**

Liderlərin millət üçün gördükləri işlər danılmazdır. Hər hansı milləti, xalqı dünyada tanıtdıran və məşhur edən nə qədər onun mədəniyyəti, milli adət-ənənəsi, tarixidirsə, bir o qədər də onun siyasi xadimləridir. Necə ki ümummilli lider, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev Azərbaycanı beynəlxalq aləmdə tanıtdırdı və buna görə də xalqımız həmişə onun ruhu qarşısında borcludur. Napoleon Bonapart, Corc Vaşinqton, Mustafa Kamal Atatürk öz xalqları üçün nə ediblərsə və onlar dünya tarixində hansısa iz qoyublarsa, Heydər Əliyev də bizim üçün bunu edib. Eyni zamanda bu gün bütün dövlətlər onu dünyəvi siyasətçi kimi qəbul edir.

Elə dövlət var ki, adı dünyanın siyasi xəritəsində olsa da, haradasa onun haqqında danışanda heç kim bu dövlətin yerini belə bilmir. Bir vaxtlar Azərbaycan da belə ölkələrdən idi. Heydər Əliyev Azərbaycanı məhz bu cür vəziyyətdən çıxarıb dünya səviyyəsində tanınan və özünün xüsusi yeri olan ölkələr sırasına qatdı. Onun xarici siyasətini əsas istiqaməti də elə bundan ibarət idi. Dediymiz kimi bütün xalqımız qarşısında Heydər Əliyevin danılmaz əməyi var. Onun ruhuna ehtiram olaraq çoxlu istiqamətdə işlər görülüb, müxtəlif tədbirlər həyata keçirilib və bu günləri də bu davam etdirilməkdədir. Bunlardan biri də ümumxalq məhəbbətindən irəli gələrək ulu öndərin xatirəsini əbədləşdirmək üçün paytaxtda və respublikamızın rayonlarında Heydər Əliyev adına muzeylərin yaradılmasıdır. Heydər Əliyev istər sovet

dövründə, istərsə də müstəqillik əldə etdikdən sonra rəhbər kimi ölkənin bütün rayonlarına səfər edib, bu rayonların sakinləri ilə birbaşa təmasda olaraq onların problem və qayğıları ilə şəxsən özü maraqlanırdı. Ən azı buna görə həmin muzeylərin yaradılması təqdirəlayiqdir. Qeyd edək ki, 2005-ci ildən bu istiqamətdə intensiv işlər aparılır. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyindən aldığımız məlumata görə, 2006-cı ildə 25 belə xatirə muzeyi tikilib və istifadəyə verilib. Bu il isə 14 muzey ictimaiyyətin ixtiyarına verilib. Həmçinin Zaqatala, Astara, Xızı və digər rayonlarda Heydər Əliyevin adını daşıyan xatirə muzeylərinin tikintisi ilə bağlı işlər gedir.

Bu muzeylər həm də ocaqdır - Heydər Əliyev ocağı. Əhalimiz bu işığa yığılıb milli liderlərinin kimliyini tanımalı, onun siyasi təcrübəsindən ilham almalıdırlar. Çünki, hər bir vətəndaşın fərdi kimliyini şəxsiyyət vəsiqəsi necə təsdiq edirsə, Heydər Əliyev də bizim milli kimliyimizi dünyada o cür təsdiq eləyib.

Paritet.- 2007.- 13-14 dekabr.- S. 4.

Kaspi qəzeti

2007

Tbilisidə Heydər Əliyevin büstü açılıb

"Gürcüstan-Azərbaycan münasibətlərinə düşmən olan kəs Azərbaycanın düşmənidir, Gürcüstanın düşmənidir. Çünki bizim gücümüz birlikdədir". Bu fikirləri Gürcüstan prezidenti Mixail Saakaşvili Tbilisinin tarixi məhəllələrindən biri olan Abanostubanidə, Heydər Əliyev parkında ulu öndərin büstünün təntənəli açılış mərasimində bəyan edib. Qeyd edək ki, 2004-cü ildə prezident İlham Əliyevin Gürcüstana səfəri zamanı bu parka ulu öndərin adı verilib. Azərbaycanın xalq rəssamı, heykəltəraş Natiq

Əliyevin hazırladığı qranit büst və postamentin hündürlüyü dörd metrdir.

Mixail Saakaşvili bildirib ki, Azərbaycan, azərbaycanlılar Gürcüstanın həmişə sadıq dostları olublar: "Düşünürəm ki, bugünkü gün tarixi qardaşlığımızın, dostluğumuzun çox parlaq təsdiqidir. Hərçənd ki, bizim çoxəsrlik dostluğumuzun sübuta ehtiyacı yoxdur. Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlılar ölkəmizin vətəndaşlarıdır, öz mədəniyyətini, öz dilini saxlayan və inkişaf etdirən bu insanlar, eyni zamanda, vətənimizin, ölkəmizin, onun gələcəyinin ayrılmaz tərkib hissəsidirlər. Eləcə də Azərbaycan Gürcüstanın gələcək tərəqqisinin ayrılmaz tərkib hissəsidir".

Mixail Saakaşvili: "Heydər Əliyev müasir Azərbaycan dövlətinin, millətinin atasıdır"

Gürcüstan prezidenti Azərbaycanın çətin günlərdə ölkəsinə yardım etməsindən də danışdı: "Keçən il bizə verilən qaz və elektrik enerjisi eyni vaxtda hansısa, yumşaq desək, qərribə səbəblərə görə kəsildəndə, qışın bu ən soyuq çağında Azərbaycanın bizə qaz verməsini, öz istisini bizimlə bölüşməsinə heç vaxt unutmayaçağım. Bu, heç də, sadəcə olaraq, ürəyin hərəkətini bölüşmək deyildi. Azərbaycan öz evlərinin istisini, öz xəstəxanalarının istisini, öz ocaqlarının istisini, öz uşaq bağçalarının, öz məktəblərinin istisini bizimlə bölüşdü. Elə bu il də, Gürcüstanın qaz ala bilmədiyə vaxtda, bizim üçün qiymətləri keçən ildəkinə nisbətən dörd dəfə qaldırdıqları vaxtda da Azərbaycan yenə öz qazının bir hissəsini Gürcüstanla bölüşdü. Düşünürəm ki, belə hallar istənilən xalqın yaddaşında qalır". Mixail Saakaşvili Heydər Əliyevin xidmətlərinə də toxunub: "Bəzən sual verirlər: Heydər Əliyev bu regionun tarixində hansı rolu oynayıb? Düşünürəm ki, çox-çox mühüm rol oynayıb. Çünki 1990-cı illərin əvvəllərində o, deyəndə ki, Azərbaycan dünya bazarlarına Gürcüstan vasitəsilə çıxmalıdır, bu təklifin kommertiya baxımından üstünlüyü çox da aşkar deyildi, sırf siyasi mənada isə bu, çox riskli idi. Lakin o, bu işi

axıra çatdırdı. Bu alternativ olmasaydı, indi regionumuzun Avropaya verdiyi ümidlər də olmazdı. Real olaraq, regionumuzun geosiyasəti məhz Heydər Əliyevin qərarından sonra dəyişdi. Eyni zamanda, o, müasir Azərbaycan dövlətinin banisi, müasir Azərbaycan millətinin atasıdır. Sıx birləşmiş Azərbaycan, dost Azərbaycan, uğurlu Azərbaycan isə Gürcüstanın özünün daxilində inteqrasiya və müvəffəqiyyətin, bizim ümumi gələcəyimizin rəhnidir. Bu gün strateji tərəfdaşlar olmaq həmişəlik strateji tərəfdaşlar olmaq deməkdir. Strateji tərəfdaşlıq məhz uzun müddət və həmişəlik tərəfdaşlıq deməkdir. Biz isə öz coğrafi mövqeyimizi nəzərə alaraq, belə olmağa borcluyuq. Biz birlikdə olmalıyıq, yeni dostlar tapmalıyıq. Bir dünyaya baxın: nə qədər parçalanma, nə qədər münaqişələr, nə qədər çəkişmələr, nə qədər həll edilməmiş problemlər var. Bizim xalqlarımız isə müdriklilik göstərirlər. Mən hələ rəhbərləri demirəm, xalqlarımız bütün bu baş verənlərə qarışmamaq üçün müdriklilik göstərirlər". Onun sözlərinə görə, Gürcüstan azərbaycanlıları Gürcüstan cəmiyyətinə inteqrasiya olurlar. Onlar gürcü dilini öyrənir, bu dildə danışırlar: "Kim birliyin əleyhinədirsə, hamımızın əleyhinədir. Bax, burada, arxa tərəfdə Azərbaycan məktəbi var, orada azərbaycanlı uşaqlar təhsil alırlar. Onların simasında Gürcüstanın gələcək vətənpərvərləri yetişir. Bir sözlə, bu, həqiqətən, hadisələrin sınağından çıxmış dostluq və qardaşlıqdır. Çox müxtəlif vədlər, çox müxtəlif təkliflər olub, aramızı vurmağa və bizi bir-birimizdən ayırmağa çalışmışlar. Amma bütün bunlar baş tutmadı və baş tutmayacaq. Çünki biz birlikdə partikulyar, şəxsi kateqoriyalarla deyil, - hərçənd, bizim çox güclü şəxsi münasibətlərimiz var, - ilk növbədə, dövlət kateqoriyaları ilə düşünürük. Biz Gürcüstanı, Azərbaycanı bu gün, 2007-ci ildə görürük, biz Gürcüstanı, Azərbaycanı 2017-ci ildə görürük. Əminəm ki, yaxın illərdə də, yaxın onilliklərdə də bu iki qardaş özünün daha yaxşı gələcəyini tapacaq və özlərinin birliyi ilə, müdriqliyi ilə, uğurları ilə, nümunələri ilə dünya işlərində daha mühüm rol oynayacaq".

İlham Əliyev: "Ərazimiz üzərində milli suverenliyi bərpa edəcəyik"

Prezident İlham Əliyev isə öncə ulu öndərin xatirəsinə göstərilən ehtirama görə bütün gürcü xalqına, onun prezidentinə təşəkkürünü bildirib: "Bu gün mən böyük iftixar hissi keçirirəm ki, 15 il əvvəl müstəqillik qazanmış xalqlarımız və ölkələrimiz arasında çoxəsrlik münasibətlərin tarixində bizi daha da yaxınlaşdıran bir hadisə baş verir. Bu gün gözəl bir yerdə, Tbilisinin mərkəzində, biz Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyevin büstünü açdıq. Bugünkü mərasim bizim birliyimizin rəmzidir, qardaşlığımızın rəmzidir. Onun rəmzidir ki, əvvəlki kimi, xalqlarımız bundan sonra hələ çox onilliklər və əsrlər bir yerdə olacaq, yaxın olacaq, bir-birinə kömək edəcək, indi olduğu kimi, bir-birinin uğurlarına sevinəcəklər". İlham Əliyev vurğulayıb ki, Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının tarixində, Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixində çox böyük rol oynayıb: "Azərbaycanda müstəqillik əldə edildikdən sonra iki il ərzində mənfi, qeyri-müəyyən istiqamətdə proseslər baş verirdi. Ümumi xaos, iqtisadi böhran, siyasi və hərbi böhran, vətəndaş müharibəsi, bir sözlə, Gürcüstanın da bütün başına gələnlər. Əgər o zaman Azərbaycan xalqı müdriklik göstərüb ölkənin idarə olunmasına Heydər Əliyevi dəvət etməsəydi, hələ məlum deyil ki, hər şey nə ilə bitəcəkdi və biz müstəqilliyimizi, dövlətçiliyimizi qoruya biləcəkdikmi? O, nəinki müstəqilliyimizi qorudu, həm də Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 10 il ərzində ölkəmizin gələcək uğurlu inkişafının təməlini və ciddi bazasını yaratdı. Bu gün bizim nəyimiz varsa, nəyə malikiksə, milli nailiyyətimiz kimi nə ilə fəxr ediriksə, məhz onun müdrikliyi, qətiyyəti, cəsarəti və qəbul olunan qərarların doğruluğuna əminliyi sayəsində əldə olunub. Bu gün Azərbaycan öz gücünə güvənən ölkədir, dövlət müstəqilliyi artıq sarsılmaz və əbədi olan ölkədir. Buna görə də Heydər Əliyev hər bir azərbaycanlının, xalqımızın hər bir vətənpərvərinin xatirəsində daim yaşayacaq. Eyni münasibəti qardaş gürcü xalqından da gördük. İndi bu büstün açılışı bunun

daha bir təsdiqidir". İlham Əliyev bildirib ki, əsası Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan neft strategiyası olmasaydı, indi hər iki ölkə problemlərlə üzləşə bilərdi: "O vaxt bu olmasaydı, indi nəinki qonşularımızın - Gürcüstanın enerjisi müstəqilliyini təmin edə bilərdik, hətta özümüzü də təmin edə bilməzdik. Regionda nələr olacağını, Azərbaycanın başına nələr gələcəyini, onun bugünkü vəziyyətinin necə olacağını təsəvvür etmək çətin deyil. Ona görə də bu məsələdə biz gürcüləri və azərbaycanlıları həmişə birləşdirmiş olan tarixi yaddaşa və bugünkü nailiyyətlərimizə arxalanmalıyıq. Gələcək fəaliyyətimizdə də biz bu nailiyyətlərə, bu uğurlara, bu qardaşlığa, bu qarşılıqlı dəstəyə əsaslanmalıyıq. İndi, Gürcüstanın öz yüksəliş, hətta deyərdim, çiçəklənmə dövrünü yaşadığı, çox böyük dəyişikliklərin, siyasi və iqtisadi islahatların uğurla həyata keçirildiyi bir vaxtda, - insanlar da bunu görürlər, - biz daha da güclənirik. Siz nə qədər çox möhkəmlənsəniz, biz də bir o qədər çox möhkəmlənəcəyik. Ümumi tariximiz, qardaşlıq əlaqələrimizin keçmiş, bugünkü vəziyyəti və milli mənafeələrimiz tələb edir ki, biz birlikdə olaq. Biz birlikdə böyük qüvvəyik. Buraya prezidentlər, - onlar sözdə deyil, həqiqətən qardaşdırlar, - arasındakı şəxsi münasibətləri də əlavə etsək, inkişafımızın çox nikbin, çox ümidverici mənzərəsi yaranar".

Prezident çıxışında hər iki ölkənin qarşıda duran problemlərin həllinə nail olacağına əminliyini də ifadə edib: "Əminəm ki, biz qarşımızda duran bütün məsələləri həll edəcəyik. Biz separatizmə son qoyacaq, etnik təmizləmələrdən əziyyət çəkmiş insanları öz ocaqlarına qaytaracaq, bütün ərazimiz üzərində milli suverenliyi bərpa edəcəyik. Bunun üçün biz güclü və birlikdə olmalıyıq. Biz bunu edirik. Biz möhkəmlənirik və bir-birimizə daha da yaxınlaşırıq. Bugünkü gün Azərbaycan xalqının yaddaşında uzun müddət, yəqin ki, həmişəlik qalacaq. Bu, bizim birliyimizin günüdür, Azərbaycana olduğu kimi, qardaş Gürcüstana da sədaqətə xidmət etmiş böyük azərbaycanlının xatirə günüdür. Gələcək inkişafımızı müəyyənləşdirdiyimiz, regionun geosiyasi inkişaf strategiyasını müəyyənləşdirdiyimiz, Gürcüstan və Azərbaycanın

Avropa və dünya işləri üçün əhəmiyyətinin artdığı gündür. Sərhədlərimizin hüdudları və ya həmvətənlərimizin sayı haqqında statistika məlumatını götürsək, biz ərazicə və əhalinin sayına görə kiçik ölkələrlik, ancaq daha mühüm rol oynayırıq. Bu proses gedir və davam edəcək. Bu gün, Mixailin dediyi kimi, ağır vaxtda, Azərbaycan sizin yanınızda olub, bunda qeyri-adi bir şey yoxdur, bu, normadır, belə də olmalıdır. Əgər biz dostuqsa, - biz isə dostuq, - həmişə bir olmalıyıq. Bir-birimizin uğurlarına sevinməliyik və dar gündə arxa-dayaq olmaq, kömək etmək və birlikdə irəliləmək üçün, hətta çağırılmasaq da, birinci gəlməliyik. Ölkələrimizin gələcəyi ancaq bu birlikdə mümkündür. Bu, mənim də, Mixailin də dərin inamıdır. Bizim hələ çox-çox planlarımız var və biz onları birgə söylərlə həyata keçirəcəyik".

Kaspi.- 2007.-15 may.- S. 2.

Kino+

2007

Lalə

Çağdaş kitabxana quruculuğunun banisi

Milli Kitabxanada "Heydər Əliyev çağdaş kitabxana quruculuğunun banisidir" adlı dəyirmi masa keçirildi

Mayın 7-də M.F.Axundov adına Milli Kitabxanada "Heydər Əliyev çağdaş kitabxana quruculuğunun banisidir" mövzusunda dəyirmi masa keçirildi.

Tədbirdə Mədəniyyət və Turizm nazirinin müavini Sevda Məmmədəliyeva, Milli Məclisin İqtisadiyyat komissiyasının sədri, akademik Ziyad Səmədzadə, Azərbaycan Respublikası Prezidenti

İşlər İdarəsi Kitabxanasının direktoru Mayıl Əhmədov, BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin kafedra müdiri, professor Abuzər Xələfov, respublikanın aparıcı kitabxanalarının rəhbərləri iştirak edirdi.

Giriş sözünü nazirin müavini Sevda Məmmədəliyeva açaraq bildirdi ki, ulu öndərin doğum gününə təsadüf edən 10 may tarixi bütün azərbaycanlılar üçün müqəddəs günə çevrilib. Çünki o, müstəqil Azərbaycan respublikamızın tərəqqisi naminə böyük işlər görüb. Xalqın tarixində xilaskar missiyasını yerinə yetirən Heydər Əliyevin müasir tariximizin ən möhtəşəm simalarından olduğunu dedi.

Sonra iştirakçılara Heydər Əliyevin 1995-1997-ci illərdə M.F.Axundov adına Milli Kitabxanada olarkən çəkilən video-lentdən qısa nümayiş təqdim olundu.

Nümayişin ardınca kiçik istedad Nigar Qəhrəmanovanın təqdimatında "Bakı-Tbilisi- Ceyhan" mahnısı ifa olundu.

Sonra Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov mərkəzləşmiş bitkin kitabxanaların bugünkü səviyyəyə çatmasında Heydər Əliyevin mühüm rolundan danışdı.

2000-ci ildə Heydər Əliyevin kitabxanaların maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması barədə imzaladığı fərmandan sonra "susuz dəyirmanı çevrilən" kitabxanalar dirçəldi.

Heydər Əliyev indiyədək kitabxanayı dörd dəfə ziyarət edib,

Sonra akademik Ziyad Səmədzadə "Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusudur" mövzusunda ətraflı çıxış etdi.

Dəyirmi masa Azərbaycan Respublikası Prezidenti İşlər İdarəsi Kitabxanasının direktoru Mayıl Əhmədov rəhbərlik etdiyi kitabxananın qurucusu olan ulu öndərin kitabxanalara göstərdiyi diqqət və qayğıdan söz açdı.

Kino.- 2007.- 11 may.- S. 4.

Yaddaş

2007

Ələkbərova M.

**Heydər Əliyevin anadan olmasının 84-cü ildönümü
qeyd edildi**

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və M.F.Axundov adına Milli Kitabxana Heydər Əliyevin anadan olmasının 84-cü ildönümünə həsr olunmuş "Heydər Əliyev çağdaş kitabxana quruculuğunun banisidir" mövzusunda dəyirmi masa keçirdi.

Tədbiri Mədəniyyət və Turizm nazirinin müavini Sevda Məmmədəliyeva açaraq, Heydər Əliyevin mədəniyyətimizə, xüsusilə kitabxanalara qayğısından danışdı: "Bugünkü tədbir artıq azərbaycanlılar üçün müqəddəs bir günə çevrilən H.Əliyevin doğum günü münasibətilə keçirilir. Ölkəmizin çiçəklənməsində, qüdrətlənməsində, firavan gələcəyi, beynəlxalq aləmdə nüfuz qazanması, respublikamızın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması sahəsində onun misilsiz xidmətləri olub. Azərbaycan Respublikasının tərəqqisi naminə görülən işlər 35 ilə yaxındır ki, H.Əliyevin adı ilə bağlıdır. Onun dahiyənə idarəçilik qabiliyyəti və strateji təfəkkürü sahəsində respublikamız böyük inkişaf yolu keçib. O, beynəlxalq miqyasda tanınmış siyasi lider, cəmiyyətin inkişafına təkan verən fenomen şəxsiyyət, böyük siyasi mədəniyyətə, yüksək təşkilatçılıq qabiliyyətinə malik olan insan idi".

Daha sonra tədbirdə H.Əliyevin Milli Kitabxanaya gəlişləri ilə bağlı bir neçə dəqiqəlik film nümayiş etdirildi. Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov H.Əliyevin kitabxana sahəsində olan xidmətlərindən söhbət açdı: "Azərbaycanda mövcud olan kitabxanaların fəaliyyətinin bugünkü səviyyəyə qalxması H.Əliyevin sayəsində mümkün olub. Məhz onun səyi nəticəsində respublikada mərkəzləşmiş kitabxana sistemləri yaradıldı. Bu gün

ayrı-ayrı nazirliklərin, AMEA-nın öz kitabxanaları mövcuddur. 1990-cı illərin əvvəllərində Sovet ittifaqının bir çox ölkələrində olduğu kimi Azərbaycanda da kitabxanalar təhlükə qarşısında idi. O dövrdə kitabxanalara "barmaqarası" baxırdılar, "bu boyda bina kimin nəyinə lazımdır" ifadəsini işlədənlər də vardı. Lakin H.Əliyev kitabxana binalarının özəlləşdirilməsinin qadağan olunması ilə bağlı sərəncam verərək, paytaxtda və rayonlarda kitabxana binalarının tikilməsinə şərait yaratdı. O, 1995-1997-ci illərdə Milli Kitabxanada 4 dəfə olub. Milli Kitabxanaya xarici dillərdə kitabların alınması ilə bağlı 5000\$ pətıl vəsaitinin ayrılması ilə bağlı sərəncam imzalamışdı". Tədbirdə iştirak edən Milli Məclisin İqtisadiyyat komissiyasının sədri Ziyad Səmədzadə H.Əliyevin müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu olduğunu bildirdi: "H.Əliyevin 35 illik fəaliyyəti Azərbaycanın iqtisadiyyatı ilə bilavasitə bağlıdır. O, hakimiyyətə gəlməmişdən qabaq dövlət büdcəsi 300-400 min \$ təşkil edirdi, indi isə bu rəqəm 8 milyard \$-a yaxındır. Onun neft sahəsində həyata keçirdiyi layihələr Azərbaycanın əbədi kapitalıdır". Tədbirin sonunda iştirakçılar H.Əliyevin anadan olmasının 84-cü ildönümünə həsr çlunmuş kitab sərgisinə baxış keçirdilər.

Yaddaş.- 2007.- 17 may.- S. 4.

Azərbaycan müəllimi

2007

Aynur

Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş rəsm müsabiqəsinə yekun vuruldu

Ötən gün Səttar Bəhlulzadə adına sərgi salonunda "Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycan" mövzusunda rəsm müsabiqəsinin yekunlarına həsr edilən tədbir keçirildi.

Mərasimi açıq elan edən təhsil naziri Misir Mərdanov dedi ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin doğum günü ərəfəsində Azərbaycanın bütün bölgələrində onun əziz xatirəsi yad edilir. O, hətta Türkiyədə üçgünlük işgüzar səfəri vaxtı İstanbul şəhərində milli liderimizə həsr olunmuş bir neçə tədbirin iştirakçısı olduğunu da vurğuladı. Təhsil naziri dedi ki, Prezident İlham Əliyevin imzaladığı "İstedadlı uşaqların inkişaf proqramı" ilə bu gənclərin hamısı öz istedadlarını inkişaf etdirmək imkanı qazanacaqlar. İlk dəfə orta məktəb şagirdləri arasında belə bir rəsm müsabiqəsinin keçirildiyini nəzərə çatdıran nazir bütün müəllimlərə, münisflər heyətinə minnətdarlığını bildirdi: - Belə silsilə tədbirlər keçirilməklə, ümummilli liderimiz, müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu Heydər Əliyevin müqəddəs ruhunu yad edirik. Təbii ki, bu cür tədbirlər böyüməkdə olan gənc nəslin yaddaşında milli liderimiz H.Əliyevin əziz xatirəsini əbədiləşdirmək üçün çox vacibdir. Müstəqil dövlət qurmuş, bugünkü stabilliyi bizə bəxş etmiş, gənclərimiz üçün təlim-tərbiyə almaq imkanı yaratmış bu böyük insanın adını və xatirəsini əziz tutmaq hər birimizin borcudur. Nazir Heydər Əliyevlə bağlı onu da qeyd etdi ki, bu böyük insanın müqəddəs ruhu çox şadırdır, ona görə qurduğu dövlət dinamik inkişaf edir, hər yerdə quruculuq, abadlıq işləri gedir, yeni-

yni məktəblər, mədəniyyət, incəsənət, səhiyyə müəssisələri tikilir. Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin sayəsində həyata keçirilir.

alımalıyıq ki, belə tədbirlər ənənəvi hal alsın-deyən nazir müsabiqə barədə məlumat verərək dedi ki, tədbir 3 - 8-10, 11-14, 15-17 ya qrupları arasında keçirilir. Respublika mərhələsində keçirilən müsabiqədə 300-dən çox rəsm əsəri nümayiş olunub. Münsiflər heyəti onun 108-ni seçib. Nəhayət, münsiflər heyətinin etdiyi seçim nəticəsində 35 rəsm ii 1-ci, 2-ci və 3-c yerlər arasında bldrlb. ıxı edən ombudsman Elmira Süleymanova da z çıxışında qeyd etdi ki, Heydər Əliyev fvqs olaraq nəinki Azərbaycanda, bütün dünyada hrt qazanmış bir siyytdir. Onun böyüklüyü isə əhalinin bütün təbəqəsinə qarşı bərabər mnasibtindədir. Heydər Əliyevin n böyük arzusu Azərbaycanın ərazi bütövlüyü olub. Ombudsman srgid iştirak edən şagirdlərə bir daha tövsiyə etdi ki, düşmən tapdağı altında olan bir qarış torpaq belə unudulmamalı v rəsm srlrinizd tərənnüm edilməlidir.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri zr Dövlət Komitəsinin sədr müavini Sdaqt Qəhrəmanova qeyd etdi ki, 3-c, 5-ci sinifdə oxuyan şagirdlərin belə rəsm əsərləri yaratması çox böyük istedad tələb edir. Bu, uşaqlarımızın geniş təfəkküründən v dünyagörüşündən irəli gəlir.

Mərasimdə çıxış edən gənclər və idman nazirinin müavini İntiqam Babayevs nümayiş olunan hər bir rəsm əsərində milli lider Heydər Əliyev fəlsəfəsinin tərənnüm olduėunu dedi. Nazir müavini vurguladı ki, azərbaycanlı uşaqların böyük potensiala malik olması heç kimə sirr deyil. Bütün beynəlxalq müsabiqələrdə Azərbaycanlı uşaqların qalib gəlməsi belə deməyə əsas verir.

Daha sonra münsiflər heyətinin sədri Salxad Məmmədov müsabiqə iştirakçılarını təbrik etdi.

Sonda müsabiqədə 1-ci, 2-ci və 3-c yerləri tutmuş qaliblr diplomlar v qiymətli hədiyyələr təqdim olundu. Qaliblrin ksriyyti Azərbaycanın müxtəlif regionlarının orta məktəb

şagirdləridir. Onların arasında Suraxanı rayon Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin yetirməsi Kənan Məmmədov, Tovuz rayonu Bozalqanlı kənd orta məktəbinin 4-cü sinif şagirdi Fuad Vəliyev, Abşeron rayon Qobu qəsəbəsi 2 nömrəli məktəbin 11-ci sinif şagirdi Nuranə İsmayılova, Lerik rayonu 3 nömrəli orta məktəbin 7-cı sinif şagirdi Altun Rəcəbli, Beyləqan rayonu I Şahsevən kənd 1 nömrəli orta məktəbin 8-ci sinif şagirdi Ziba Səfərova, Siyəzən şəhəri 2 nömrəli məktəbin 9-cu sinif şagirdi Beytulla Ağadadaşov I yeri tutublar.

Azərbaycan müəllimi.- 2007.- 9 may.- S. 4.